

Maatschappelijke waarde

Duurzame bedrijfsvoering

Onze professionals

Economische waarde

Jaarverhaal 2022

 Trailer
Jaarverhaal 2022

 Welkomstwoord
Wouter Bijman

- + Duurzame oplossingen wereldwijd
- + Selectie van onze projecten
- + Maatschappelijke waarde meten
- + SDG Impact Tool
- + Ons klimaatbeleid

Maatschappelijke waarde

Onze professionals

Duurzame bedrijfsvoering

Economische waarde

Duurzame oplossingen wereldwijd

In 2022 werkten we vanuit ruim 4.700 projecten in 50 landen aan oplossingen voor technische en maatschappelijke vraagstukken. Zoals CO₂-neutraal en circulair bouwen, de energietransitie, toekomstbestendige steden, natte en droge infrastructuur, hoogwaterbescherming, klimaatadaptatie, verbetering van industriële processen, hoogwaardige drink- en afvalwaterbehandeling en milieuvraagstukken. Bij het oplossen van die vraagstukken maken we optimaal gebruik van onze kennis en kunde en zoeken we met behulp van onze zeven duurzame ontwerpprincipes (DOP's) naar mogelijkheden om bij te dragen aan de duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's) van de Verenigde Naties. Zo maken we onze ambities concreet in onze ontwerpen, adviezen en digitale oplossingen.

- + Bekijk hier een selectie van onze projecten in 2022
- + Lees meer over onze duurzame ontwerpprincipes

Maatschappelijke waarde

Duurzame bedrijfsvoering

Onze professionals

Economische waarde

Selectie van onze projecten

Ook in 2022 is de variatie in projecten groot. Collega's met verschillende achtergronden en expertises werken wereldwijd samen. Wij zijn altijd op zoek naar het meest deskundige team voor onze opdrachten. Daarom werken we ook regelmatig samen met externe partijen, op projectbasis en in structurele samenwerkingsverbanden met collega-bureaus en complementaire organisaties.

(Klik op een afbeelding om het project te bekijken)

Vervanging en renovatie
Verkeersbrug

Vervanging en renovatie
Financiële grip

Klimaat en biodiversiteit
Zeegras

Thermische energie
Smart City Expo Award

Stedelijke infra
Stadshistorie en groen

Klimaatadaptatie
Evenementengebouw superstormbestendig

Hoogspanningsstations - Energie
Zeebrugge partnerschap ELIA

Circulaire economie
Samenwerking PreZero - WUR

Wateradaptatie
Weerbaar tegen watertekort

Water
Drinkwater voor Garowé

Havens en scheepvaartwegen
Nieuwe haven in de Magdalena-rivier

Gebiedsontwikkeling
Floriade Expo 2022

+ Bekijk hier een greep uit ons ruime expertiseaanbod

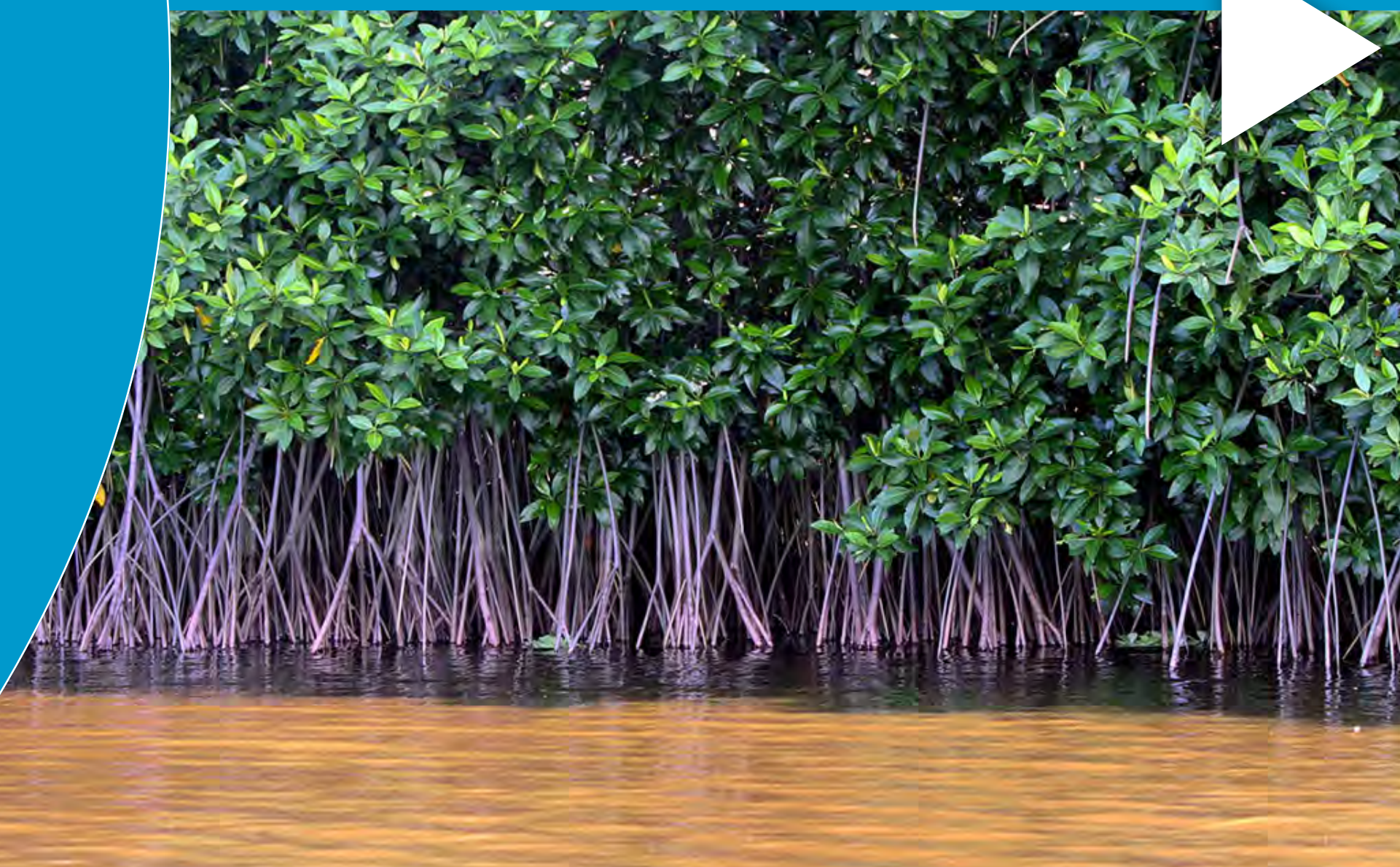
Maatschappelijke waarde meten

We kiezen met overtuiging voor het creëren van maatschappelijke waarde. Dit is dan ook niet voor niets het eerste bedrijfsdoel van Witteveen+Bos. Want met het werk dat we voor onze opdrachtgevers doen, dragen we bij aan een toekomstbestendige ontwikkeling van de samenleving, bijvoorbeeld in Nederland of in Singapore of elders waar wij een project doen. Denk hierbij onder andere aan het verbeteren van waterveiligheid, bereikbaarheid, het voorzien in drinkwater en energie en het bijdragen aan een gezonde leefomgeving. Hiermee dragen we bij aan de Sustainable Development Goals (SDG's) van de Verenigde Naties.

Onze bijdrage aan de SDG's

Vierjaarlijks vindt er een materialiteitsanalyse met stakeholders plaats. In 2022 hebben we een herijking gedaan onder onze eigen medewerkers. De voorgaande analyses lieten zien dat zowel door medewerkers als door de stakeholders gezien wordt dat Witteveen+Bos een bovengemiddeld goede bijdrage heeft op de thema's infrastructuur en water en sanitatie (2020-2021). Dit werd in 2022 opnieuw bevestigd. Daarnaast gaven collega's aan het van belang te vinden dat we ons de komende jaren extra richten op de thema's energie (7), circulariteit (12), klimaat (13) en biodiversiteit (14: leven onder water en 15: leven op land). Onze langetermijndoelen op deze onderwerpen hebben we vastgelegd in een klimaatbeleid.

+ Lees meer over de SDG Impact Tool

SDG Impact Tool

Witteveen+Bos heeft de ambitie om positief bij te dragen aan grote maatschappelijke vraagstukken en maatschappelijke waarde te creëren. Hiervoor is het van belang concreet te maken hoe groot onze impact is. Hiervoor hebben we de SDG Impact Tool ontwikkeld. Als we weten op welke vlakken onze projecten positief bijdragen, is het mogelijk om gericht op zoek te gaan naar deze projecten en deze bijdrage te vergroten. Ook krijgen we zo inzicht in de negatieve effecten van onze activiteiten en aan welke knoppen we moeten draaien om die te verminderen. Sinds 2020 analyseren we onze bijdrage door projecten in DAC-landen en in 2021 zijn de eerste projecten in overige landen beoordeeld. Voor 2022 zijn wederom alle Witteveen+Bos-projecten in ontwikkelingslanden (DAC-landen), 16 stuks, en een selectie van onze overige projecten, 38 stuks, beoordeeld met de SDG Impact Tool.

(Klik op een afbeelding om het project te bekijken)

Dijkverbetering
Koehool
Lauwersmeer

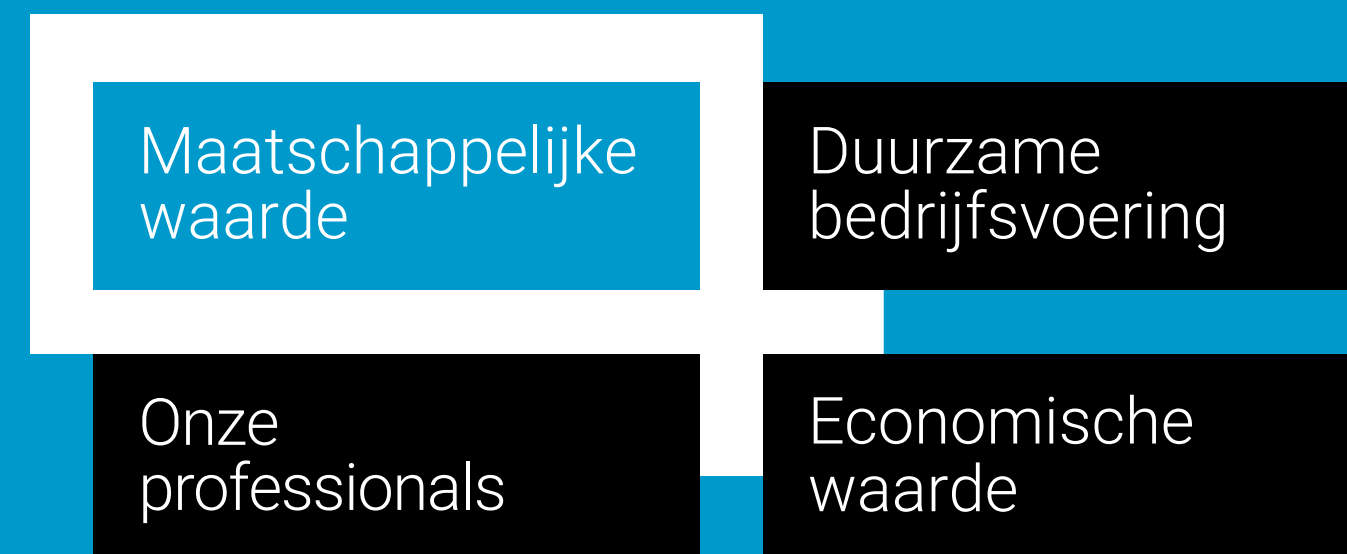

Ocean Cleanup

Kustbeschermings-
plan Beira

- + Lees hier meer over de achtergrond van onze SDG Impact Tool
- + Klimaatbeleid

Ons klimaatbeleid

Ook Witteveen+Bos voelt de urgentie om klimaatverandering en de gevolgen daarvan zoveel mogelijk te beperken. Hoe moet je daar als samenleving, overheid, ingenieursbureau of professional je verantwoordelijkheid in nemen? Na een participatief proces hebben we in 2022 onze klimaatambities vast kunnen stellen. Deze zijn gestructureerd over drie pijlers:

1. Het verduurzamen in een selectie van markten en projecten. We willen onze inzet en activiteiten vergroten op projecten die een directe bijdrage leveren aan de klimaatopgave (onder andere energietransitie, klimaatadaptatie en biodiversiteit) en onze werkzaamheden voor de fossiele sector beperken;
2. Het verduurzamen van onze ontwerpen. We stellen ons als Witteveen+Bos het volgende ten doel:
 - uiterlijk in 2030 dragen we met onze adviezen en ontwerpen maximaal bij aan een verbetering van de biodiversiteit;
 - uiterlijk in 2040 zijn onze adviezen en ontwerpen klimaatneutraal;
3. Het verduurzamen van de onze eigen bedrijfsvoering: In 2030 is onze interne bedrijfsvoering klimaatneutraal.

Maatschappelijke waarde

Duurzame bedrijfsvoering

Onze professionals

- + Het verschil maken
- + Medewerkersportretten
- + Personele kengetallen
- + Balans en onze identiteit
- + Leren en ontwikkelen

Economische waarde

Het verschil maken

Bij Witteveen+Bos werken ruim 1.400 professionals samen vanuit elf landen aan de uitdagingen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Onze mensen zijn de kracht van Witteveen+Bos en de vraag naar hun expertise is groter dan ooit. Met hun kennis en inzet maken wij het verschil. We investeren in de professionele en persoonlijke ontwikkeling, zowel specialistisch/vakinhoudelijk als gericht op de bredere (maatschappelijke) blik van onze professionals. Omdat we geloven dat een uitdagend werkklimaat met een gezonde balans tussen werk-privé leidt tot extra motivatie, werkplezier en kwaliteit van onze oplossingen. Zo kunnen onze medewerkers het beste uit zichzelf halen.

+ Bekijk hoe deze collega's het verschil maken in hun werk

Maatschappelijke waarde

Duurzame bedrijfsvoering

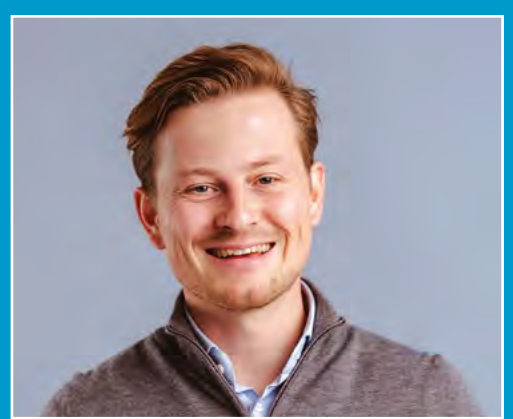
Onze professionals

Economische waarde

Medewerkersportretten

(Klik op een portret om naar het verhaal te gaan)

Ries de Jonge

Linda Cornelissen

Maartje Dijk

Menno Buckers

Coen Kuiper

Mohammed Alsaleh

Jappie Visser

Joana Vlaanderen

Remco Egelman

Shima Reyhani Sanavi

Personele kengetallen

totaal aantal medewerkers

totaal fte's (gemiddelde) medewerkers

♂ 68,3 %
975 medewerkers

♀ 31,7 %
452 medewerkers

Na twee jaar van corona hebben we onze personele groei in 2022 bewust beperkt. Zodat we nieuwe collega's goed kunnen opnemen in ons bedrijf, hen goed kennis kunnen laten maken met onze bedrijfscultuur en identiteit én hen kunnen opleiden.

+ Lees meer

Maatschappelijke waarde

Duurzame bedrijfsvoering

Onze professionals

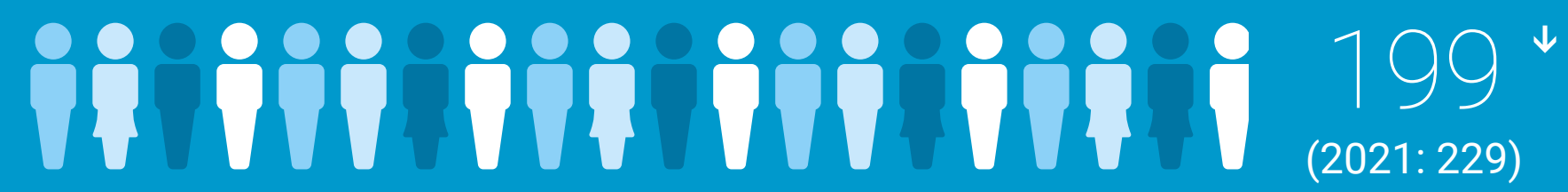
Economische waarde

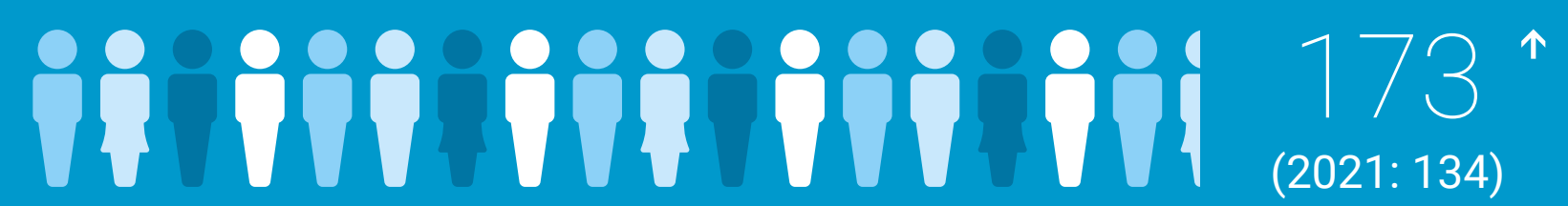
Personele kengetallen

Medewerkers

wereldwijd in dienst genomen

wereldwijd uit dienst gegaan

+ Lees meer

Personele kengetallen

In 2022 kenden we een hoger ziekteverzuim ten opzichte van 2021 (3,7 % (2021: 2,5 %)). Het ziekteverzuim kent een seizoenpatroon dat aan de uitbraak aan griep epidemieën en andere virusuitbraken is gerelateerd. Daarnaast is het omgaan met werkdruk en het verminderen van psychosociale belasting in de huidige wereld vol onzekerheden een aandachtspunt.

Maatschappelijke waarde

Duurzame bedrijfsvoering

Onze professionals

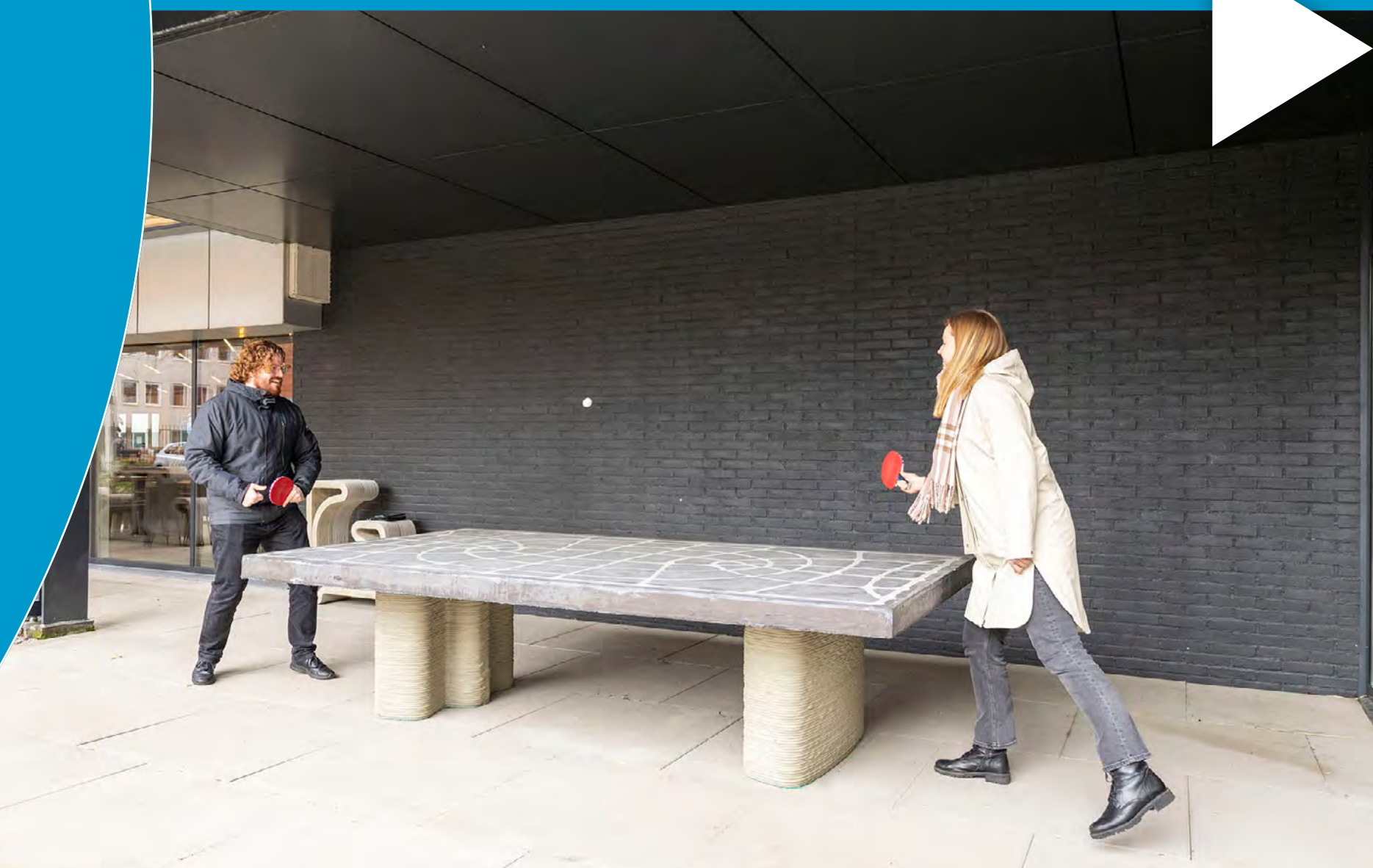
Economische waarde

Balans en onze identiteit

Na het opheffen van de coronabeperkingen konden we elkaar weer ontmoeten. Samen moesten we op zoek naar een nieuwe balans tussen werken op kantoor, bij een opdrachtgever of vanuit huis. Zoals ook andere organisaties ervaren, vraagt het hervinden van de balans tussen thuis en op kantoor werken enige tijd en aandacht. Met een nieuw thuiswerkbeleid hebben we geprobeerd een goede balans te vinden. Deels thuiswerken geeft flexibiliteit en heeft een positieve invloed op de werk-privé balans. Maar corona heeft ook doen beseffen hoe belangrijk het is om met elkaar in verbinding te blijven. Dat is essentieel voor de samenwerkingen en het uitwisselen van kennis en ervaringen en het leren. We hebben daarom actief gestimuleerd om elkaar weer te treffen op kantoor. Om de betrokkenheid te vergroten zijn bijeenkomsten waaronder de familiedag, TKB en het jaarfeest weer hervat.

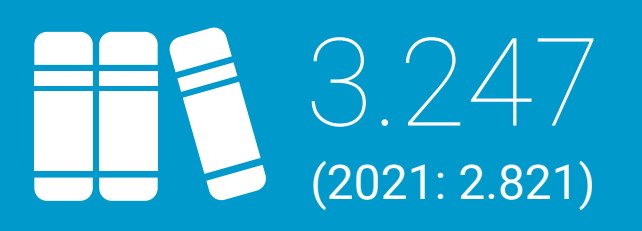
Om in kaart te brengen wat de impact van de pandemie en de flinke instroom van nieuwe medewerkers is geweest op zowel onze bedrijfscultuur in brede zin, als specifiek op samenwerkingen, hebben we een cultuurfoto laten maken. De resultaten van deze cultuurfoto zijn gebruikt om te bespreken hoe we onze unieke bedrijfscultuur waarin ondernemerschap, top-expertise en vertrouwen centraal staan, kunnen versterken.

Leren en ontwikkelen

Bij Witteveen+Bos krijgen medewerkers veel eigen verantwoordelijkheid en ruimte. Onze visie op talentontwikkeling combineert 'het vakwerk' leren in de praktijk en het leren van en met anderen doormiddel van een breed aanbod van interne en externe opleidingen en cursussen. Van masterclasses en hackathons die toppers op hun vakgebied geven tot en met het volgen van verdiepende opleidingen. Zo blijven onze medewerkers zich iedere dag ontwikkelen.

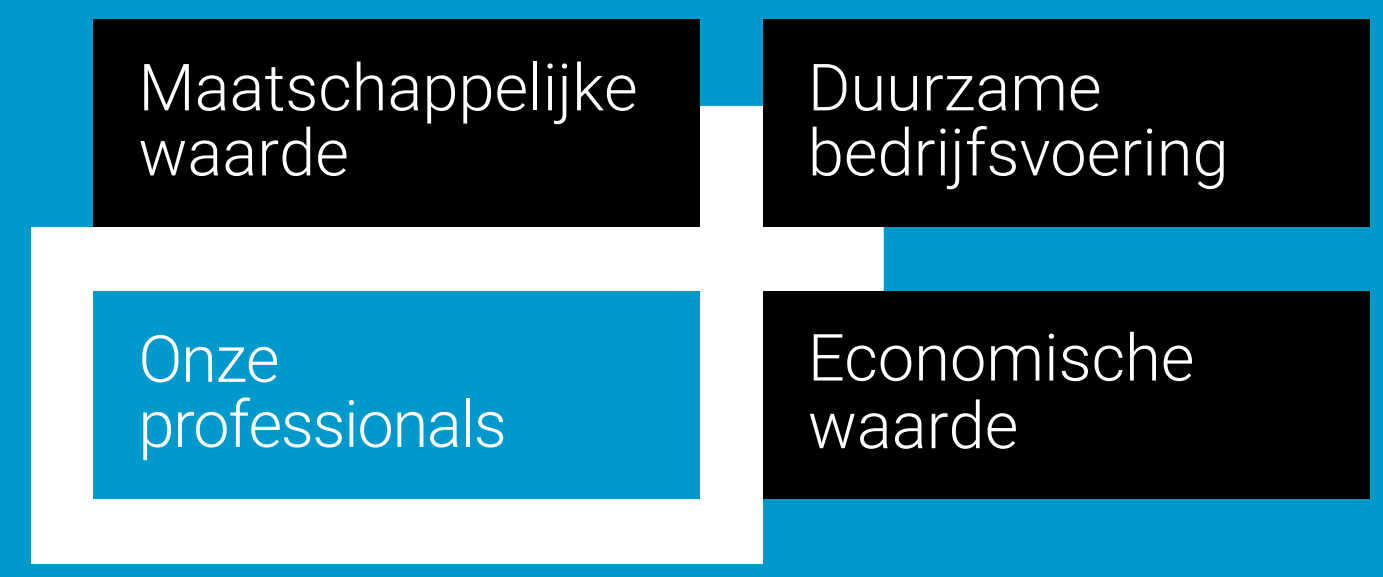
Deelnemers
interne opleidingen

Interne opleidingen
aantal

Investering opleidingen
in euro's

Maatschappelijke waarde

Onze professionals

- + Anticiperen op de toekomst
- + Onze bedrijfsprocessen
- + Klimaatneutrale bedrijfsvoering

Duurzame bedrijfsvoering

Economische waarde

Anticiperen op de toekomst

Om de uitdagingen die op Witteveen+Bos afkomen het hoofd te bieden moeten we flexibel zijn en meebewegen. Zowel naar onze opdrachtgevers als intern in onze bedrijfsvoering. Zoals de digitalisering, de sterke groei van het bedrijf, verwachtingen van de overheid en de maatschappij rondom samenwerkingen, data, privacy en compliance en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Dit vraagt continu aanpassingen. Ook van onze bedrijfsvoering. Samen met onze afdelingen denken we hier voortdurend over na en anticiperen we op de toekomst.

+ Lees meer in het verslag van onze Raad van Commissarissen

Maatschappelijke waarde

Duurzame bedrijfsvoering

Onze professionals

Economische waarde

Onze bedrijfsprocessen

Om te blijven voldoen aan maatschappelijke verwachtingen, wet- en regelgeving en een prominente rol te blijven spelen in het veranderende speelveld versterken we onze bedrijfsprocessen continu. Afgelopen jaar hebben we gewerkt aan het verbeteren van onze informatieveiligheid en cybersecurity, het privacy beleid is aangescherpt en we onderschreven de Modern Slavery Act, wat betekent dat we de uitgangspunten hiervan hebben opgenomen in onze bedrijfsprocessen en aanbestedings- en projectselectiecriteria. Daarnaast ontwikkelden we een SROI-beleid en spelen veiligheid en integriteit een grote rol in ons dagelijks werk.

Lees hier meer over onze activiteiten op het gebied van:

- + SROI
- + Veiligheid
- + Integer en betrokken werken

Maatschappelijke waarde

Duurzame bedrijfsvoering

Onze professionals

Economische waarde

Klimaatneutrale bedrijfsvoering

In 2022 hebben we besloten dat onze interne bedrijfsvoering in 2030 klimaatneutraal moet zijn. Kortom, we werken hard aan CO₂-reductie de komende jaren. Voorbeelden van stappen die we zetten om dit te bereiken zijn energieneutrale huisvesting, klimaatneutrale mobiliteit en duurzame inkoop van goederen en diensten.

Een concreet voorbeeld is ons groene en duurzame kantoor in Utrecht dat we in 2022 in gebruik hebben genomen met voldoende plek voor ontmoetingen, passend bij ons nieuwe thuiswerkbeleid. Bij de keuze voor dit nieuwe kantoor is nadrukkelijk gekeken naar een duurzame energievoorziening, elektrisch vervoer en circulair meubilair.

+ Lees meer over onze CO₂-reductie en de footprint

Maatschappelijke waarde

Duurzame bedrijfsvoering

Onze professionals

Economische waarde

Maatschappelijke
waarde

Duurzame
bedrijfsvoering

Onze
professionals

Economische
waarde

- + Financiële waarde creëren
- + Financiële resultaten
- + Financiële gezondheid
- + Participatiesysteem
- + Samengevatte jaarrekening

Financiële waarde creëren

Gezonde financiële resultaten zijn belangrijk om te kunnen blijven investeren in de ontwikkeling van onze talenten, in onze huisvesting en in de verdere professionalisering van ons bedrijf. De veranderende maatschappelijke uitdagingen, zoals die op het gebied van klimaat, vragen om investeringen in nieuwe markten, diensten en producten. Tot slot zijn stabiele resultaten van belang voor de gezondheid van ons participatiesysteem.

Omzet 165.620
in duizenden euro's (2021: 160.333)

€ € € € € € € € € € € € € € € € € €

Eigen omzet 139.251
in duizenden euro's (2021: 130.529)

€ € € € € € € € € € € € € € €

+ Lees meer

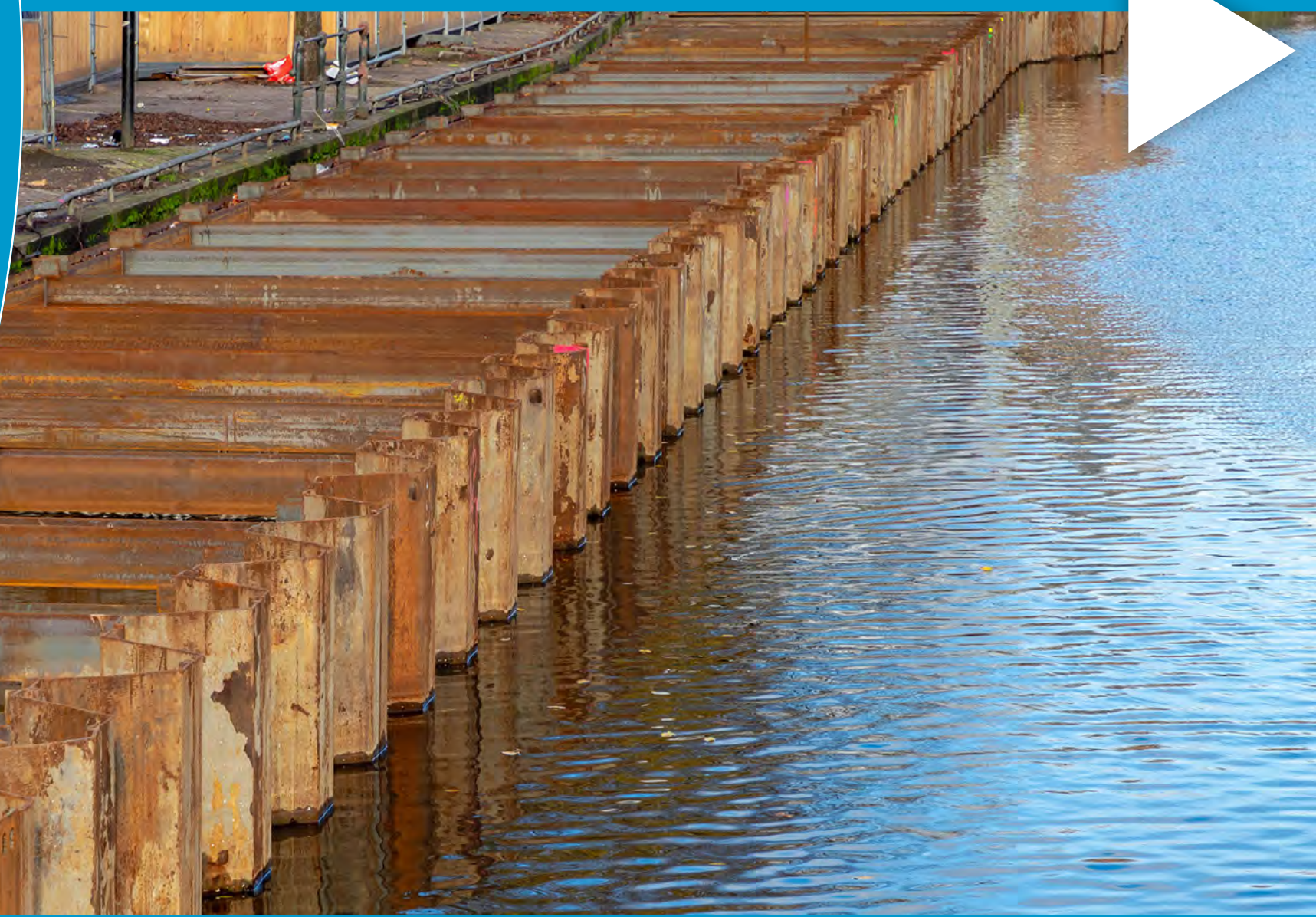

Financiële resultaten

Onze omzet is in 2022 licht gegroeid met 3,3 %. De winstgevendheid van onze omzet is afgenomen ten opzichte van het hoge winstniveau wat we als Witteveen+Bos gewend zijn. Dat is deels te verklaren door de uitdagende omstandigheden die in 2022 hebben gespeeld, zoals de historisch hoge inflatie die onze Europese thuismarkt trof en de stikstofproblematiek in Nederland en België die zorgde voor uitstel of het stilleggen van projecten. Daarnaast hebben we geïnvesteerd in het vinden van de nieuwe balans na corona. Door al deze ontwikkelingen was afgelopen jaar geen gemakkelijk jaar. Toch is het gelukt om 2022 relatief goed af te ronden. Met het oog op de toekomst blijven we behoedzaam opereren, kijken we scherp naar efficiëntie in onze werkzaamheden en het verlagen van onze uitgaven.

Bruto resultaat in duizenden euro's	17.630 (2021: 23.776)	€ € € € € € € € € € € € € € € € € €
Netto resultaat in duizenden euro's	13.391 (2021: 18.272)	€ € € € € € € € € € € € € € €

+ Lees meer

Financiële gezondheid

solvabiliteit
In procenten

44,1 % ↓
(2021: 46,4 %)

$$\frac{\text{eigen vermogen}}{\text{vreemd vermogen}} \times 100\%$$

+ Lees meer

current ratio

1,78 ↓
(2021: 1,79)

$$\frac{\text{vlottende activa}}{\text{vlottende passiva}}$$

netto winstmarge
In procenten

8,1 % ↓
(2021: 11,4 %)

$$\frac{\text{netto resultaat}}{\text{omzet}} \times 100\%$$

Maatschappelijke waarde

Duurzame bedrijfsvoering

Onze professionals

Economische waarde

Financiële gezondheid

Met het participatiesysteem financiert Witteveen+Bos haar groei mede zelf door emissie van aandelen, naast het aantrekken van bancaire krediet. In 2022 deden we een aandelenemissie voor een waarde van 2,5 miljoen euro vanwege een relatief grote toename in de balanswaarde. Dit was het gevolg van een toename in ons werkkapitaal en een presentatiewijziging van de post onderhanden projecten door gewijzigde wet- en regelgeving. Door deze emissie ligt de solvabiliteit eind 2022 in lijn met die van 2021 en opereren we binnen ons bankconvenant.

Gezien de wereldwijde economische onzekerheid blijven we de komende jaren behoedzaam opereren, kijken we scherp naar efficiëntie in onze werkzaamheden en het verlagen van onze uitgaven. Onze PMC-structuur vereenvoudigt het voortdurend afstemmen van de organisatie op de marktbehoeften. Door het continu verbeteren van onze dienstverlening kunnen we op de lange termijn waarde blijven creëren voor onze opdrachtgevers en stakeholders.

Maatschappelijke waarde

Duurzame bedrijfsvoering

Onze professionals

Economische waarde

Participatiesysteem

Sinds 1992 zijn de aandelen volledig in handen van eigen medewerkers. Op deze manier vergroten we de betrokkenheid en medeverantwoordelijkheid bij ons bedrijf. In 2022 participeert circa 75 % van de medewerkers.

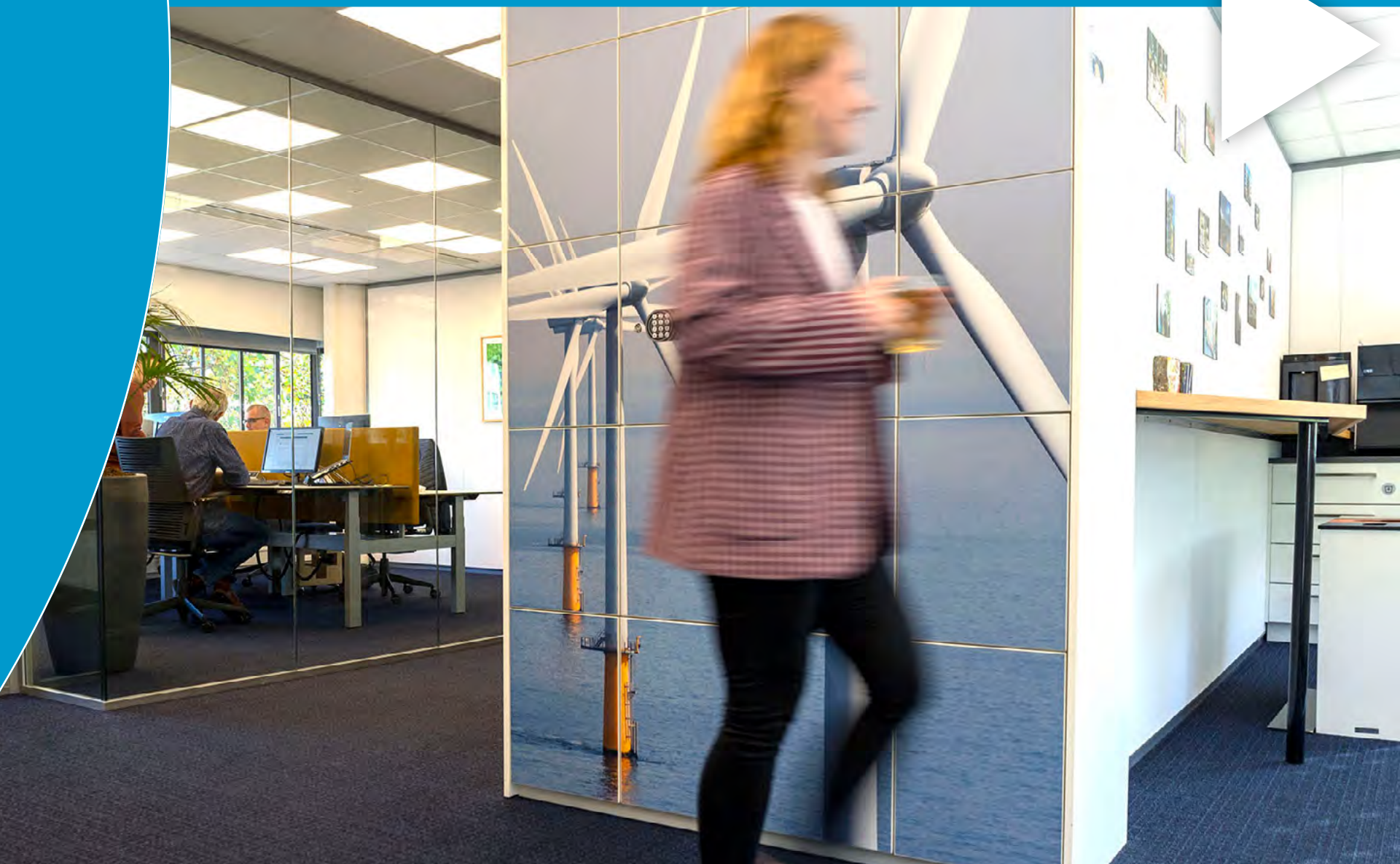
De bedrijfswinst keren we jaarlijks uit via een winstuitkering voor alle medewerkers en via dividend voor alle aandeelhouders. Deze wijze van winstdeling onderstreept onze overtuiging dat iedereen die het succes van Witteveen+Bos mede mogelijk heeft gemaakt, ook meedeelt in het succes.

Maatschappelijke waarde

Duurzame bedrijfsvoering

Onze professionals

Economische waarde

Samengevatte jaarrekening 2022

Instructie voor de lezer

De samengevatte jaarrekening is een verkorte versie van de geconsolideerde jaarrekening 2022 van Witteveen+Bos N.V. Deze samengevatte jaarrekening bevat niet alle informatie die in de volledige jaarrekening wordt verstrekt en dient gelezen te worden in samenhang met de volledige jaarrekening, waaronder de daarin opgenomen waarderinggrondslagen en toelichting op de onderscheiden posten. De jaarrekening 2022 van Witteveen+Bos N.V. is te verkrijgen bij de vennootschap.

Uitgangspunten bij de opstelling van de geconsolideerde balans, winst- en verliesrekening en andere financiële overzichten

De geconsolideerde jaarrekening van Witteveen+Bos N.V., waaraan deze samengevatte jaarrekening is ontleend, is opgesteld in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek.

+ Lees meer

Maatschappelijke
waarde

Duurzame
bedrijfsvoering

Onze
professionals

Economische
waarde

Geconsolideerde balans (vóór resultaatbestemming)

ACTIVA	31 DECEMBER 2022	31 DECEMBER 2021
immateriële vaste activa	320	510
materiële vaste activa	17.457	17.669
financiële vaste activa	+ 467	+ 267
Vaste activa	18.244	18.446
onderhanden projecten	27.386	23.341
vorderingen	26.343	25.753
liquide middelen	+ 17.163	+ 22.300
Vlottende activa	+ 70.892	+ 71.394
TOTAAL ACTIVA	89.136	89.840
PASSIVA		
Groepsvermogen	39.288	41.687
Vorzieningen	6.907	4.763
Langlopende schulden	3.068	3.548
onderhanden projecten	6.844	8.037
overige kortlopende schulden	+ 33.029	+ 31.805
Vlottende passiva	+ 39.873	+ 39.842
TOTAAL PASSIVA	89.136	89.840

(bedragen in duizenden euro's)

+ Lees meer

Maatschappelijke waarde

Duurzame bedrijfsvoering

Onze professionals

Economische waarde

Geconsolideerde winst- en verliesrekening

	2022	2021
Omzet	165.620	160.333
kosten uitbesteed werk	26.369	29.804
salarissen	73.400	68.902
sociale lasten en pensioenlasten	19.207	16.712
afschrijvingen	3.053	2.868
overige bedrijfskosten	+ 25.961	+ 18.271
Som der bedrijfslasten	- 147.990	- 136.557
Bedrijfsresultaat	17.630	23.776
rentebaten en -lasten	- 364	- 288
koersverschillen	+ 332	+ 189
Financiële baten en lasten	+ -/- 32	+ -/- 99
Resultaat vóór belastingen	17.598	23.677
belastingen	- 4.207	- 5.405
Netto resultaat	13.391	18.272

(bedragen in duizenden euro's)

+ Lees meer

Maatschappelijke waarde

Duurzame bedrijfsvoering

Onze professionals

Economische waarde

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

	2022		2021	
Bedrijfsresultaat		17.630		23.776
niet-geldelijke posten		5.247		2.863
verandering in werkkapitaal		-/- 4.194		-/- 2.229
betaalde interest en winstbelasting	+	-/- 4.966	+	-/- 5.387
Som diverse mutaties	+	-/- 3.913	+	-/- 4.753
Kasstroom uit operationele activiteiten		13.717		19.023
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-/- 2.391		-/- 2.423
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	+	-/- 16.463	+	/- 16.819
Mutatie geldmiddelen		-/- 5.137		-/- 219

(bedragen in duizenden euro's)

+ Verklaring van de onafhankelijke accountant

Maatschappelijke waarde

Duurzame bedrijfsvoering

Onze professionals

Economische waarde

Colofon

Redactie
Witteveen+Bos

Concept en vormgeving
Bloos Concept & Creatie

Fotografie en beeld
Evert van der Worp
Fonger de Vlas
Isabelle Renate la Poutré
Shutterstock.com
Viorica Cernica
Witteveen+Bos

Witteveen+Bos N.V.
Leeuwenbrug 8
Postbus 233
7400 AE Deventer

☎ 0570 69 79 11
✉ info@witteveenbos.com
✉ www.witteveenbos.com

Handelsregisternummer
55094503

Maatschappelijke
waarde

Duurzame
bedrijfsvoering

Talentontwikkeling

Economische
waarde

Dijkverbetering Koehool Lauwersmeer

De verbetering van de Waddenzeedijk tussen Koehool en Lauwersmeer typeert zich door een grote omvang; het gaat om bijna 50 kilometer dijkversterking. In 2018 werden grote delen van de dijk afgekeurd, deze voldoen niet meer aan de veiligheidsnormen. Wetterskip Fryslân staat daarom voor de opdracht deze dijk te versterken in het kader van het Hoogwaterbeschermingsprogramma.

Witteveen+Bos adviseert het Wetterskip hierbij, zoals in de verkenningsfase van het project en nu in de planuitwerkingsfase. Het gaat om een omgeving waar meerdere belangen spelen, zoals dat van werelderfgoed en Natura 2000-gebied de Waddenzee en de landbouwgronden, met grote betekenis voor voedselproductie.

Deze kenmerken maken de dijkverbetering complex en dynamisch, wat hoge eisen stelt aan de samenwerking tussen opdrachtgever en Witteveen+Bos. Naast het realiseren van een toekomstbestendige dijk die de bewoners in het gebied voor lange tijd beschermt tegen overstromingen, wordt ook gekeken naar het gebruik van gerecycled materiaal en hergebruik van afvalmateriaal, extra kansen voor natuurontwikkeling en naar het delen en verspreiden van de kennis en expertise die nodig is binnen dit project.

Maatschappelijke waarde

Duurzame bedrijfsvoering

Onze professionals

Economische waarde

Ocean Cleanup

Non-profit organisatie The Ocean Cleanup, van initiatiefnemer Boyan Slat, zet zich in om de enorme hoeveelheden plastic die zich in de wereldoceanen bevinden op te ruimen. Dat doen zij op twee manieren: door het plastic uit de oceanen te halen, en door te voorkomen dat het plastic, via de rivieren, de oceanen bereikt.

In dat kader wil The Ocean Cleanup onder andere een afvangsysteem voor plastic (interceptor) installeren in de Cisadane rivier in Jakarta. The Ocean Cleanup heeft Witteveen+Bos verzocht de impact van de interceptor te berekenen. Daarom voerden we in het voorjaar van 2022 modelberekeningen uit en bepaalden we de mate waarop het overstromingsrisico als gevolg van de interceptor verhoogd zou worden. Daarnaast is met het model aangetoond dat de stroomsnelheden en daarmee de belasting op de interceptor niet te hoog zou worden, waardoor deze los zou kunnen raken.

De interceptor heeft geleid tot een verbeterde water- en omgevingskwaliteit, doordat er per dag zo'n 50 tot 100 ton grof afval kan worden afgevangen.

Maatschappelijke waarde

Duurzame bedrijfsvoering

Onze professionals

Economische waarde

Klimaatrobuust Beira

Beira is een Mozambikaanse kuststad aan de Indische Oceaan, kwetsbaar voor natuurrampen. Door voortdurende kusterosie, stormen en extreme regenval kampt de stad regelmatig met overstromingen, met alle gevolgen van dien. Ter verbetering van de klimaatbestendigheid van Beira, gaf RVO aan een consortium, waarvan Witteveen+Bos deel uitmaakt, de opdracht tot een studie naar maatregelen voor het herstel en de versterking van de kustbeschermingsinfrastructuur.

Het is nieuw voor Beira, maar zachte oplossingen hebben vaak meer meekoppelkansen dan harde oplossingen. Om de effectiviteit van de maatregelen te vergroten, is gestreefd naar sociaal-economische, ecologische en stedelijke synergie. Het kustgebied is als een geheel benaderd en de oplossingen voor de kustinfrastructuur zijn integraal beoordeeld op technische, ecologische, sociaal-economische, financiële, institutionele en duurzame aspecten.

Meer dan de helft van de kustlijn van Beira is zanderig en modderig. Dat biedt kansen voor versterking met op natuurlijke oplossingen (nature-based solutions), zoals begroeide duinen en mangroveaanplant en -herstel, in plaats van bijvoorbeeld een stenen dijk. Aan de westkant van Praia Nova wordt het bestaande mangrovebos gehandhaafd en verbeterd. Dit is betaalbaar, onderhoudsarm en komt de veiligheid en veerkracht van de kustgemeenschappen ten goede. De voorbereidende studie werd in 2022 afgerond.

Maatschappelijke waarde

Duurzame bedrijfsvoering

Onze professionals

Economische waarde

Verkeersbrug Dordrecht: meerwaarde van VenR-planfase

Nederland staat voor de uitdaging om de bestaande infrastructuur gebouwd vanaf de jaren '50 te renoveren en te verduurzamen. Deze Vervanging en Renovatie-opgave (VenR) is groot en vraagt daarom om een slimme aanpak en effectieve besluitvorming. Witteveen+Bos ontwikkelt een integrale aanpak voor de VenR-planfase en past deze toe bij verkeersbrug Dordrecht.

Met de VenR-planfase krijgt Rijkswaterstaat zicht op wat nodig is om een object nog minstens 30 jaar te laten functioneren. Het transparant vergelijken van verschillende scenario's zorgt daarbij dat renovatie of vervanging optimaal is qua duurzaamheid, kosten, omgeving en kwaliteit.

Witteveen+Bos zet voor de planfase van verkeersbrug Dordrecht een breed team van specialisten in, die in staat zijn over de grenzen van de eigen expertise te kijken. Zij hebben de constructie onderzocht (inspectie, rekenkundige toetsing van de constructieve veiligheid), de restlevensduur bepaald en kansen onderzocht voor duurzaamheid, natuur en biodiversiteit. Ook is gekeken naar het aansluiten op de gebiedsontwikkeling in Dordrecht en andere meekoppelkansen.

De planfase draagt bij aan een renovatie waarbij verkeersbrug Dordrecht klaar is voor de volgende 30 jaar. Bij de aanpak van de verkeersbrug Dordrecht is gebruik gemaakt van ervaringen bij eerdere VenR-projecten, zoals de Haringvliet- en Algerabrug.

Maatschappelijke waarde

Duurzame bedrijfsvoering

Onze professionals

Economische waarde

Dynamisch kasritme geeft Waterschap Amstel, Gooi en Vecht financiële grip op VenR-opgave

In opdracht van Waterschap Amstel, Gooi en Vecht werkt Waternet aan een plan waarin beheer en onderhoud van circa 6.000 technische assets voor meerdere jaren is vastgelegd. Denk aan (polder)gemalen, schutsluizen, bruggen en stuwen. Witteveen+Bos ondersteunt bij het inzicht krijgen in de kosten voor onderhoud, aanpassingen en vervanging. Onder meer door het toepassen van GIS en ontwikkelen van een dynamisch kasritme dashboard.

Het assetmanagementplan beschrijft onder andere de (technische) staat van alle assets met een conditiescore. Daarnaast wordt de balans gezocht tussen de prestaties van een object, de bijbehorende risico's en de kosten.

Bij het in kaart brengen van de assets bleek nadere specificering gewenst. Daarom zijn via GIS satellietfoto's ingezet om de assets te rubriceren. Per categorie zijn ook de kosten geraamd voor volledige vervanging, de kosten berekend om het object naar het gewenste conditieniveau te brengen en voorwaardelijkheden verwerkt. Bijvoorbeeld dat niet alle renovaties synchroon lopen.

Deze kernvariabelen zijn zichtbaar gemaakt in een 'dynamisch kasritme dashboard', waarmee het mogelijk is om letterlijk aan de knoppen van deze variabelen te draaien. Waternet ziet zo direct de financiële impact van beslissingen op korte en middellange termijn.

Zeegras in de Waddenzee

Al jaren wordt hard gewerkt om het zeegras in de Waddenzee verder te herstellen. Daarmee zijn al spectaculaire resultaten geboekt: nabij eiland de Griend is het aantal plantjes gegroeid naar meer dan een miljoen. Samen met de Rijksuniversiteit Groningen, The Fieldwork Company en Altenburg & Wymenga gaat Witteveen+Bos zich nu ook inzetten voor de opschaling van het zeegrasherstel.

Als vervolg op de recente successen in de Waddenzee is door Rijkswaterstaat een 5-jarig traject gestart. Het doel is om zelfredzame zeegrasvelden te realiseren in de Waddenzee, het Grevelingenmeer en Veerse Meer. Witteveen+Bos leidt dit traject en wil bovendien bijdragen met systeemanalyse en het toepassen van rekenmodellen voor vraagstukken rondom waterkwaliteit en (herstel van) biodiversiteit.

Zeegrasvelden staan aan de basis van een gezond ecosysteem. Deze waterplanten zorgen dat helder water ontstaat en fungeren voor vele diersoorten als kraamkamer, foerageergebied en schuilplaats. Bovendien leggen zeegrasvelden CO₂ vast; ongeveer dertig maal efficiënter dan regenwouden.

Maatschappelijke waarde

Duurzame bedrijfsvoering

Onze professionals

Economische waarde

World Smart City Expo Award

Witteveen+Bos heeft de World Smart City Expo 2021 Award gewonnen. We kregen de prijs voor onze bijdrage aan de ontwikkeling en revitalisering van de Smart City-industrie in Zuid-Korea, met name op het gebied van de energietransitie (aquathermische energiesystemen en Zero Energy Buildings).

Witteveen+Bos heeft een haalbaarheidsstudie uitgevoerd naar de toepassing van het ATES-systeem in het Busan Eco-Delta City-gebied in Korea, in samenwerking met Korean District Heating Engineering Co. Ltd. Dit project toonde aan dat een ATES-ZEB-oplossing de verwarmings- en koelvraag van de gebouwde omgeving significant kan decarboniseren.

ATES, de opslag en terugwinning van thermische energie in aquifers (waterdragende lagen) in de ondergrond, maakt het gebruik van variabele warmtebronnen met een lage temperatuur mogelijk. Omdat de energieopslag werkt met een thermisch balanceringsysteem waarvoor een koudeopslag nodig is, kan het systeem ook worden gebruikt om te koelen.

Maatschappelijke waarde

Duurzame bedrijfsvoering

Onze professionals

Economische waarde

Stadshistorie en groen

De Haarlemmerhout is het oudste Rijksmonument. De Beheervisie Haarlemmerhout 2009 beschrijft doelen om de positie van het historische bos en de omgeving te versterken. Voor de Gemeente Haarlem heeft Witteveen+Bos het gebiedsontwerp en de uitvoeringsbegeleiding rondom Dreefzicht Haarlem verzorgd.

De rijke historie van sociëteit Dreefzicht en het bos zijn belangrijke inspiratiebronnen geweest bij het herinrichtingsontwerp. Hierbij zijn twee duurzame ontwerp principes (DOP's) toegepast: Participatief ontwerp en Ontwerp met natuur.

De wens van de gemeente was om het eind van de Dreef om te vormen tot een autoluwe ontmoetingsplek. Daarom is ruimte overgeheveld van de auto naar de fietsende en lopende mens.

De rijke geschiedenis is geaccentueerd door de historische zichtassen en entrees centraal te stellen. Een natuurlijke loop is gecreëerd tussen het Houtplein en de entree van de Hout. Bij de andere historische as, sinds 1840 de toegangsweg, is de rijbaan versmald.

Maatschappelijke
waarde

Duurzame
bedrijfsvoering

Onze
professionals

Economische
waarde

GDU maakt winnend evenementengebouw superstormbestendig

Het evenementengebouw Middelkerke aan de Belgische Noordzeekust is onderscheiden met de prestigieuze International Architecture Award 2022. Witteveen+Bos is vanaf de start van het project betrokken als adviseur waterkering.

Om de waterveiligheid te waarborgen is de constructie van de zeedijk voorzien van een golfdempende uitbouw (GDU). Een GDU begeleidt de golven met een dijkconstructie bestaand uit een hellingbaan, een opstaand profiel dat als golfbreker fungeert en een achtergelegen horizontaal overvloeigebied.

De GDU is zo gedimensioneerd en geconstrueerd dat het evenemententerrein bestand is tegen een superstorm. De meest extreme storm die zich 1 keer per 1.000 jaar kan voltrekken aan dit deel van de Belgische kust vormt hierbij de norm.

De groenstrook langs het gebouw werd door de architect als essentieel bestempeld. Om die reden zijn de simulaties uitgevoerd met een model inclusief vegetatiestrook, in twee varianten: met een stabiele groenstrook en met een geërodeerde groenstrook. In beide scenario's is het bekroonde evenementengebouw bestand tegen een superstorm.

Maatschappelijke waarde

Duurzame bedrijfsvoering

Onze professionals

Economische waarde

Middenspanningsstation Zeebrugge: multidisciplinair partnerschap met Elia

Elia is een meerjarige samenwerking met Witteveen+Bos aangegaan voor het uitwerken van civiele werken en het ontwerpen van hoogspanningsstations. De kracht van dit langdurige partnerschap is dat we de designfilosofie van deze klant eigen kunnen maken en daar onze eigen expertise en kwaliteitssysteem aan toevoegen. Een treffend voorbeeld is het ontwerp van een nieuw middenspanningsstation in Zeebrugge.

Sinds de zomer van 2021 werken we een team van civiele- en hoogspanningsingenieurs met de Belgische Energiebeheerder aan dit project. We zijn niet alleen verantwoordelijk voor het uitvoeringsontwerp, maar heeft ook de vergunningsaanvraag verzorgd.

Witteveen+Bos beschikt over eigen vergunningsexperts die vanaf de start bij het project betrokken zijn. Zo is geen inbreng nodig van externe partijen bij het vergunningstraject voor de civiele en hoogspanningsontwerpen.

Deze manier van werken heeft de doorlooptijd van het uitvoeringsontwerp aanzienlijk ingekort. Door de klantvraag zo goed mogelijk te specificeren, hebben we nog meer tijdswinst geboekt. Deze vertaalslag resulteerde tevens in een besparing op de studiekosten.

Maatschappelijke
waarde

Duurzame
bedrijfsvoering

Onze
professionals

Economische
waarde

Samenwerking PreZero - WUR

Bedrijven, overheden en instellingen hebben een forse uitdaging. Vanaf 2030 zullen ze 50 % minder primaire grondstoffen moeten gebruiken volgens het Grondstoffenakkoord. Gelukkig hoeven ze dat niet eigenhandig te doen.

Sterker, het is effectiever om dit in samenwerking te regelen. Zo sloegen Wageningen University & Research (WUR), PreZero Nederland en Witteveen+Bos een jaar geleden de handen ineen. Deze partijen pakken in een langjarig traject tot 2030 de inkomende (abiotische) grondstoffen en de afvalstroom van de WUR aan.

Witteveen+Bos ontwikkelde hiervoor een uniek, digitaal Material Flow Management-model. Hiermee brengen we alle inkomende grondstoffenstromen in kaart. Met dit model krijgen de partners inzicht op basis waarvan zij acties kunnen ondernemen om de afvalstroom te reduceren.

Een goed voorbeeld is het gebruik van tissues. Deze zijn goed voor circa 10 % van de totale afvalmassa van de WUR. Aan de hand van bestaande literatuur, waarbij tissues werden vergeleken met elektrische handdrogers en textiel, kwamen de drogers als beste uit de LCA-test.

+ Meer informatie

Maatschappelijke
waarde

Duurzame
bedrijfsvoering

Onze
professionals

Economische
waarde

Weerbaar maken tegen watertekort

Voldoende zoetwater is cruciaal voor Nederland. Voor drie zoetwaterregio's heeft Witteveen+Bos de analyse en de procesbegeleiding verzorgd om te komen tot maatregelen waarmee Nederland weerbaar wordt tegen een mogelijk watertekort.

Het gaat om maatregelen binnen het nationale Deltaprogramma. Voor Zoetwaterregio Oost-Nederland, Deltaplan Hoge Zandgronden en IJsselmeerregio heeft Witteveen+Bos:

- Zoetwatermaatregelen geformuleerd en deze beoordeeld op onder meer effectiviteit en kosten;
- Het vervolgproces ondersteund met systeemkennis, rapportages, GIS-viewers en presentaties;
- De processen in de regio's begeleid voor het maatregelprogramma en de subsidie-aanvraag.

Door de probleemstelling vanuit het systeem te benaderen en alle partijen vanaf het begin op transparante wijze te betrekken, zijn er uiteindelijk integrale en gedragen maatregelprogramma's voor de periode 2022-2027 opgesteld.

Het zesjarig maatregelprogramma zoetwater wordt nu gedragen door de betrokken provincies, waterschappen, gemeenten, drinkwaterbedrijven, de LTO, en de natuur- en terreinbeherende organisaties. Waarbij ook de maatregelen geprioriteerd zijn om gebruik te kunnen maken van de beschikbare subsidies.

Drinkwater voor Garowé

Garowé is één van de grotere steden in Puntland, Somalië. De watervoorziening in deze stad vormt een grote uitdaging. Er is geen oppervlaktewater en het aanwezige grondwater is beperkt in kwantiteit en kwaliteit (veelal brak). Voor Invest International werkt Witteveen+Bos samen met NIRAS en Terre Solidali aan een betere drinkwatervoorziening voor deze snelgroeiende stad.

Met geohydrologische studies worden de beste duurzame grondwaterbronnen bepaald. Gevolgd door verkennende grondwaterboringen. De volgende stap is een haalbaarheidsstudie en het maken van een ontwerp voor de winning, het transport naar Garowé en de distributie in de stad. De beoogde interventies worden bovendien getoetst op sociale- en milieueffecten.

Dit drinkwaterproject past goed in onze MVO-doelstellingen en plaatst ons tegelijk voor uitdagingen vanwege de veiligheidsomstandigheden in Somalië. In Terre Solidali hebben we een partner die al meer dan 15 jaar 'hands on' actief is in Somalië. Samen met hen en de lokale autoriteiten willen we dit project tot een succes maken.

+ Meer informatie

Maatschappelijke waarde

Duurzame bedrijfsvoering

Onze professionals

Economische waarde

Technische haalbaarheidsstudie nieuwe haven in Magdalena-rivier

Witteveen+Bos heeft een haalbaarheidsstudie uitgevoerd naar een nieuwe haven in de monding van de Magdalena-rivier, nabij de Colombiaanse stad Barranquilla. Witteveen+Bos werkt samen met onderaannemers MARIN en Antea Group Colombia. Opdrachtgever Royal Port wil de studie inzetten voor het verkrijgen van een havenconcessie.

Barranquilla ligt aan de Caribische Zee en is een van de grootste steden van Colombia. Een haven aan de monding van de Magdalena bestaat nog niet. Dit staat haaks op de behoefte aan extra capaciteit voor zowel maritieme overslag als overslag vanaf de rivier van natte en droge bulkgoederen en containers. De nieuwe haven moet geschikt zijn voor zeevaartschepen én binnenvaartschepen.

In de eerste projectfase hebben onze experts op het gebied van masterplanning, hydraulische modellering en havenconstructies de technische haalbaarheid onderzocht. Onder meer met layout optimalisatie, hydrodynamische modellering en een simulatie om de nautische veiligheid te toetsen.

+ Meer informatie

Maatschappelijke waarde

Duurzame bedrijfsvoering

Onze professionals

Economische waarde

Floriade Expo 2022

De Floriade Expo 2022 vormde het fundament voor de groene stadswijk Hortus. Witteveen+Bos heeft voor dit unieke simultane gebiedsontwikkeltraject het ontwerp en de engineering verzorgd.

In dit simultane ontwikkelingstraject is afscheid genomen van de klassieke volgorde van eerst bouwen en vervolgens het groen integreren. Het arboretum (de bomen en planten) heeft immers een hoge prioriteit bij deze wereldtuinbouwtentoonstelling. Tegelijkertijd moeten ook de behoeften van de aanstaande groene stadswijk met 660 woningen worden geïntegreerd.

‘Je kunt stellen dat we op het Floriadeterrein omgekeerde stedenbouw hebben toegepast’, vertelt projectleider Niels Monster. ‘Om de transitie van evenement tot wijk te realiseren, hebben we multifunctioneel design, innovatief en circulair bouwen met elkaar verenigd.’ Enkele sprekende voorbeelden van de bovengenoemde aanpak zijn: een innovatief collectief energienet, een gelijkstroomnetwerk, warmtewinning uit oppervlaktewater, geleide- en noppentegels voor blinden en slechtzienden, een circulaire waterhuishouding en bruggen die zijn geconstrueerd met hergebruikt materiaal (o.a. frisdrankflessen en ander verpakkingsmateriaal).

Maatschappelijke
waarde

Duurzame
bedrijfsvoering

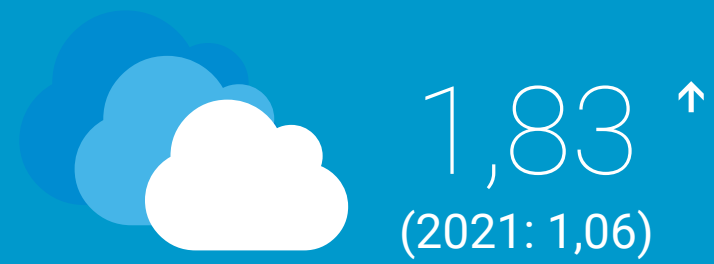
Onze
professionals

Economische
waarde

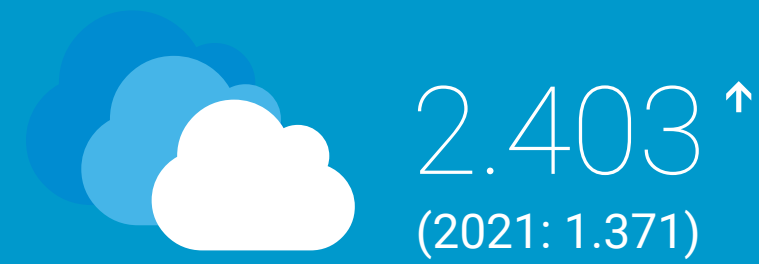

CO₂-reductie en onze footprint

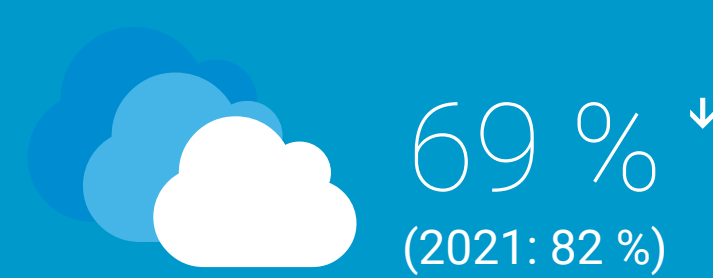
CO₂-emissie per fte
in ton CO₂

CO₂-emissie totaal
in ton CO₂

CO₂-reductie t.o.v. 2007
in ton CO₂

+ Lees hier meer over onze footprint

Maatschappelijke
waarde

Duurzame
bedrijfsvoering

Onze
professionals

Economische
waarde

SROI

Maatschappelijke impact creëren is ons eerste bedrijfsdoel. Daarom verweven we bij de uitvoering van onze opdrachten en in onze bedrijfsvoering steeds vaker het principe van Social Return On Investment (SROI). Dat doen we op vier manieren, namelijk via:

- Werk: bijdragen aan werkgelegenheid voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt
- Onderwijs: het verbeteren van hun positie en kansen door aandacht voor onderwijs
- Maatschappelijke en sociale activiteiten
- Inkoop

Het afgelopen jaar hebben we onze visie op dit onderwerp nader uitgewerkt, met als doel om daarmee strategischer en structureler impact te kunnen maken. Want ook onze opdrachtgevers vragen hier in hun projecten steeds meer naar. Deze basis wordt aangevuld met SROI-activiteiten die we vanuit een projectcontext organiseren waarmee we invulling kunnen geven aan de wensen van opdrachtgevers.

- + Bekijk hier een voorbeeld van de SROI-bijdrage voor het programma Bruggen en Kademuren

Maatschappelijke waarde

Duurzame bedrijfsvoering

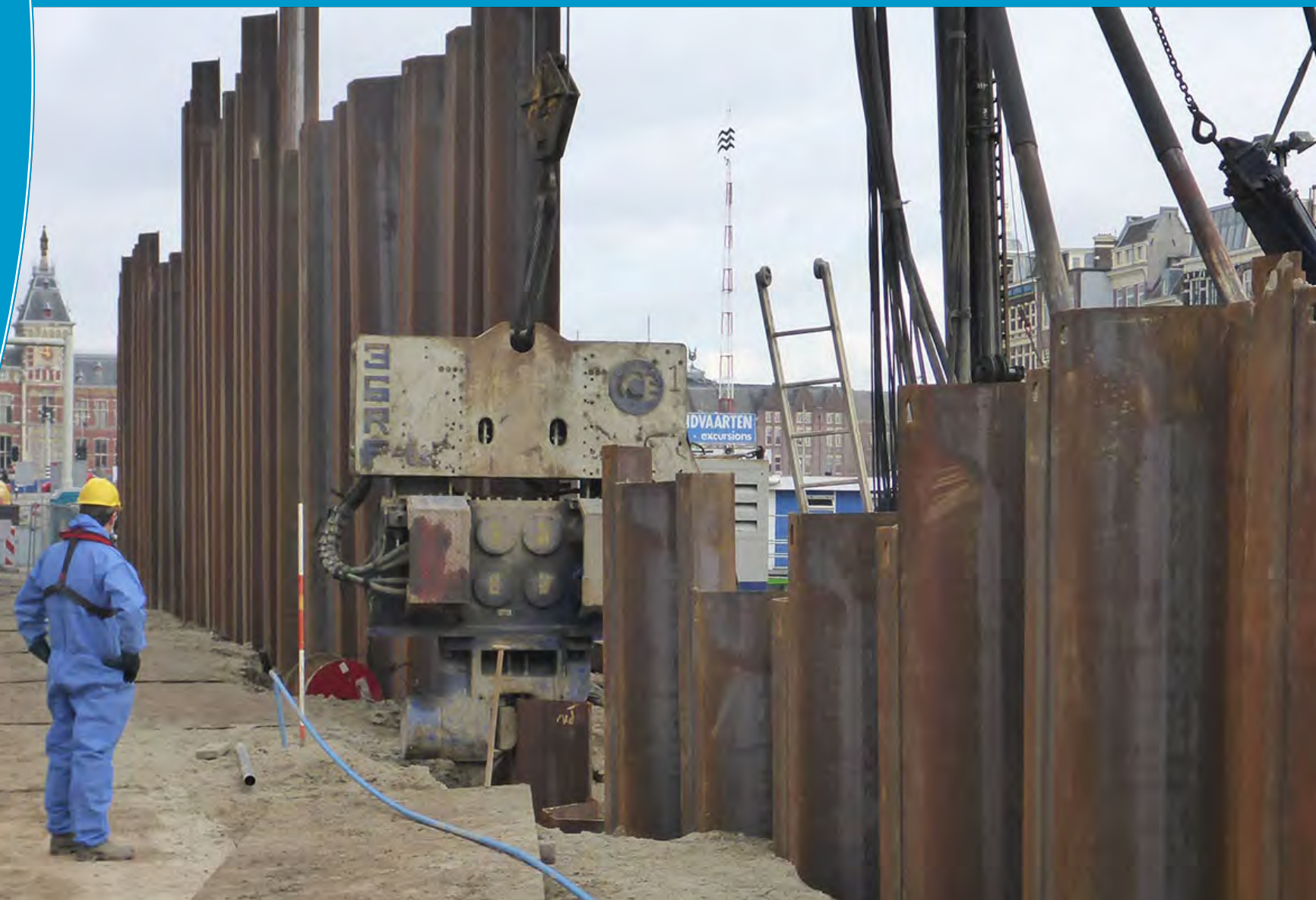
Onze professionals

Economische waarde

SROI

Een mooi voorbeeld hiervan is de SROI-bijdrage die voor het Programma Bruggen en Kademuren (PB&K) organiseren. Voor het PB&K heeft onze opdrachtgever Gemeente Amsterdam in de aanbesteding een doelstelling voor SROI geformuleerd waar we gedurende de lange doorlooptijd van tien jaar structureel invulling aan kunnen. Hierbij hebben we een combinatie gemaakt van de pijlers werk, onderwijs en inkoop. Er zijn drie collega's aangenomen vanuit een situatie van afstand tot de arbeidsmarkt. Daarnaast verzorgt een groep collega's bijlessen en huiswerkbegeleiding op een basisschool, een middelbare school en bij een buurthuis in Amsterdam-Zuidoost.

Veiligheid

Een belangrijke voorwaarde voor al onze werkzaamheden is veiligheid. We willen als werkgever, opdrachtnemer en samenwerkingspartner een gezonde en veilige (werk) omgeving bieden. Dat doen we in ons werk voor opdrachtgevers onder andere door veiligheid te verweven in de ontwerpen en onze adviezen voor locaties en bouwwerken. We zijn ook actief lid van de kerngroep van de Governance Code Veiligheid in de Bouw met als gemeenschappelijk doel om de veiligheid in de gehele keten te verbeteren.

In 2022 voerden we 'Veiligheid in Aanbesteding' (ViA) in voor onze aanbestedingen en contracten vanaf een bepaalde omvang en risicoprofiel. ViA verplicht het veiligheidsbewustzijn op te nemen in aanbestedingen en contracten. Concreet betekent dit dat wij de Veiligheidsladder (Safety Culture Ladder) hanteren bij onze werkzaamheden en dit ook eisen van bouwgerelateerde onderaannemers. Ons doel is om Witteveen+Bos Nederland in 2023 voor het proactieve niveau (trede 4) te certificeren.

+ Lees meer

Maatschappelijke
waarde

Duurzame
bedrijfsvoering

Onze
professionals

Economische
waarde

Veiligheid

Ongeval en incidentmeldingen

In 2022 zijn er 180 meldingen gedaan over (bijna) ongevallen, onveilige situaties en verbetermogelijkheden. Vaak (zo'n 45 %) over onvoldoende bekendheid met of toepassing van veiligheids- en milieu-instructies. In 2023 zetten we extra in op het vergroten van bewustzijn hiervan.

Initiatieven veiligheidsbewustzijn

Jaarlijks bekijken we doormiddel van interne audits wat goed gaat en wat beter kan. Deze vinden zowel op kantoor als op projectlocaties bij onze opdrachtgevers plaats. We blijven leren van onze audits. Dit jaar bleek dat we meer de tijd moeten nemen voor verdiepende risicoanalyses voor specifieke werkzaamheden.

Daarnaast communiceren we intern structureel over het onderwerp om het veiligheidsbewustzijn te vergroten. We communiceren onder andere de belangrijkste uitkomsten van de kwartaalanalyses HSE-meldingen en pulse-checks (korte enquêtes aan medewerkers over welzijn en talentontwikkeling). Dat doen we via ons intranet en in overleggen. Ook zijn in 2022 thematische workshops gegeven over sociale veiligheid en de uitkomsten van ons cultuuronderzoek.

Maatschappelijke
waarde

Duurzame
bedrijfsvoering

Onze
professionals

Economische
waarde

Integer en betrokken werken

Wij willen een integere, betrokken partner zijn voor al onze stakeholders. Onze verantwoordelijkheden en wijze van zaken doen staan beschreven in onze bedrijfscode. Alle Witteveen+Bos'ers wereldwijd handelen in lijn met deze bedrijfscode en de afspraken die hieruit voortvloeien. We faciliteren onder andere trainingen, dilemmasessies en toetsing hierover.

De bedrijfscode combineert onze waarden en overtuigingen met de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen. Ook is Witteveen+Bos lid van de United Nations Global Compact (UNGC). De tien principes van de UNGC op het gebied van mensenrechten, arbeidsrechten, milieu en anti-corruptie onderschrijven we.

Wij spannen ons in voor het naleven van mensenrechten in onze gehele keten, en dat individuen een veilige en eerlijke werkomgeving hebben waar geen ruimte is voor discriminatie. Witteveen+Bos werkt alleen met leveranciers die onze overtuiging delen dat eerlijke arbeidspraktijken en een veilige werkomgeving een inherent onderdeel zijn van mensenrechten.

+ Lees hier ons Modern Slavery Act Statement

Maatschappelijke
waarde

Duurzame
bedrijfsvoering

Onze
professionals

Economische
waarde

Infrastructuur

Vaste en beweegbare bruggen
Infrastructurele kunstwerken
Ondergrondse infrastructuur en geotechniek
Smart Infra Systems
Verkeer en wegen
Tunnels

Waterwegen

Baggeren
Havens en scheepvaartwegen
Hydrodynamica en morfologie
Kust- en oeverwerken
Waterbouwkundige constructies en geotechniek
Waterkeringen

Mobiliteit

Openbaar Vervoer
Smart Mobility
Verkeer en scheepvaart

Fietsinfrastructuur

Industriële processen en technologie

Energievoorziening

Schoon water

Lucht en geur
Geluid en trillingen

Bodem- en watersysteem

Verstedelijking

Gebiedsontwikkeling en stedelijke transformatie
Gebouwenrenovatie en transitie
Inrichting openbare ruimte
Architectuur, Stedenbouw en Landschapsontwerp
Kabels en leidingen

Duurzame bouw en klimaatadaptatie

Hybride constructies
Circulair ontwerp

Maatschappelijke
waarde

Duurzame
bedrijfsvoering

Onze
professionals

Economische
waarde

Ries de Jonge (28) is groepsleider Ontwerpadvies bij Witteveen+Bos. Hij werkte in 2022 onder andere aan het ontwerp van de Groenplaats in Antwerpen.

Van stagiair naar groepsleider

'In 2014 liep ik stage bij Witteveen+Bos, destijds nog in de groep Stedelijke kunstwerken. Dat was zo leuk dat ik hier ook wilde afstuderen. Tijdens die afstudeerstage zei mijn begeleider: 'Ries, bereid je voor, want je weet dat je na je afstudeerstage bij ons komt werken.' Het was zijn manier om te zeggen dat er na mijn studie plek voor me was. Ik studeerde af op een verkeersbrug over de Roode Vaart in Zevenbergen, daarna ben ik in dienst gekomen als ontwerper en werkvoorbereider in de stedelijke infrastructuur. Na een uitstapje op Curaçao, ik werd gedetacheerd bij Civil Engineering Caribbean, keerde ik in 2019 terug. Vlak daarna werd ik groepsleider Ontwerpadvies in Breda.'

3D-leidingontwerp

'Sinds ik in 2015 in dienst kwam zijn we steeds digitaler gaan werken. Hoe kan het sneller, beter en efficiënter? Die vraag is vaak leidend. Ik zag tijdens een TKB hoe Elmo Slump een presentatie gaf over parametrisch kademuurontwerp en vroeg me af of ik dat kon toepassen in de stedelijke infra.'

'Tijdens het ontwerpen van enkele rioleringsprojecten in België deed ik ervaring op van 3D-leidingontwerp. We hadden namelijk te maken met veel hoogteverschillen, meer dan het gebruikelijke in Nederland. Ik zag in dat de wirwar aan kabels en leidingen soms te complex wordt om goed in 2D weer te geven en hierbij de integraliteit te beheersen. Hier ontstond het idee voor parametrisch 3D-rioolontwerp en inmiddels is dit uitgebreid naar een 3D-omgeving (GIS-viewer) waarin alle kabels en leidingen worden weergegeven.'

Werk, studie en privé

'Wat mijn doelen zijn voor de komende jaren? Ik ben recent gestart met de master strategic management. Een deeltijdstudie met een belasting van circa zestien uur per week. Hiervoor ben ik een dag minder gaan werken, waarover ik goede afspraken heb kunnen maken met Witteveen+Bos. De start is best pittig, deze studie vraagt een andere manier van denken. Als ingenieur ben je gewend om alles exact te doen, dit vraagt iets anders en gaat meer om het onderbouwen en beredeneren. De kennis die ik opdoe wil ik graag inzetten om betere offertes te maken en keuzes beter te onderbouwen. Het zal een uitdaging worden en ik zal een nieuwe balans moeten vinden tussen werk, studie en privé. Maar ik ga de uitdaging graag aan.'

Maatschappelijke waarde

Duurzame bedrijfsvoering

Onze professionals

Economische waarde

Linda Cornelissen (39) is HR-adviseur bij Witteveen+Bos voor de sector Infrastructuur en mobiliteit. Daarnaast is ze groepsleider Arbeidsmarktcommunicatie én 'chief SROI'. Waar het uiteindelijk op neerkomt: betrokken mensen.

Ondernemerschap

'Zo lang ik hier werk, begeeft Witteveen+Bos zich op een krappe arbeidsmarkt. We halen daarom alles uit de kast om technische talenten aan ons te binden. Mijn werk bestaat voor een groot deel uit vragen stellen en doorvragen. Waar liggen je interesses? Wat zou je willen doen? Wat vond je leuk tijdens je studie en wat niet? Vervolgens vraag ik me af: kunnen wij dat bieden? We vinden het belangrijk dat er een ondernemer huist in een potentiële medewerker. Want niet alles staat vast, niet alles is uitgestippeld. We zoeken betrokken mensen die op zoek willen gaan naar kansen en mogelijkheden, die willen vernieuwen en verbeteren, waarde willen toevoegen.'

Interne vacaturebank

'Die vrijheid heb ik zelf ook gekregen én benut. Ik startte in 2007 als junior adviseur, deed ervaring op, stapte over naar een andere sector en kreeg uiteindelijk mijn eigen groep: Arbeidsmarktcommunicatie. Daarmee brengen we onze vacatures onder de aandacht bij de juiste doelgroepen, niet alleen extern, maar ook intern. Zo hebben we in 2022 een interne vacaturebank gelanceerd, een middel om groeimogelijkheden binnen Witteveen+Bos beter inzichtelijk te maken. De eerste reacties van collega's zijn erg positief.'

SROI

'Overheidsopdrachtgevers willen dat wij een deel van de opdrachtsom investeren in SROI, Social Return On Investment. Het betekent onder meer dat we werk bieden aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, zoals nieuwkomers of voormalig uitkeringsgerechtigden. Het past bij onze kernwaarde 'maatschappelijke waarden bieden'. Die waarde bied je namelijk niet alleen door duurzame gebouwen te ontwerpen, maar net zo goed door goed te zijn voor mensen. We zijn er ook bij gebaat, want Witteveen+Bos bedient de hele samenleving. Dan is het fijn om verschillende stemmen en stromingen in huis te hebben. Waarom we dan nog overheidsopdrachtgevers nodig hebben die SROI van ons vragen? Ik geloof in een stok achter de deur. Omdat we willen én moeten is het aantal nationaliteiten dat bij Witteveen+Bos is vertegenwoordigd de afgelopen jaren gestegen.'

Maatschappelijke waarde

Duurzame bedrijfsvoering

Onze professionals

Economische waarde

Als constructeur voor de gebouwde omgeving vraagt Maartje Dijk (37) zich af: hoe kunnen we zo duurzaam mogelijk bouwen? Voor een nieuw wegensteunpunt voor Rijkswaterstaat luidt het antwoord: een uit te breiden, opnieuw te gebruiken gebouw.

Techniek en creativiteit

'Ik hield van bètavakken, was er ook goed in. En ik heb het altijd leuk gevonden om te creëren, als kind maakte ik al kabouterdorpen. Als constructeur voor de gebouwde omgeving kan ik mijn interesses – techniek en creativiteit – combineren. Bovendien vind ik het leuk dat veel verschillende disciplines samenkomen in mijn vak: bouwkunde, installaties, architectuur, bouwfysica, werkplaatsinrichting, ecologie en ga zo maar door. Na ruim twaalf jaar bij Witteveen+Bos ben ik inmiddels groepsleider, maar ik werk ook nog steeds als ontwerper en constructeur.'

Uitwisselbaar, uitbreidbaar, herbruikbaar

'Eigenlijk zijn we iedere dag bezig met het vinden van oplossingen voor problemen die zich aandienen, daarbij doen we steeds een beroep op onze creativiteit. Neem het nieuwe wegensteunpunt Zuidbroek, een opdracht voor Rijkswaterstaat. De routing op het terrein is belangrijk, de aansluiting op aanrijroutes, er ligt een duurzame ambitie, we hadden te maken met standaarden en het ontwerp moest aansluiten op eerdere projecten, kortom: een flinke puzzel. In ontwerpessies met de opdrachtgever en de architect zijn we uiteindelijk gekomen tot een modulair concept dat bruikbaar is voor zowel zoutloods als stalling. De gekozen houtconstructie is uitwisselbaar, uitbreidbaar en hernieuwbaar. In zo'n project ben ik in mijn element.'

Drie goede oplossingen

'Als constructeurs móéten we nadenken over duurzaamheid. Want bouwkosten stijgen, er is schaarste op het gebied van materiaal en personeel en vooral: we hebben een gigantisch klimaatprobleem op te lossen. In de basis zijn er drie goede oplossingen: gebouwen ontwerpen die heel lang meegaan, gebouwen ontwerpen die flexibel te gebruiken zijn of gebouwen ontwerpen die grotendeels bestaan uit herbruikbare delen. Wat de beste oplossing is, is afhankelijk van de vraag. In ons vak bestaat er niet zoiets als hét antwoord, we doen steeds het best mogelijke op basis van wat we nu weten en kunnen voorspellen.'

Maatschappelijke waarde

Duurzame bedrijfsvoering

Onze professionals

Economische waarde

Menno Buckers (29) is adviseur Waterkeringen bij Witteveen+Bos. In 2022 was hij onder meer betrokken bij de versterking van de IJsseldijken in de Krimpenerwaard, waar hij maatwerkoplossingen heeft ontworpen en daarbij gesprekken met bewoners voerde.

Bewonersparticipatie

'Op en aan de dijken die de Krimpenerwaard beschermen tegen overstromingen wonen veel mensen. Samen met het projectteam ging ik met die mensen in gesprek, immers: door de beperkte ruimte is het een uitdaging om de benodigde maatregelen voor de dijkversterking in te passen. Sommige mensen wonen al vijftig jaar aan een dijk, zij hebben ze zien veranderen en weten precies welke kabels en constructies in de grond zitten. We leggen dus niet alleen uit, maar halen ook waardevolle informatie op. Sommige mensen zijn heel mondig, maar hun verhaal hoeft niet waardevoller te zijn dan de bewoner die rustig luistert en alleen enkele kritische vragen stelt. Het is de kunst om input op waarde te schatten.'

Diverse teams

'In 2026 moeten de dijken op orde zijn, in 2028 moet alles er weer spik en span bijliggen. De veelzijdigheid van projecten als deze spreekt me enorm aan: we werken met landschapsarchitecten, omgevingsmanagers, technisch ontwerpers, enzovoorts. Veel van die expertises hebben we bij Witteveen+Bos in huis: voor alle type projecten kunnen we een geschikt team samenstellen. In zo'n team vol specialisten is goede samenwerking cruciaal.'

Groepsleider waterkeringen

'Sinds een half jaar ben ik groepsleider Waterkeringen op onze vestiging in Rotterdam. Als ik achterom kijk, concludeer ik dat ik mij goed heb kunnen ontwikkelen sinds mijn afstuderen in 2017. Het voeren van gesprekken met bewoners vond ik bijvoorbeeld spannend aan het begin, maar door het veel te doen en te werken aan een grote variatie projecten, leerde ik snel. Heel waardevol hierbij is het sparren met collega's. Nu ik groepsleider ben wil ik op mijn beurt anderen helpen om hun talent te ontwikkelen.'

Maatschappelijke
waarde

Duurzame
bedrijfsvoering

Onze
professionals

Economische
waarde

Als specialist kustwaterbouw is Coen Kuiper (47) betrokken bij projecten waar water en land samenkomen. De afgelopen jaren was hij intensief betrokken bij de versterking van de Afsluitdijk.

Van begin tot eind

'Ik zeg altijd: mijn hobby is waterbouw en daar heb ik mijn beroep van gemaakt. Een van de belangrijkste projecten waaraan ik de afgelopen jaren werkte is de versterking van de Afsluitdijk. Het bijzondere is dat ik bij alle fases betrokken was: de planvoorbereiding, de tender-, de ontwerp- én de uitvoeringsfase die nu op zijn einde loopt. Zoiets maak je niet vaak mee als ontwerper. Binnen dit project is mijn taak om ervoor te zorgen dat we uniform werken, dus op basis van dezelfde uitgangspunten, aanpak en ontwerpmethodes. In waterbouw is namelijk niet een oplossing goed, maar gaat het om een combinatie van factoren. Het is van belang dat iedereen dezelfde kant op kijkt.'

Aandacht voor mooie resultaten

'Voor de versterking van de Afsluitdijk hebben we een speciaal betonblok ontworpen dat weerstand kan bieden aan golven die ontstaan tijdens een superstorm. De mooiste dag was de dag waarop een schaalmodel van dit blok alle testen doorstond in het lab in Delft. Ik kan me ook nog goed herinneren dat het eerste blok met een kraan op de Afsluitdijk werd geplaatst, dat was een mijlpaal. De Afsluitdijk is de laatste tijd ook veel in het nieuws geweest. Daarbij is de neiging in de media om te focussen op dingen die niet goed gaan. Voor de supermooie resultaten is soms te weinig aandacht, vind ik. Daarom zeg ik tegen mensen die ik een rondleiding geef op de dijk vaak: kijk rond en oordeel zelf. We mogen trots zijn op de toegepaste innovaties, Nederland is weer een stuk veiliger.'

Theorie én praktijk

'Ik heb zeven jaar lang bij Deltares gewerkt, maar miste de praktijk en stapte in 2007 over naar Witteveen+Bos. Eenmaal met de voeten in de klei loop je regelmatig tegen het feit aan dat er nog veel onbekendheden zijn. Dus toen de TU vroeg of ik een dag per week studenten wilde begeleiden en samen met hun onderzoek wil verrichten zei ik 'ja'. De twee werelden versterken elkaar. Ik neem de kennisleemtes uit de praktijk mee naar de universiteit en gebruik de kennis opgedaan op de TU vervolgens weer in de praktijk. Naarmate je meer ervaring opdoet, krijg je bij Witteveen+Bos de kans om verschillende carrièrepaden te bewandelen. Ik heb ervoor gekozen om specialist te blijven. Dit is voor mij de perfecte balans.'

Maatschappelijke
waarde

Duurzame
bedrijfsvoering

Onze
professionals

Economische
waarde

Na veel 'bad luck' en omzwervingen, belandde de Iraakse Mohammed Alsaleh (36) in 2018 in Nederland. Acht jaar lang had hij niets met zijn bachelorsdiploma gedaan. Tot hij via een leerwerktraject bij Witteveen+Bos belandde.

Puzzels oplossen

'Als kind had ik al een passie voor elektriciteit. In mijn thuisland Irak was de vraag naar energie hoog in de jaren negentig. In de zomer moest elektriciteit regelmatig op rantsoen. Ik vroeg me af: waarom? De schaarste wakkerde mijn nieuwsgierigheid aan. Op school waren natuurkunde en wiskunde mijn favoriete vakken. Al snel wist ik dus: ik ga elektrotechniek studeren. Ik zie mijn vak als puzzels oplossen. Toen de oorlog uitbrak in Irak zijn we met ons gezin naar Jemen gevlucht, waar ik electrical power studeerde aan de universiteit van Sanaa. In 2010 haalde ik mijn diploma. Het was toen in Jemen ook al onrustig. We vluchtten naar Syrië, dat was ook geen gelukkige keuze. We hadden veel bad luck. In 2018 zijn we naar Nederland gekomen.'

Kennis opfrissen

'Acht jaar lang deed ik niets met mijn opleiding vanwege de oorlogen in de landen waar we verbleven. Werken was niet mogelijk. Ik was afhankelijk van mijn ouders. Voor ik in Nederland kwam was ik er van overtuigd dat ik mijn opleiding voor niets had gedaan. Eenmaal hier dacht ik: het is misschien laat, maar niet té laat om iets met mijn studie te doen. Ik zag mogelijkheden, ben meteen de Nederlandse taal gaan leren en op zoek gegaan naar een opleiding waar ik mijn kennis kon opfrissen. Aan de HAN hogeschool heb ik een leerwerktraject gevolgd voor statushouders met een elektrotechnische achtergrond. Daar heb ik alle benodigde vaardigheden ontwikkeld om in het bedrijfsleven aan de slag te gaan.'

Energietransitie

'Na het leerwerktraject volgde een deeltijdstudie elektrotechniek. Daarvoor zocht ik een werkervaringsplek en zo ben ik bij Witteveen+Bos beland. Ik keek op de website en wist meteen: hier wil ik werken. Ik was onder de indruk van alle projecten die bijdragen aan de samenleving van morgen. In Nederland wordt met man en macht gewerkt aan de energietransitie, daar wil ik onderdeel van zijn. Samen met collega's vertaal ik de wensen en vraagstukken van onze opdrachtgevers, zoals netbeheerders en waterschappen, naar functionele en technische ontwerpen van bestaande of nieuwe installaties. Mijn collega's vertellen me dat ik goed Nederlands spreek, maar ik wil dat het nog beter wordt. Desondanks ben ik tevreden met waar ik sta. Ik ben veilig, kan mijn kennis gebruiken en doe waar ik als kleine jongen van droomde.'

Maatschappelijke
waarde

Duurzame
bedrijfsvoering

Onze
professionals

Economische
waarde

De meeste tijd besteedt Jappie Visser (37) aan zijn rol als groepsleider Analyse en rapportage bij Witteveen+Bos. Daarnaast is hij financieel adviseur voor de sector Infrastructuur en mobiliteit.

Informatiebehoefte

'Sinds april 2022 ben ik groepshoofd Analyse en rapportage. Met negen collega's maken we wekelijks financiële rapportages voor leidinggevenden in het werkveld. Die rapporten maken we op basis van hun informatiebehoefte, waarbij we ook ongevraagd advies geven. Het doel in alle gevallen: inzicht geven. Als de declarabele score van een team daalt of als bestedingen over budget gaan, dan wil een leidinggevende dat graag zo snel mogelijk weten. In de wereld waarin Witteveen+Bos actief is, gaat veel geld om en het risico op overschrijding van budgetten is altijd aanwezig. Dus het is belangrijk om vinger aan de pols te houden.'

Robby de robot

'Bij het verkrijgen en verwerken van data maken we gebruik van robotic process automation. Onze robot, Robby genaamd, verwerkt onder meer vijftieng grote exports per week. Eerder waren een of twee medewerkers daar de hele dinsdagmiddag mee bezig. Robby doet het foutloos en is nooit ziek. Zo houden we meer tijd over voor het maken van analyses; het inhoudelijke werk. De volgende stap is dat we nog meer gaan voorspellen. Dus in plaats van constateren dat de declarabiliteit aan het dalen is, ontdekken we aan de hand van trends dat de declarabiliteit zal gaan dalen. Het stelt leidinggevenden in staat om bij te sturen. Nog voordat iets een feit is.'

'Zij-instromer'

'Na tien jaar als registeraccountant te hebben gewerkt bij EY, maakte ik in 2019 de overstap naar Witteveen+Bos. Het viel me meteen op dat de bedrijfscultuur laagdrempelig is, mensen zijn makkelijk benaderbaar. Dat biedt kansen, want Witteveen+Bos heeft altijd drie- tot vierduizend externe projecten en elk project heeft een financiële component. Zo ook veel van de interne projecten binnen het bedrijf. Ik vind het leuk om aan te schuiven bij zowel de externe als interne projecten en collega's te ondersteunen op financieel gebied. Naast mijn werk als groepsleider ben ik financieel adviseur van de sector Infrastructuur en mobiliteit. Ik beantwoord financiële vragen van onder meer PMC-leiders en help mee bij de inrichting van complexe projecten. Zo houd ik verbinding met het werk van Witteveen+Bos. Bovendien: een project goed inrichten aan de voorzijde scheelt later tijd.'

Maatschappelijke
waarde

Duurzame
bedrijfsvoering

Onze
professionals

Economische
waarde

Ze is geboren op Madeira (Portugal), studeerde in Lissabon en Barcelona en werkte ruim drie jaar in Londen voordat ze naar Nederland kwam. Sinds 2016 werkt Joana Vlaanderen (33) bij Witteveen+Bos als geotechnisch adviseur.

Aanstekelijke passie

'Ik studeerde civiele techniek in Lissabon, net als mijn vader jaren geleden. Hij was altijd trots op wat hij deed en zei dingen als: 'Civiele ingenieurs hebben de beste baan ter wereld.' Zijn passie werkte aanstekelijk. Tijdens mijn Master zocht ik naar een specialisme dat ik over twintig jaar nog steeds leuk zou vinden. Toen was ik snel klaar: geotechniek. Nu werk ik aan projecten waar grond, water en constructies samenkomen. De complexiteit van geotechnische vragenstukken blijft mij fascineren.'

Veilige tailingsdammen

'Ik ben getrouwd met een Nederlandse man. De keuze om in Nederland te gaan wonen was redelijk makkelijk: vanwege de ligging onder de zeespiegel en de slappe grond is hier veel werk te doen als geotechnisch ingenieur. Voor Witteveen+Bos doe ik overigens ook veel projecten overzees, voornamelijk in Latijns-Amerika. In 2019 was er een ramp in een mijn in Brazilië, een tailingsdam brak door, 270 mensen kwamen om. Het was een eyeopener voor de mijnbouwindustrie. Sindsdien helpen wij met onze dijkexpertise bij het veiliger maken van tailingsdammen. De faalmechanismen van een dijk zijn namelijk ook hier van toepassing.'

Persoonlijke ontwikkeling

'Ik heb veel kansen gekregen bij Witteveen+Bos, heel veel. Leidinggevenden en collega's hebben me altijd gestimuleerd om me te ontwikkelen, om te doen waar mijn interesse ligt. Mijn betrokkenheid bij het veiliger maken van tailingsdammen is daar een voorbeeld van. Ik zag een kans en kreeg de ruimte om projecten te zoeken en te doen waar ik in geloofde. Sinds 2021 ben ik groepsleider en probeer ik ook anderen te helpen bij hun persoonlijke ontwikkeling, door te coachen en de juiste condities te creëren om te groeien. Mijn eigen ontwikkeling gaat ondertussen door. Als ik een constructieve vraag heb, bel ik mijn vader nog wel eens. Over geotechniek kan hij me niets meer leren.'

Maatschappelijke waarde

Duurzame bedrijfsvoering

Onze professionals

Economische waarde

Remco Egelman (36) doet geuronderzoek bij Witteveen+Bos. De helft van de tijd verricht hij metingen buiten, de overige tijd analyseert hij monsters en is hij bezig met automatiseren. Daarnaast is hij hoofd Materiaal en apparatuurbeheer.

Geurpanel

'Tijdens mijn studie Milieukunde kregen we een casus voorgelegd van boer Bert. Een adviseur van Witteveen+Bos kwam langs en vertelde over geur, geurnormen, vergunningen en metingen. Het was allemaal nieuw voor mij; ik kon me er aanvankelijk geen voorstelling van maken. Wist je bijvoorbeeld dat geur niet te meten is met een apparaat? In de enige drie geurlabs in Nederland, waaronder het lab van Witteveen+Bos, wordt gebruik gemaakt van geurpanelen. In zo'n panel wilde ik wel werken. Het leek me een relaxed baantje en ik was benieuwd hoe het allemaal werkte. Maar eerst moest mijn neus worden getest, want: alleen met een gemiddelde neus kom je in aanmerking voor het testpanel. Goede neuzen benadelen de bedrijven, slechte neuzen benadelen de maatschappij. Gelukkig had ik een gemiddelde neus.'

Omzwervingen

'Hoe het vervolgens in zijn werk ging? Ruiken! Aan luchtmonsters die Witteveen+Bos bewaart in speciale zakken. Er zijn drie knoppen: 'zeker', 'vermoeden' en 'gok'. Tussen het ruiken door maakte ik mijn huiswerk of speelde ik een spelletje. Op een gegeven moment werd ik ook meegevraagd naar andere klusjes, bijvoorbeeld van de afdeling akoestiek. Na verschillende omzwervingen binnen Witteveen+Bos ben ik na mijn afstuderen toch op het geurlab beland. Inmiddels behoor ik tot de meer ervaren adviseurs. Ik doe geur- en emissiemetingen op locatie, die vervolgens op het lab worden geanalyseerd door ons panel. Daarnaast richt ik me op automatiseringsprocessen en ben ik met een collega verantwoordelijk voor onze apparatuur. Onze instrumenten worden jaarlijks geaudit; alles moet in perfecte conditie zijn.'

Gevoelige neus

'Een van de dingen die ik leuk vind is big data, nog relatief nieuw in ons vak. Individuele metingen geven antwoord op de vraag of onze opdrachtgevers op dat moment aan de geurnormen voldoen, maar op sommige plekken komen we al meer dan tien jaar. Als we gegevens combineren kunnen we bijvoorbeeld trends, correlaties, verbanden of voorspellingen ontdekken. Dit kan voor de opdrachtgever en voor ons zeer waardevol zijn. Die twee gezichten van ons vak vind ik leuk: aan de ene kant proberen we slimmer en efficiënter te werken, aan de andere kant moeten we nog steeds het dak op, om een zak met lucht te vullen die een testpanel vervolgens beoordeelt. Wist je dat de mens het stofje wat voor de de typische rozengeur zorgt al waar kan nemen bij een concentratie van 5 ppb (5 delen per miljard)? De neus van een mens is zeer gevoelig, die vervang je niet zomaar door elektronica.'

Maatschappelijke waarde

Duurzame bedrijfsvoering

Onze professionals

Economische waarde

Als adviseur bestaande constructies onderzoekt Shima Reyhani Sanavi (38) of de levensduur van civieltechnische constructies kan worden verlengd. Ze ziet haar werk als puzzelen.

Van studie tot werk in Nederland

'Ik wilde als kind oogarts worden, maar koos toch voor techniek. Waarom? Ik werd er blij van als ik het antwoord op een wiskundeopgave vond. Voor de studie civiele techniek ben ik naar Nederland gekomen. Tijdens mijn afstudeerstage bij Witteveen+Bos vroeg mijn leidinggevende: 'Wat zijn je plannen?' Ik was druk met afstuderen en had nog niet goed over het vervolg nagedacht, maar vond mijn stage leuk. Ik leerde veel, had fijne collega's, werd goed begeleid. Dus zei ik: 'Ik zou het leuk vinden om hier te blijven.' De HR-afdeling regelde vervolgens dat ik als kennismigrant in Nederland kon werken. De aanpassing ging redelijk moeiteloos. Natuurlijk, Iran en Nederland zijn twee verschillende landen, maar uiteindelijk zijn we allemaal mensen met veel gemeenschappelijke gedachten en emoties.'

Ultiem benutten

'De eerste tien jaar van mijn carrière bij Witteveen+Bos werkte ik als constructeur voornamelijk aan nieuwbouwprojecten, een leerzame periode. Tot ik vier jaar geleden behoefte kreeg om mijn kennis en werkzaamheden te verbreden. Dat kwam door een project over bestaande infrastructuur, vooral de analyse van schades aan bijvoorbeeld een brug of een tunnel vond ik toen zeer interessant. Het zijn puzzelstukken: je graaft in oude tekeningen en documenten, observeert, doet onderzoek en gaat zo op zoek naar de zwakke punten van een constructie. Waar komen die vandaan en vooral: zijn ze te verhelpen? Meestal gaat een constructie langer mee dan de theoretische levensduur. In deze tijd waarin we verantwoord willen omgaan met grondstoffen en geen geld en energie willen verspillen, zie ik het als een ultieme uitdaging om alles uit een constructie te halen.'

Mezquita

'We vinden steeds slimmere manieren om de levensduur van constructies te verlengen. Zo maken we gebruik van technieken om degradatie van materialen te vertragen, de constructies te versterken en verandering in het gedrag van de constructie te monitoren zodat we tijdig kunnen ingrijpen. Ik bezocht een paar jaar geleden de Mezquita in Cordoba, de moskee gebouwd op de plek waar eerst een kerk stond op de fundamente van een Romeinse tempel. Inmiddels is het een multireligieus gebouw. Constructief is het gebouw erg interessant. De Moren hebben oude marmeren zuilen uit de oude Romeinse gebouwen hergebruikt en opgehoogd om de gewenste hoogte te bereiken. Destijds was het waarschijnlijk middelenschaarste wat de mensen dreef om materialen te hergebruiken. Termen zoals duurzaamheid en circulariteit bestonden toen waarschijnlijk nog niet, maar men was daar in de praktijk dus wel mee bezig. Vandaag de dag willen we het milieu beschermen en herstellen. We worden genoodzaakt zuinig te zijn met alles wat we tot onze beschikking hebben. Zo heeft elk tijdperk zijn redenen om creatief te zijn met bestaande middelen.'

Maatschappelijke waarde

Duurzame bedrijfsvoering

Onze professionals

Economische waarde

Met dit verslag geeft de Raad van Commissarissen (RvC) van Witteveen+Bos N.V. de stakeholders van Witteveen+Bos graag inzicht in de wijze waarop wij onze adviserende en toezichhoudende taak in 2022 hebben ingevuld, gevolgd door een korte vooruitblik.

2022 was voor de gehele onderneming, inclusief de RvC, een intens jaar. Komende uit de pandemie bleek een rustige terugkeer naar de bekende patronen van weleer een illusie. Rusland viel de Oekraïne binnen, met grote gevolgen. De energieprijz schoot omhoog, een nieuwe loon-prijsspiraal initiërend. De sancties van het Westen tegen Rusland en de toenemende invloed van China op het geopolitieke speelveld hadden een grote macro-economische onzekerheid tot gevolg. En boven op deze wereldwijde ontwikkelingen komen persoonlijke en organisatorische vraagstukken die een uitvloeisel van Covid zijn: waar werk ik, thuis of op kantoor; hoe zorg ik dat ik voldoende gepland en ongepland contact met mijn collega's heb; hoe zorgen we dat onze nieuwe medewerkers onze gekoesterde Witteveen+Bos cultuur snel eigen kunnen maken; en past onze cultuur nog bij deze nieuwe situatie. Dat wij, en niet alleen wij maar de hele maatschappij, nog worstelen met deze en dergelijke vragen blijkt wel uit het continue stijgende ziekteverzuim, bij ons en anderen.

Het is dierbaar dat we als RvC ons werk afgelopen jaar weer konden doen door de directie en elkaar fysiek in de ogen te kunnen kijken in plaats van digitaal. De onderwerpen vragen daar om. Bijzondere aandacht heeft in elke vergadering de ontwikkeling van de resultaten gekregen. We waren het jaar slecht begonnen, met een verder dalende productiviteit en D-score, een stijgende post onderhanden werk en een afnemende liquiditeit. De te nemen maatregelen, de behoefte aan puntige analyses daarover, en de gewenste hoogte van het weerstandsvermogen zijn door de directie uitvoerig met ons besproken. Er is stevig ingegrepen, leidend tot een herstel in de tweede helft van het jaar en verruiming van de kredietfaciliteit van de Rabobank. Het jaarresultaat is uiteindelijk tegenvallend, misschien niet zozeer tegen de achtergrond van de lastige hierboven beschreven omstandigheden, maar wel ten opzichte van het hoge winstniveau dat we als Witteveen+Bos gewend zijn.

+ Lees meer

Maatschappelijke
waarde

Duurzame
bedrijfsvoering

Onze
professionals

Economische
waarde

In het overleg met de directie hebben wij als RvC stilgestaan bij de internationale activiteiten van Witteveen+Bos, waarbij met name de strategie van het ondernemen in België onze aandacht heeft gehad. Een grote focus in onze vergaderingen ligt op het HR beleid, gezien de groei van de onderneming en het feit dat goed functionerende, hard werkende en gelukkige mensen de kern van ons succes zijn. De resultaten van de uitgevoerde HR-benchmark zijn onderwerp van een boeiende discussie geweest. Ook dit jaar heeft de RvC van gedachten gewisseld met de OR, waarbij ook de rol van de OR in de onderneming aan de orde is gekomen. Verder heeft integriteit, specifiek het beleid ten aanzien van grensoverschrijdend gedrag, de bijzondere aandacht gehad. Het belang van digitalisering en de noodzaak dit ondernemingsbreed nog meer aandacht te geven, is uitvoerig aan de orde geweest. Wij hebben dan ook graag een positief advies gegeven over de overname van GriDD Consultancy B.V. omdat dit een impuls kan geven aan een snellere ontwikkeling van onze positie in de markt van digitale producten.

De verdere ontwikkeling van het werknemersparticipatiesysteem is een terugkerend onderdeel op de agenda. Een aanpassing van de financiering van dit systeem en de gewijzigde opzet, die ten goede komt aan de continuïteit van het participatiesysteem, heeft medio 2022 haar beslag gekregen.

Gezien de bijzondere positie van premium- en seniorpartners in de governance van Witteveen+Bos, als aandeelhouders en als managers in de top van de organisatie, stellen wij als RvC het op prijs dat wij bij een deel van de beleidsdagen van deze partners mochten aanschuiven. Evenals bij de bedrijfsbrede, boeiende TKB's. De inzichten die we daar op doen dragen bij aan een betere taakinvulling van ons als RvC, waarvoor dank.

De jaarrekening 2022 is opgesteld door de directie, gecontroleerd door Deloitte als externe accountant en in het bijzijn van de accountant met ons in detail besproken. Ook het onderwerp compliance en de lange termijn ontwikkeling van het resultaat zijn hierbij aan de orde gekomen.

De verslaglegging van Witteveen+Bos is vanaf 2025 verplicht onderworpen aan nieuwe regelgeving over duurzaamheid: hoe gaan wij om met maatschappelijke- en milieuvraagstukken. Hoewel wij geen voorstander zijn van de ongebreidelde groei in regelgeving biedt deze nieuwe rapportage-eis in dit geval perspectief: niet alleen sluit het aan bij ons eigen DNA, we staan ook goed gesteld om hierop te kunnen scoren.

[+ Lees meer](#)

Maatschappelijke
waarde

Duurzame
bedrijfsvoering

Onze
professionals

Economische
waarde

Op basis van de gedane toets staan wij achter het winstbestemmingsvoorstel van de directie. Wij stellen de Algemene vergadering voor om de jaarrekening en het bestuursverslag vast te stellen en de directie décharge te verlenen voor het door hen gevoerde bestuur en beleid, en de RvC voor de door haar uitgevoerde toezichhoudende taak.

In 2022 is Peter Reinders benoemd door de Algemene vergadering als opvolger van Gerard van de Aast. Ook is, in lijn met de groei van de organisatie en de vraagstukken die er op tafel liggen, gestart met de werving van een vierde RvC-lid. De RvC is voornemens in april een nieuwe kandidaat voor te dragen aan de Algemene vergadering. Wij zien in deze nieuwe samenstelling uit naar een goede voortzetting van de samenwerking binnen de RvC en met de directie in 2023.

Voor 2023 zien wij, net als in het jaar 2022, focus op onderliggende maatregelen om productiviteit, D-score en liquiditeit te verhogen en onderhanden werk en ziekteverzuim te verlagen. De loon-prijsspiraal en onrust in de wereld zijn voorlopig nog niet weg. Witteveen+Bos is trots op haar eigen geschiedenis en ondernemingsstructuur. En met goed recht; onze eigenheid, reputatie en professionaliteit van onze medewerkers is een groot goed. In het licht van bovenstaande persisterende vragen gaat de RvC het komende jaar graag met de directie in gesprek over verdergaande professionalisering van bestuursmechanismen binnen de onderneming om deze nieuwe wereld, in combinatie met de groei van ons bureau, adequaat en met verve het hoofd te kunnen bieden. Het vergroten en verdiepen van de betrokkenheid, kennis en inzet van onze medewerkers dient daarbij het allesoverheersende doel te zijn.

Onze dank gaat in eerste instantie uit naar alle medewerkers, die met hun inzet en competenties onder vaak lastige omstandigheden hun bijdrage hebben geleverd aan het resultaat van Witteveen+Bos over 2022. Onze bijzondere dank gaat uit naar de directie en alle lijnmanagers voor de genomen maatregelen die de matige start van het jaar tijdig hebben kunnen keren.

Wij kijken uit naar een boeiend 2023 voor Witteveen+Bos en haar medewerkers en zien het jaar met vertrouwen tegemoet.

Deventer, 24 maart 2023

Raad van Commissarissen
Hans van der Ven (voorzitter)
Angelique Heckman
Peter Reinders

Maatschappelijke
waarde

Duurzame
bedrijfsvoering

Onze
professionals

Economische
waarde

Aan: de Raad van Commissarissen en directie van Witteveen+Bos N.V.

Ons oordeel

De samengevatte jaarrekening 2022 (hierna 'de samengevatte jaarrekening') van Witteveen+Bos N.V. te Deventer is ontleend aan de gecontroleerde jaarrekening 2022 van Witteveen+Bos N.V.

Naar ons oordeel is de bijgesloten samengevatte jaarrekening in alle van materieel belang zijnde aspecten consistent met de gecontroleerde jaarrekening 2022 van Witteveen+Bos N.V. op basis van de grondslagen zoals beschreven in de toelichting.

De samengevatte jaarrekening bestaan uit:

1. De geconsolideerde balans per 31 december 2022.
2. De geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2022.
3. Het geconsolideerd kasstroomoverzicht 2022.

Samengevatte jaarrekening

De samengevatte jaarrekening bevat niet alle toelichtingen die zijn vereist op basis van Titel 9 Boek 2 BW. Het kennisnemen van de samengevatte jaarrekening en onze verklaring daarbij kan derhalve niet in de plaats treden van het kennisnemen van de gecontroleerde jaarrekening van Witteveen+Bos N.V. en onze controleverklaring daarbij gedateerd op 24 maart 2023.

De gecontroleerde jaarrekening en onze controleverklaring daarbij

Wij hebben een goedkeurend oordeel verstrekt bij de gecontroleerde jaarrekening 2022 van Witteveen+Bos N.V. in onze controleverklaring van 24 maart 2023.

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van commissarissen voor de samengevatte jaarcijfers

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de samengevatte jaarcijfers op basis van de grondslagen zoals beschreven in de toelichting.

[+ Lees meer](#)

Maatschappelijke waarde

Duurzame bedrijfsvoering

Onze professionals

Economische waarde

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel of de samengevatte jaarcijfers in alle van materieel belang zijnde aspecten consistent is met de gecontroleerde jaarrekening op basis van onze werkzaamheden, uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 810 'Opdrachten om te rapporteren betreffende samengevatte financiële overzichten'.

Amsterdam, 14 april 2023

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: drs. A.J. Heitink RA

Maatschappelijke
waarde

Duurzame
bedrijfsvoering

Onze
professionals

Economische
waarde

Value for society

Sustainable business operations

Our professionals

Economic value

Annual Recap 2022

 Trailer Annual Recap 2022

 Welcome speech Wouter Bijman

- + Sustainable solutions worldwide
- + Selection of our projects
- + Value for society
- + SDG Impact Tool
- + Our climate policy

Value
for society

Sustainable
business operations

Our
professionals

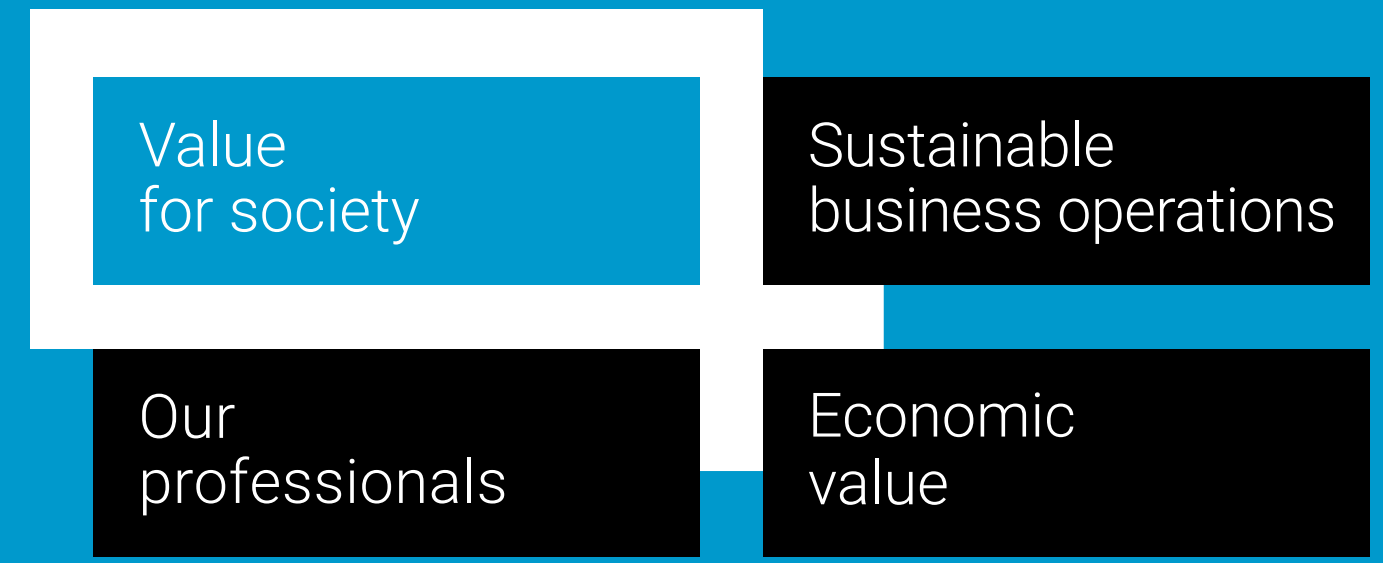
Economic
value

Sustainable solutions worldwide

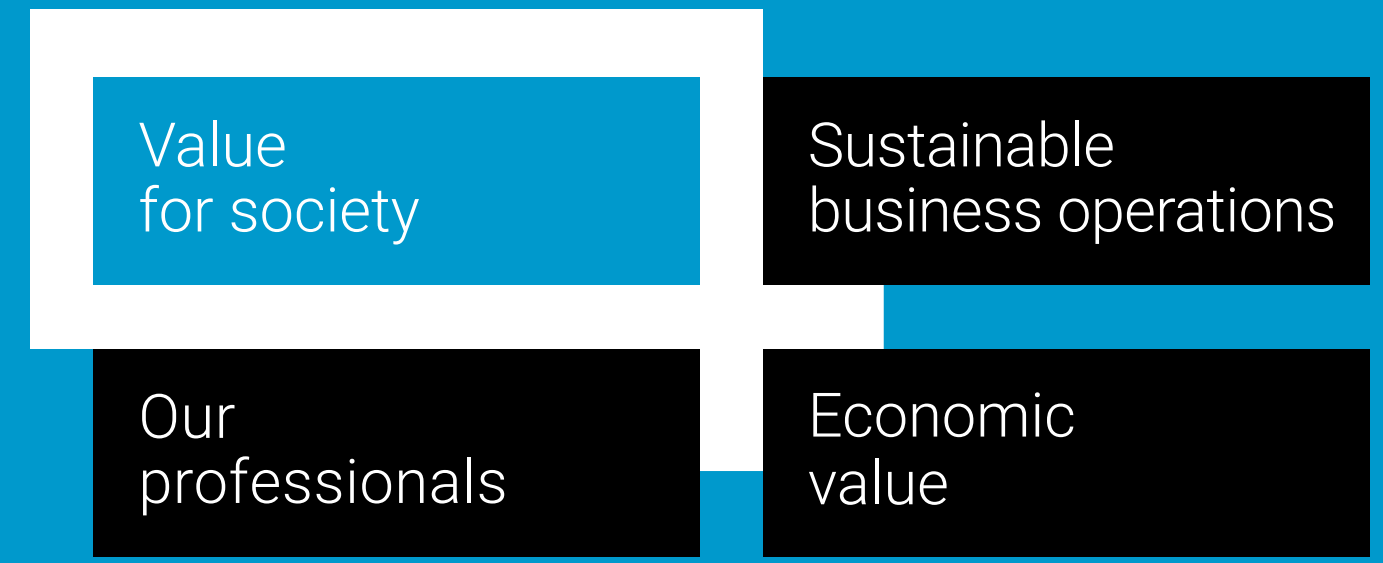
In 2022, we worked on over 4,700 projects in 50 countries, devising solutions to both technical challenges and the challenges facing society. These include carbon-neutral and circular construction, the energy transition, future-proof cities, wet and dry infrastructure, flood protection, climate change adaptation, improving industrial processes, high-quality drinking water and wastewater treatment, and environmental issues. In tackling these issues we make optimal use of our knowledge and skills, employing our seven sustainable design principles (SDPs) to identify opportunities to contribute to the United Nations' SDGs. The SDPs give our ambitions concrete form in our designs, advice and digital solutions.

- + View a selection of our projects in 2022 here
- + Read more about our sustainable solutions

Selection of our projects

Once again in 2022, the variety of our projects was wide. All over the world, colleagues from different backgrounds and with different areas of expertise collaborated with one another. We are always looking to form the most expert team for our assignments, which is why we also regularly work together with external parties, both on a project basis and in structural collaborations with other engineering firms and complementary organisations.

Replacement and renovation
Traffic bridge

Replacement and renovation
Financial control

Climate and biodiversity
Seagrass

Thermal energy
Smart City Expo Award

Urban infrastructure
Urban history and greenery

Climate change adaptation
Superstorm-proof events

High-voltage substation – energy
Zeebrugge partnership – ELIA

Circular economy
PreZero collaboration – WUR

Water adaptation
Resistance to water shortages

Water
Drinking water for Garowe

Ports and shipping lanes
New port in Magdalena River

Area development
Floriade Expo 2022

+ View a selection of our wide range of expertise here

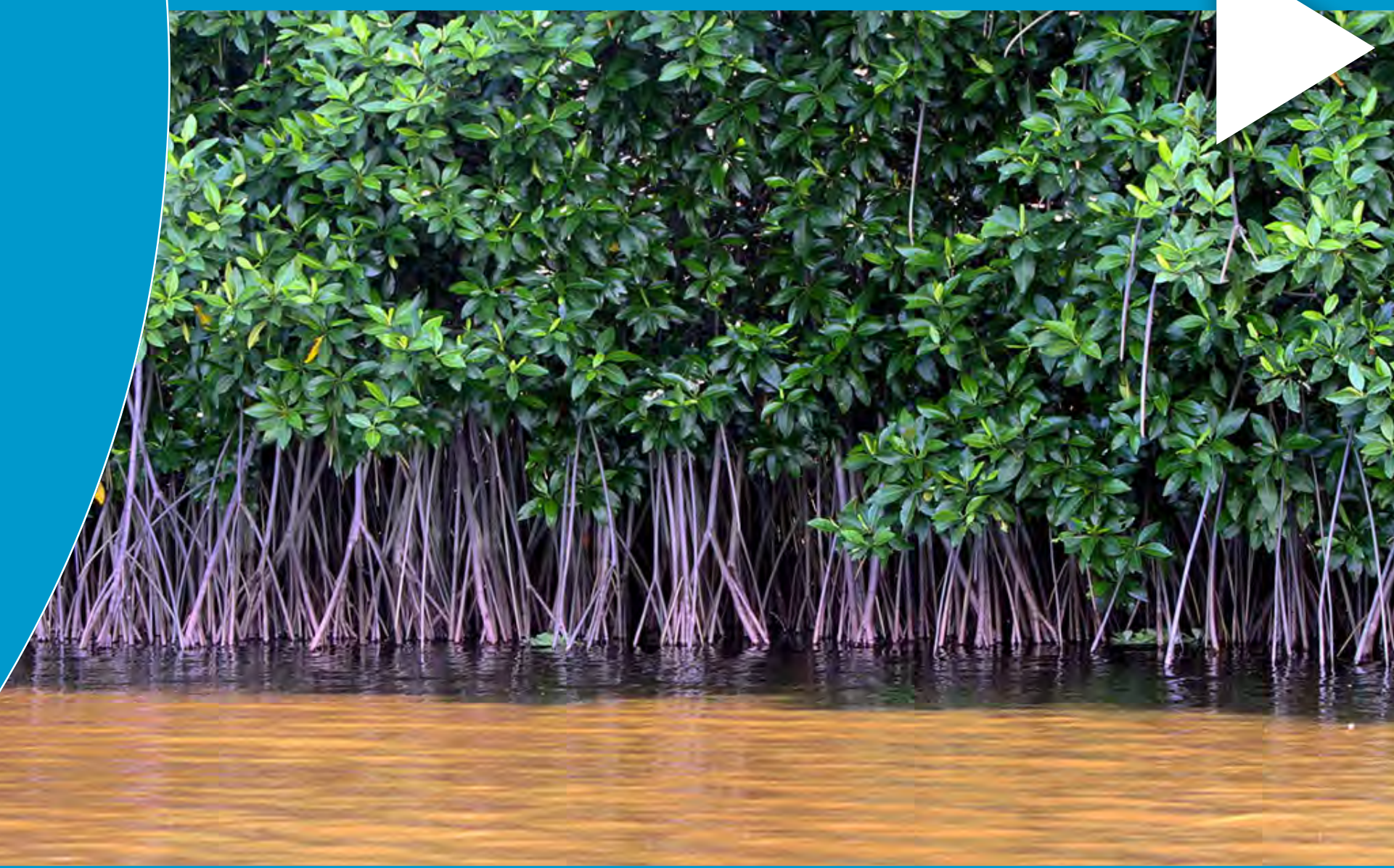
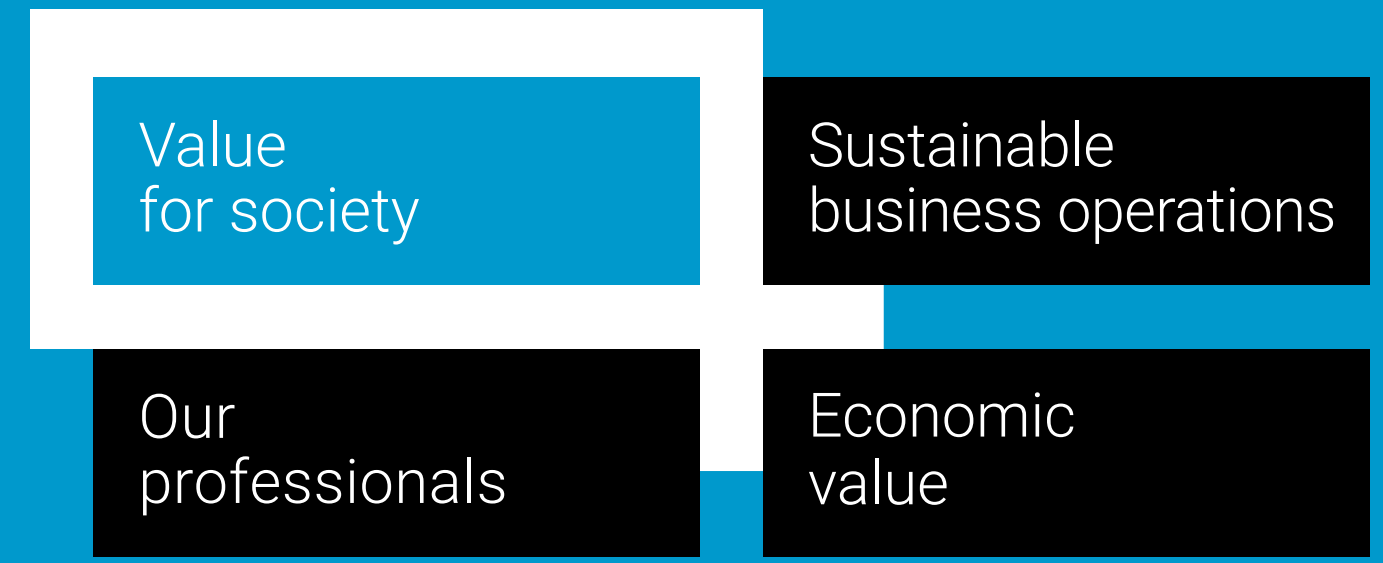
Value for society

We are wholeheartedly committed to generating value for society. It therefore comes as no surprise that this is Witteveen+Bos's first corporate objective. Through the work we perform for our clients, we contribute to developing a future-proof society – whether in the Netherlands, Singapore, or anywhere else in the world where we are involved in a project. We do this, for example, by improving water safety and accessibility, providing drinking water and energy, and contributing to a healthy living environment. We also contribute to the United Nations' Sustainable Development Goals (SDGs).

Our contribution to the SDGs

Every four years a materiality analysis takes place involving stakeholders. In 2022, we conducted a review among our own employees. Previous analyses (2020-2021) had shown that both employees and stakeholders see Witteveen+Bos as contributing at an above average level in the areas of infrastructure, water and sanitation. This was again the case in 2022. Employees also indicated that they consider it important for us to place extra focus in the coming years on energy (7), circularity (12), climate (13) and biodiversity (14 – life below water; 15 – life on land). Our long-term goals on these issues have been set out in a climate policy.

+ Read more about the SDG Impact Tool

SDG Impact Tool

Witteveen+Bos's ambition is to contribute positively to solving the major challenges facing society while also generating value for society. To do this, it is important to know in concrete terms how big our impact is, which is why we created the SDG Impact Tool. If we know where our projects make a positive contribution, it is possible to seek out these types of projects and, as a result, increase our contribution. It also gives us insight into the negative effects of what we do, as well as into what we need to change to limit these effects. Since 2020 we have been analysing our contribution through projects in ODA countries; in 2021 the first projects in other countries were also assessed. In 2022 all 16 Witteveen+Bos projects that took place in developing (ODA) countries were again assessed using our SDG Impact Tool, together with a selection of 38 other projects.

(Click on an image to view the project))

Exploratory study, Koehool-Lauwersmeer

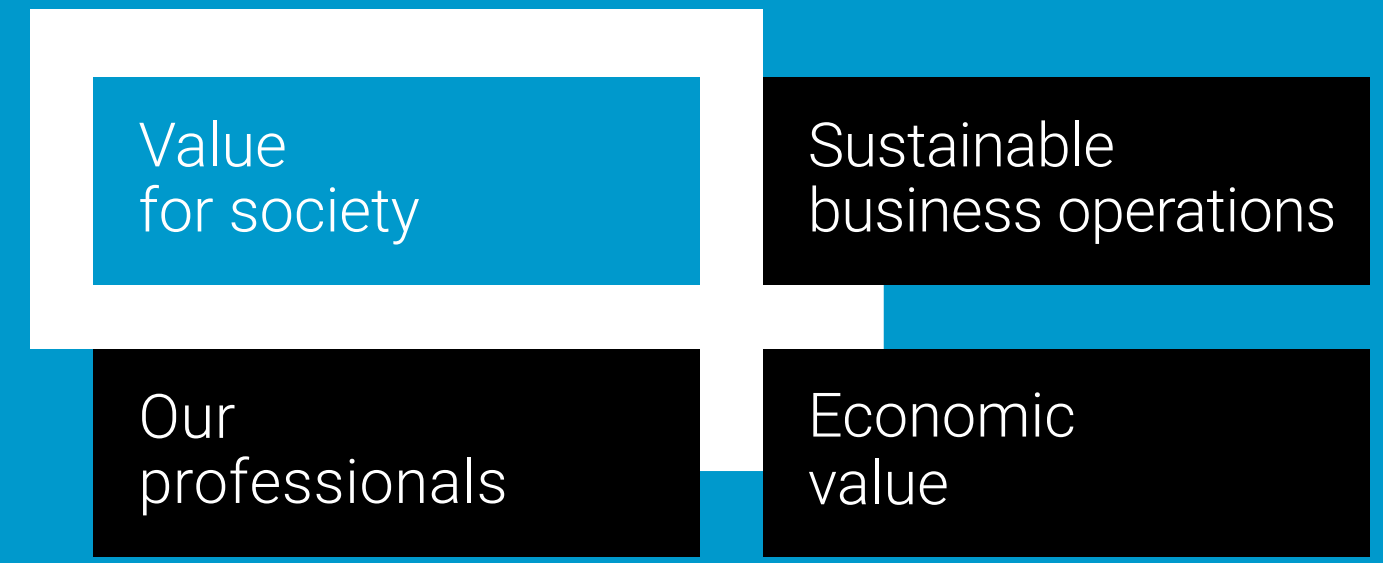

The Ocean Cleanup

Coastal protection plan, Beira

- + Read more about the background to the SDG Impact Tool here in our 2021 annual report
- + Climate policy

Our climate policy

Witteveen+Bos appreciates the urgency of mitigating climate change and its effects as much as possible. But how should society, governments, organisations, engineering firms and professionals assume their responsibility in achieving this? In 2022, following a participatory process, we succeeded in setting out our climate ambitions. These consist of three pillars:

1. Increasing sustainability in certain markets and projects. We want to increase our efforts and involvement in projects that directly contribute to the climate challenge (including the energy transition, climate change adaptation and biodiversity) and limit our work for the fossil fuel industry;
2. Making our designs more sustainable. As a company, we set ourselves the goal of:
 - using our advice and designs to maximally contribute to improving biodiversity by no later than 2030;
 - providing climate-neutral advice and designs by no later than 2040;
3. Making our business operations more sustainable. By 2030 our internal business operations will be climate-neutral.

Value
for society

Sustainable
business operations

Our
professionals

Economic
value

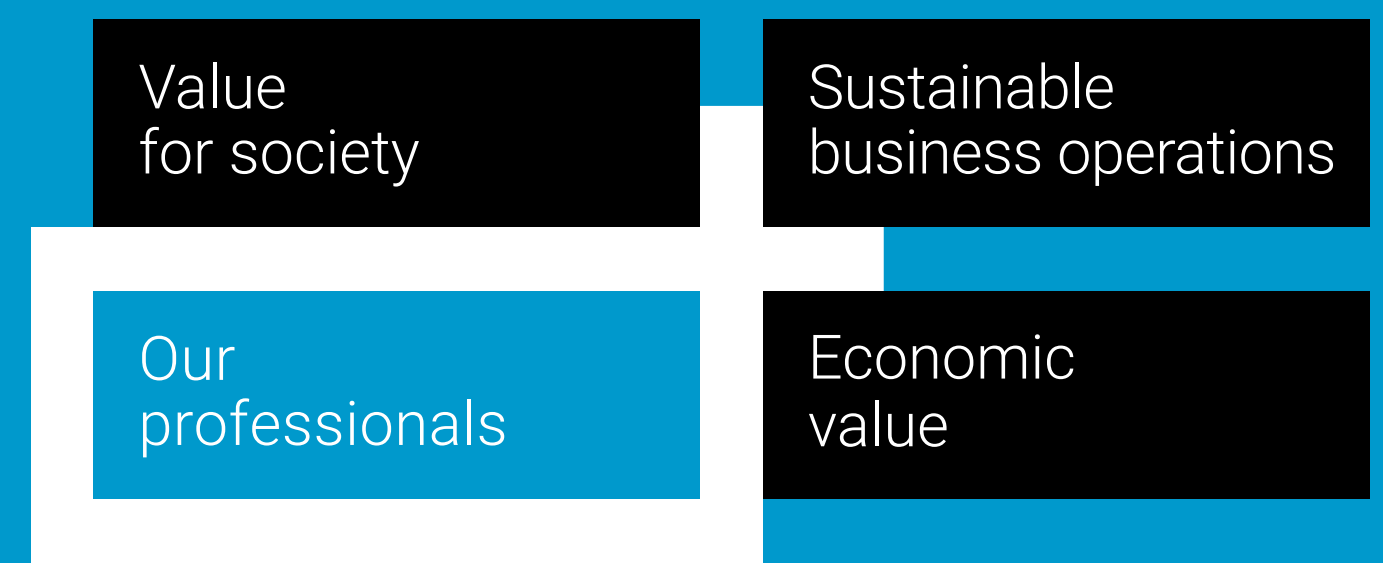
- + Making a difference
- + Employee portraits
- + Key personnel figures
- + Balance and our identity
- + Learning and development

Making a difference

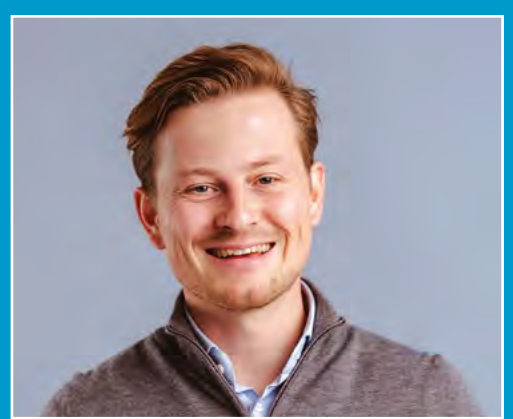
At Witteveen+Bos more than 1,400 professionals from 11 countries work together on today's challenges and tomorrow's solutions. Our people are our strength and the demand for their expertise is greater than ever. Their knowledge and dedication are what helps us make a difference. We invest in professional and personal development, both in terms of content/specialisation and of the broader view (on society) our professionals possess. Doing so allows our employees to get the best out of themselves.

+ View here how these employees make a difference in their work

Employee portraits

(Click on a portrait to go to the story)

Ries de Jonge

Linda Cornelissen

Maartje Dijk

Menno Buckers

Coen Kuiper

Mohammed Alsaleh

Jappie Visser

Joana Vlaanderen

Remco Egelman

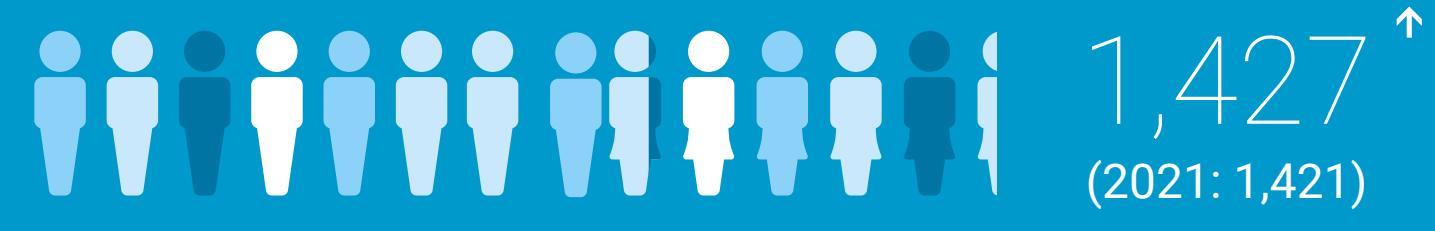

Shima Reyhani Sanavi

Key personnel figures

total employees

fte's (average) employees

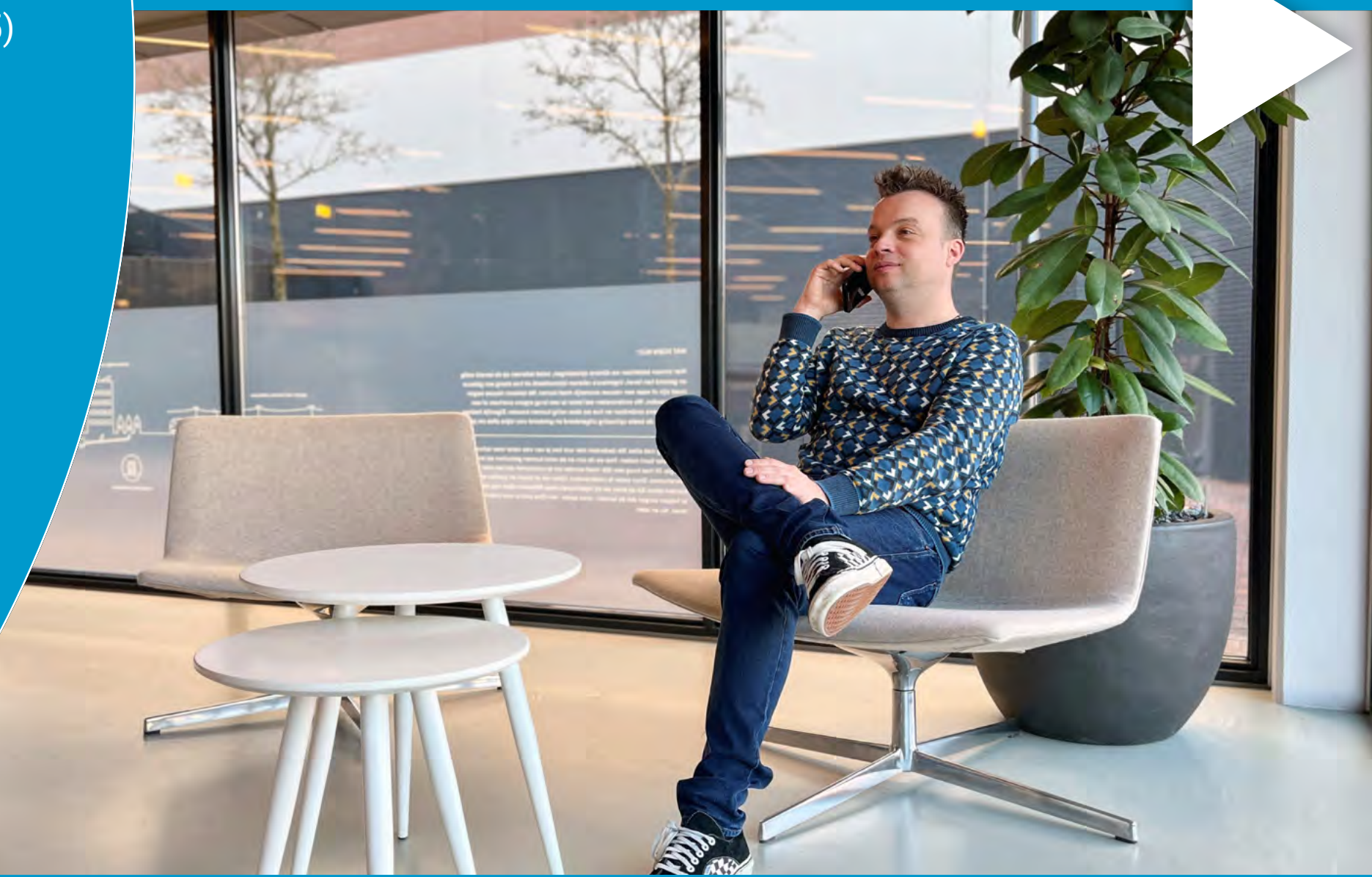

♂ 68.3 %
975 employees

♀ 31.7 %
452 employees

Following two years of corona we chose to deliberately limit staff growth in 2022. We did this so that we could properly integrate new colleagues into our company, allow them to adapt to our corporate culture and identity, and train them.

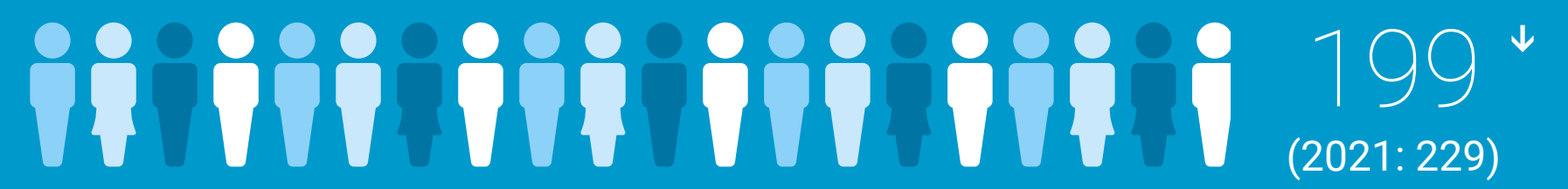
+ Read more

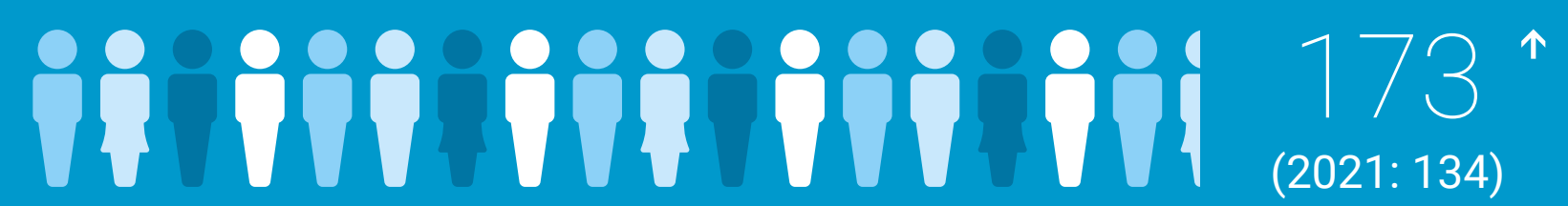
Key personnel figures

Employees

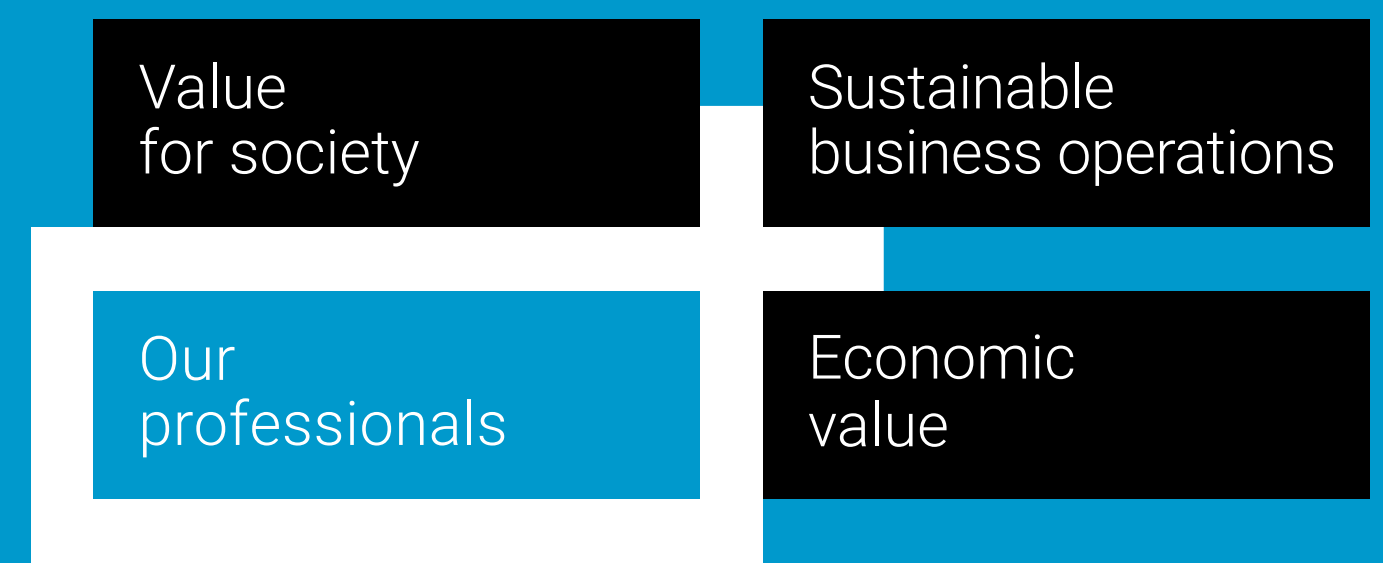
distribution of employees across offices

Employees worldwide out of service

+ Read more

Key personnel figures

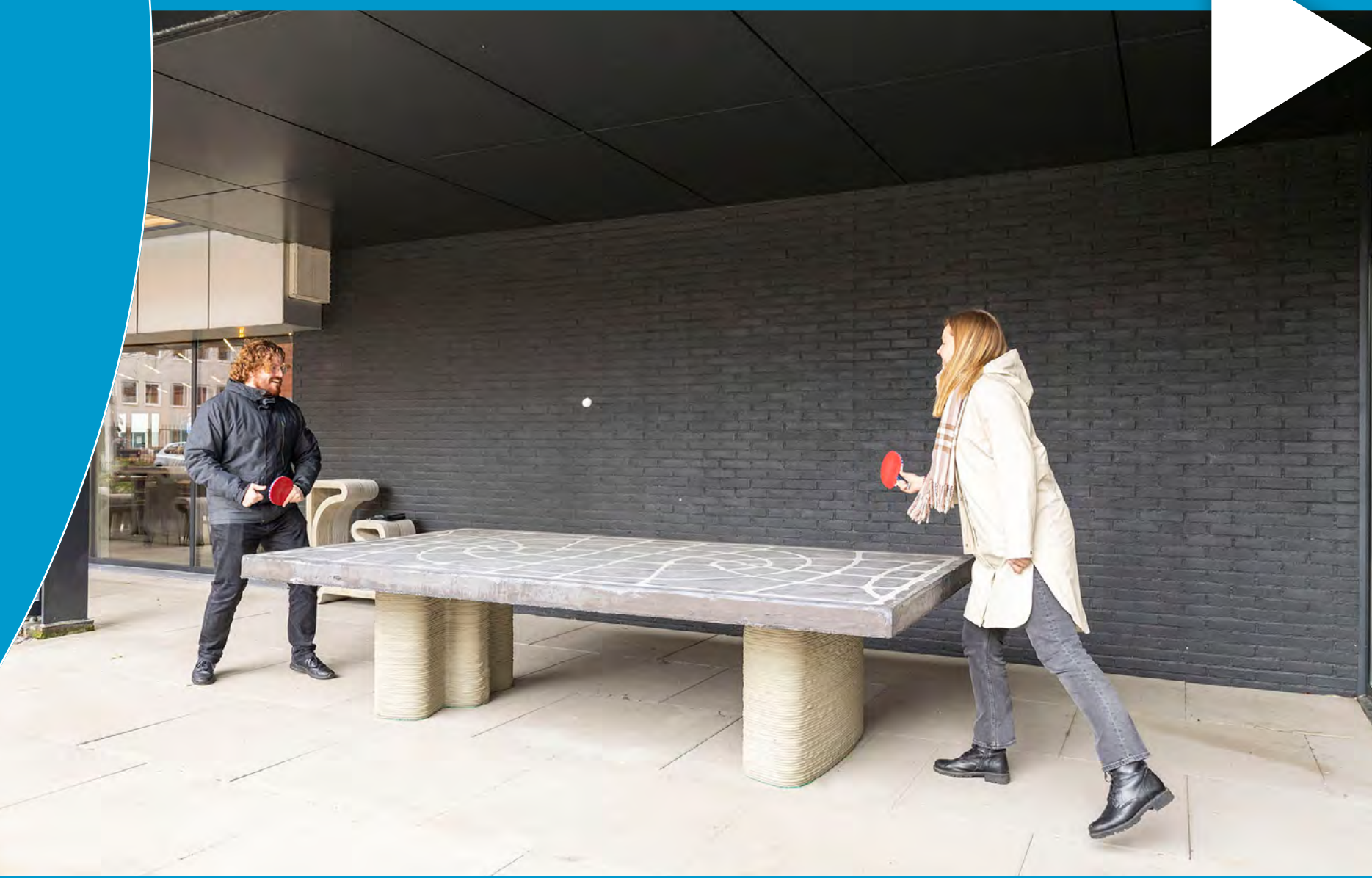
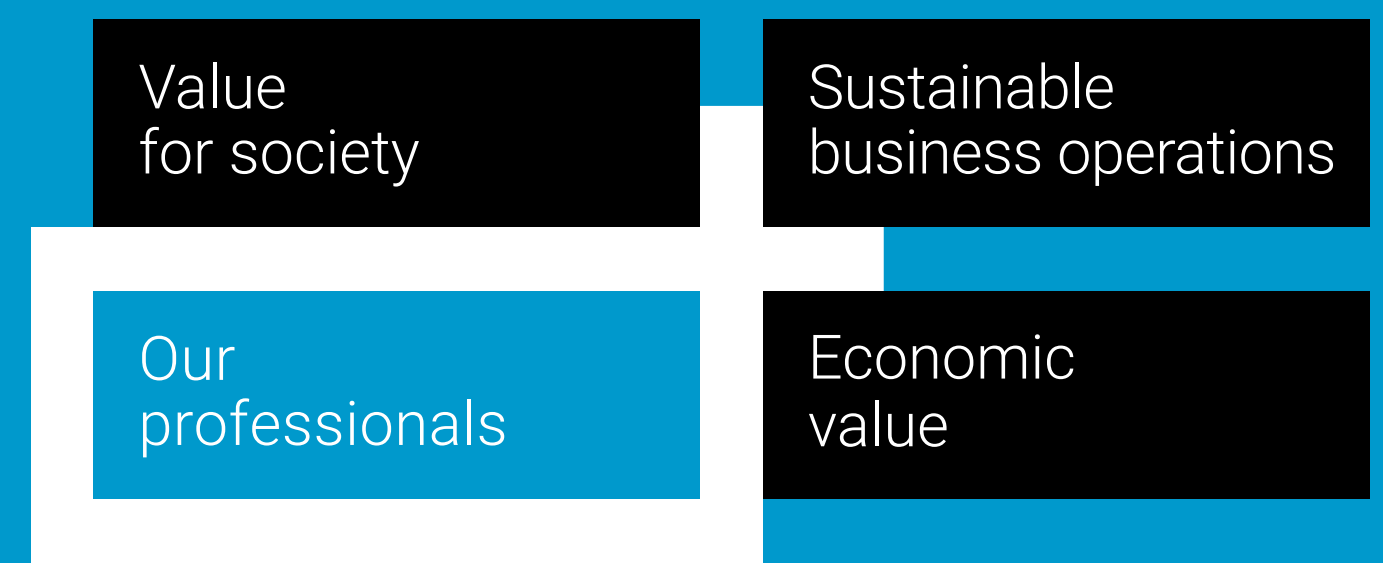
In 2022 we experienced a greater amount of sick leave (3.7 %) than in 2021 (2.5 %). Sick leave has a seasonal pattern related to flu and other virus outbreaks. Dealing with work pressure and reducing psychosocial strain is also an area of focus in today's world of uncertainties.

Balance and our identity

Following the lifting of corona restrictions we were once again able to meet in person. We all had to search for a new balance between working at the office, at a client's premises or from home. As was the case at other organisations, finding the balance between working from home and at the office took time and effort. With a new working from home policy we have tried to strike a good balance. Working partly from home affords flexibility and has a positive impact on employees' work-life balance. Nevertheless, corona made people realise how important it is to stay connected with one another. It is essential for collaborating, sharing knowledge and experiences, and learning. For this reason, we actively encouraged meeting at the office again. To increase engagement, events such as the family day, TKB and annual celebration were resumed.

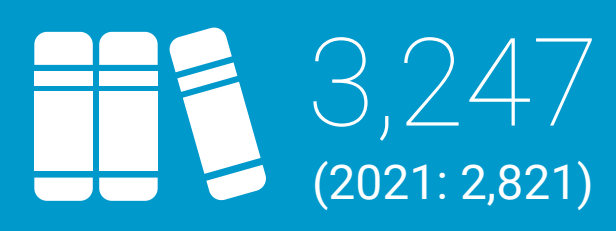
To assess what impact the pandemic and the large number of new employees had on both our corporate culture in a broad sense and on collaborations in particular, we had a culture photo made. The results of this photo were used to discuss how we can strengthen our unique corporate culture, in which entrepreneurship, first-rate expertise and trust are central.

Learning and development

At Witteveen+Bos, employees are given a lot of personal responsibility and freedom. Our vision on developing talents combines learning 'the craft' in practice with learning from and with one another via a wide range of internal and external educational opportunities, from master classes and hackathons given by top experts in their fields to in-depth courses. This approach allows our employees to continue developing each and every day.

Participants
internal training courses

Internal training courses
amount

Training investment
in euros

Value
for society

Our
professionals

- + Anticipating future developments
- + Our corporate processes
- + Climate-neutral business operations

Sustainable
business operations

Economic
value

Anticipating future developments

To meet the challenges facing Witteveen+Bos, we need to be flexible and adapt to developments, both with clients and in our internal business operations. These developments include digitalisation, the company's strong growth, the government and society's expectations regarding collaboration, data, privacy and compliance, and corporate social responsibility. These require constant adjustments, including to our business operations. Together with the departments, we are constantly thinking about this as we anticipate future developments.

+ Read more in our Supervisory Board's Report

Our corporate processes

To continue meeting social expectations, complying with laws and regulations and playing a prominent role in a changing playing field, we are continuously improving our corporate processes. Last year we worked on increasing our information security and cybersecurity, revised our privacy policy, and endorsed the Modern Slavery Act, meaning we have incorporated its principles into our corporate processes and criteria for choosing tenders and projects. We also developed an SROI policy, and safety and integrity play a major role in our daily practices.

Read more about our activities in connection with

- + SROI
- + Safety
- + Working with commitment and integrity

Climate-neutral business operations

In 2022 we resolved to make our internal business operations climate-neutral by 2030. That means we will be working hard in the coming years to achieve reductions in carbon emissions. Examples of steps we are taking to achieve this include energy-neutral premises, climate-neutral mobility and the sustainable procurement of goods and services.

A concrete example of this is our green and sustainable office in Utrecht, which we occupied in 2022 and which features ample space for coming together, in line with our new working from home policy. In choosing the premises of this new office, explicit attention was given to a sustainable energy supply, electric transport and circular furnishings.

+ Read more about our CO2 reduction efforts and footprint

Value for society

Sustainable business operations

Our professionals

Economic value

- + Generating financial value
- + Financial results
- + Financial health
- + Participation system
- + Summarised annual financial statement

Generating financial value

Healthy financial results are needed to be able to continue investing in the development of our talents, our premises and the further professionalisation of our company. The changing nature of the challenges facing society – such as those relating to climate – require investment in new markets, services and products. Finally, stable results are important for the health of our participation system.

+ Read more

Financial results

Our revenue grew slightly by 3.3 % in 2022. The profitability of our revenue, however, was lower than the high profit level we are used to at Witteveen+Bos. This can partly be explained by the challenging circumstances that emerged in 2022, such as the historically high inflation that hit our European home market and the nitrogen issue that caused projects to be postponed or halted in the Netherlands and Belgium. We also invested in finding a new balance following corona. All of these developments meant that last year was not an easy one. Despite this, we managed to round out 2022 relatively well. In light of the future, we will continue to operate with caution and look at ways to increase operational efficiency and reduce expenditure.

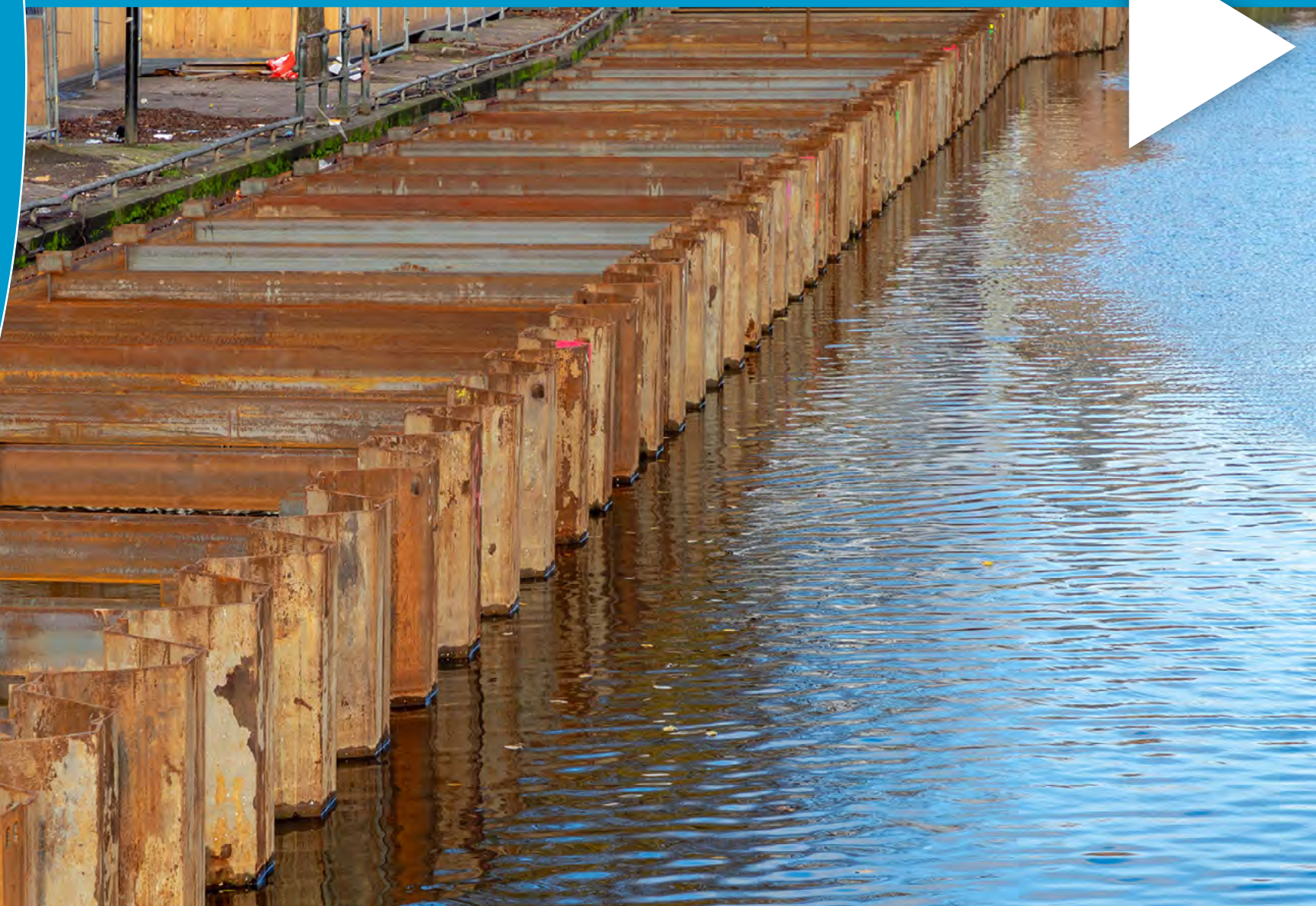
Gross result 17,630
in thousands of euros (2021: 23,776)

Net result 13,391
in thousands of euros (2021: 18,272)

+ Read more

Financial health

solvency
percentages

44.1 % ↓
(2021: 46.4 %)

$$\frac{\text{assets}}{\text{total assets}} \times 100 \%$$

+ Read more

current ratio

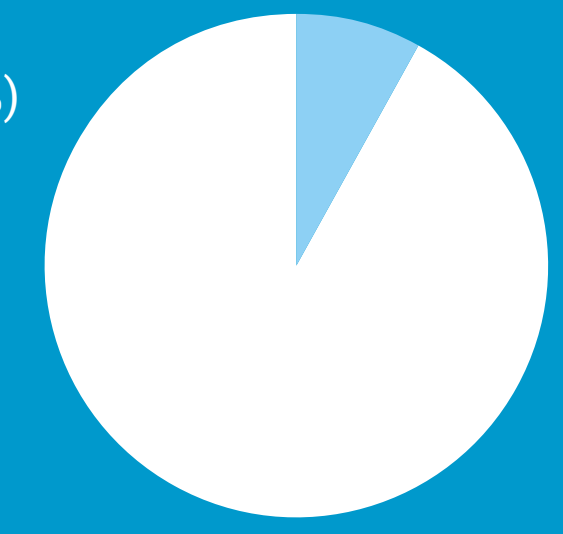
1.78 ↓
(2021: 1.79)

$$\frac{\text{current assets}}{\text{current liabilities}}$$

net profit margin
percentages

8.1 % ↓
(2021: 11.4 %)

$$\frac{\text{net result}}{\text{revenue}} \times 100 \%$$

Value for society

Sustainable business operations

Our professionals

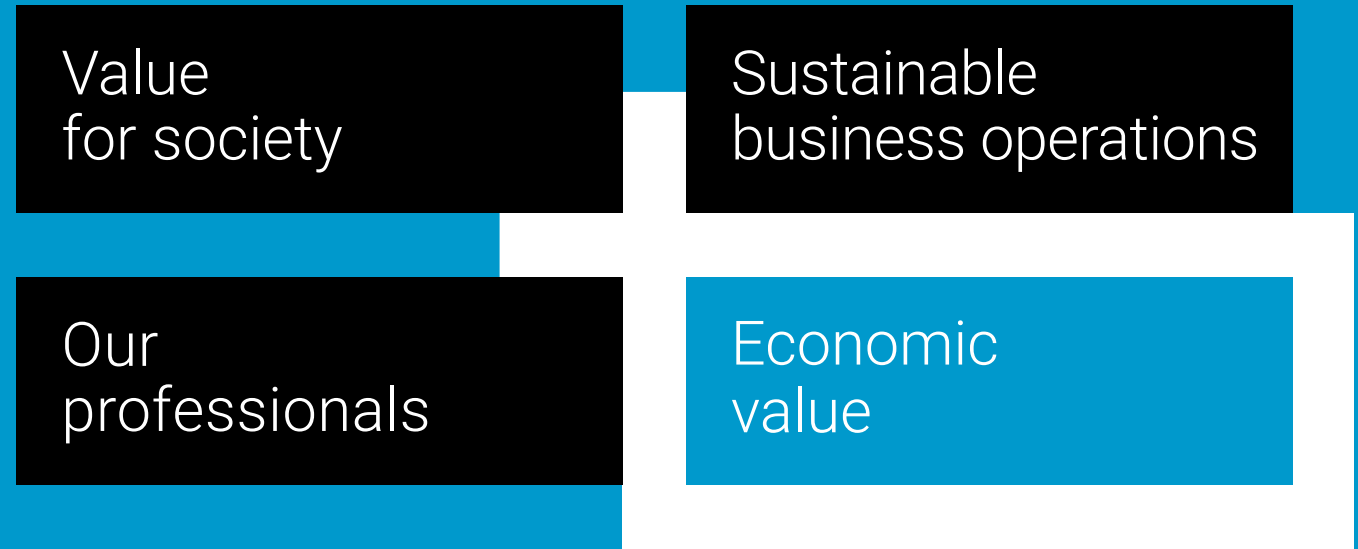
Economic value

Financial health

Our participation system enables Witteveen+Bos to partly finance its own growth by issuing shares, in addition to obtaining bank credit. Due to a relatively large increase in balance sheet value, in 2022 we issued shares worth a total of EUR 2.5 million. The value increase was due to an increase in our working capital and a change in laws and regulations regarding performance for the projects-in-progress cost item. Issuing these shares means that solvency at the close of 2022 was in line with 2021, and that we are operating within our loan covenant.

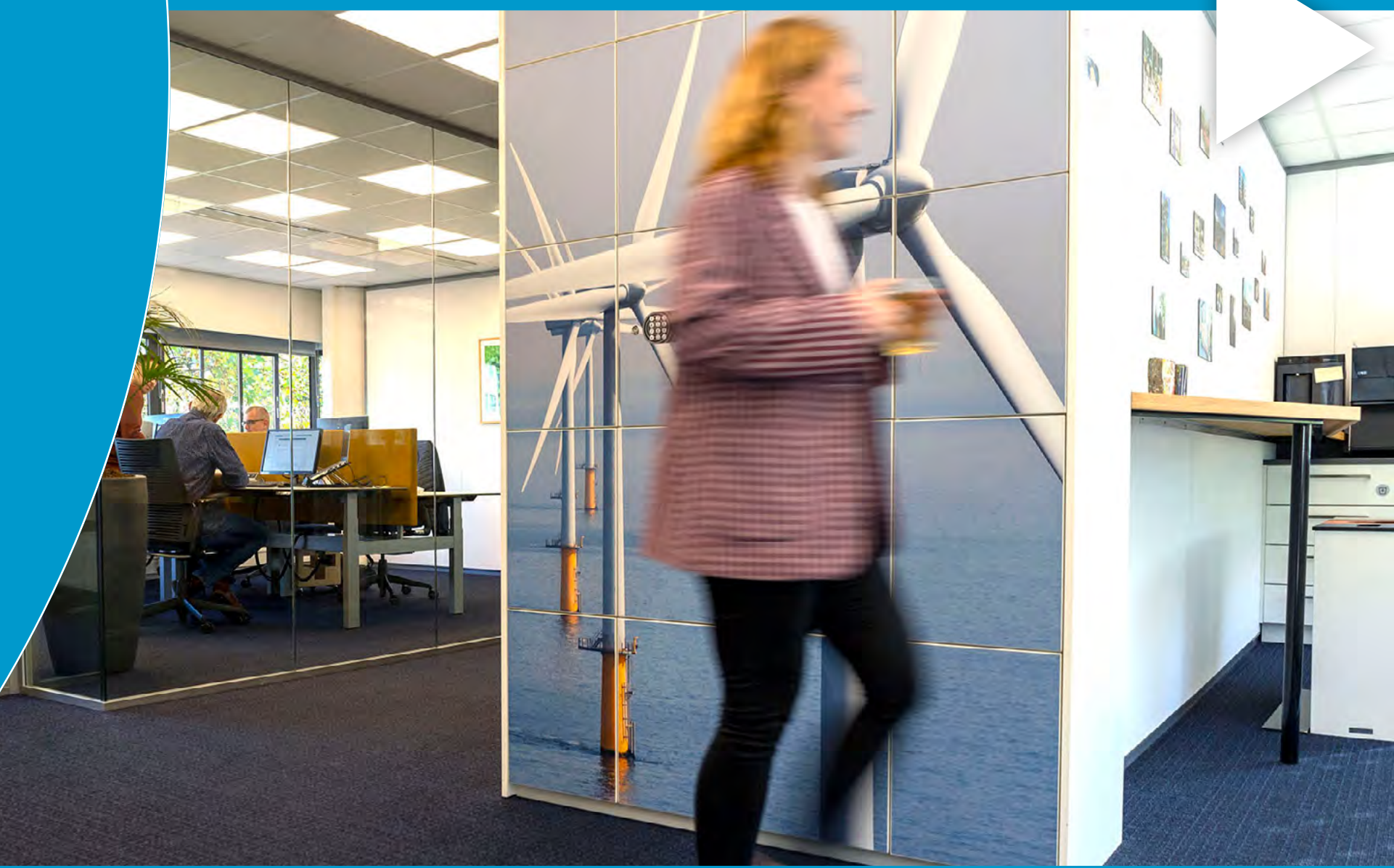
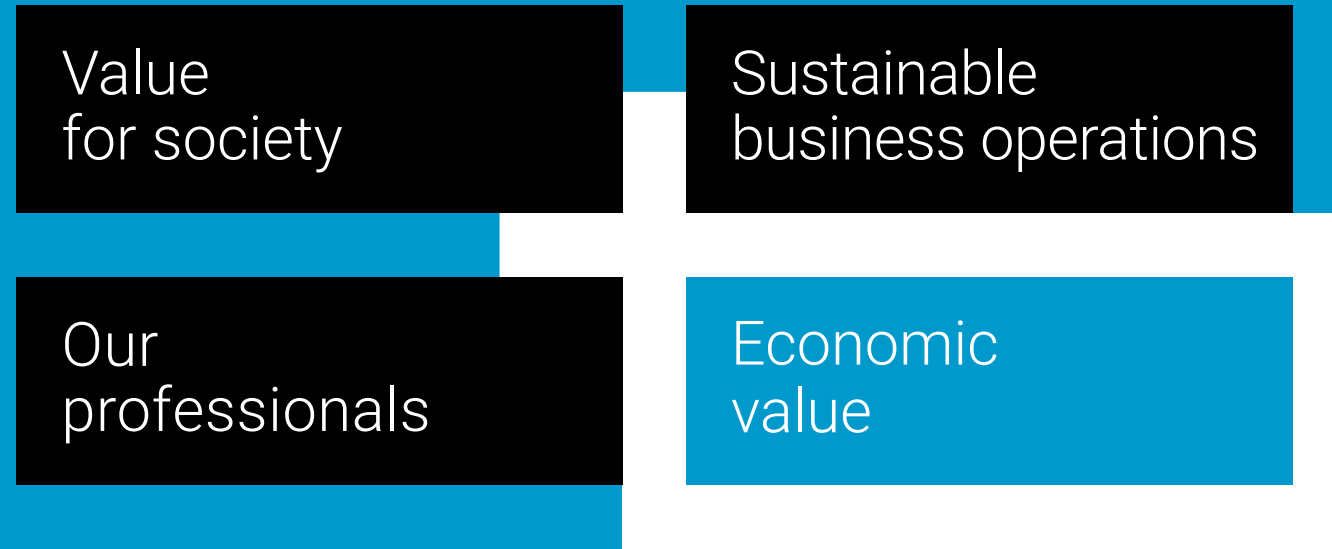
Given the global economic uncertainty, we will continue to operate with caution in the coming years and look at ways to increase operational efficiency and reduce expenditure. Our PMC structure makes the continuous alignment of the organisation with market needs manageable. By constantly improving our services, we are in a position to continue generating long-term value for our clients and stakeholders.

Participation system

Since 1992, company shares have been wholly-owned by employees. This increases engagement in and co-responsibility for our company. In 2022, around 75 % of employees participated.

Company profits are distributed annually as profit distribution payments to all employees and as dividends to shareholders. This form of profit sharing underscores our conviction that everyone who contributes to Witteveen+Bos's success, shares in that success.

Summarised annual financial statement 2022

Instructions for the reader

The summarised annual financial statement is a condensed version of the 2022 consolidated annual financial statement of Witteveen+Bos N.V. This summarised statement does not include all the information provided in the consolidated version. It should be read, therefore, together with the consolidated statement and the outlined accounting policies and explanatory notes included therein. The 2022 consolidated annual financial statement of Witteveen+Bos N.V. can be obtained from the company.

Principles for preparing consolidated balance sheet, profit and loss account and other financial statements

The consolidated annual financial statement of Witteveen+Bos N.V., from which this summarised statement is derived, has been prepared in accordance with Title 2.9 (Book 2) of the Dutch Civil Code.

+ Read more

Value for society

Sustainable business operations

Our professionals

Economic value

Consolidated balance sheet (before profit appropriation)

ASSETS	31 DECEMBER 2022	31 DECEMBER 2021
intangible fixed assets	320	510
tangible fixed assets	17,457	17,669
financial fixed assets	+ 467	+ 267
Fixed assets	18,244	18,446
projects in progress	27,386	23,341
receivables	26,343	25,753
liquid assets	+ 17,163	+ 22,300
Current assets	+ 70,892	+ 71,394
TOTAL ASSETS	89,136	89,840
LIABILITIES		
Group assets	39,288	41,687
Provisions	6,907	4,763
Long-term liabilities	3,068	3,548
projects in progress	6,844	8,037
other short-term liabilities	+ 33,029	+ 31,805
Current liabilities	+ 39,873	+ 39,842
TOTAL LIABILITIES	89,136	89,840

(amounts in thousands of euros)

Value for society

Sustainable business operations

Our professionals

Economic value

+ Read more

Consolidated profit and loss account

	2022	2021
Revenue	165,620	160,333
costs of work contracted out	26,369	29,804
salaries	73,400	68,902
national insurance and pension contributions	19,207	16,712
depreciation	3,053	2,868
other operating costs	+ 25,961	+ 18,271
Total operating costs	- 147,990	- 136,557
Operating result	17,630	23,776
interest gains and losses	- 364	- 288
exchange rate differences	+ 332	+ 189
Financial gains and losses	+ -/- 32	+ -/- 99
Result before tax	17,598	23,677
taxes	- 4,207	- 5,405
Net result	13,391	18,272

(amounts in thousands of euros)

[+ Read more](#)

Value for society

Sustainable business operations

Our professionals

Economic value

Consolidated cash flow statement

	2022	2021
Operating result	17,630	23,776
non-cash items	5,247	2,863
change in working capital	-/- 4,194	-/- 2,229
interest and profit tax paid	+ -/- 4,966	+ -/- 5,387
Sum of various transactions	+ -/- 3,913	+ -/- 4,753
Cash flow from operating activities	13,717	19,023
Cash flow from investing activities	-/- 2,391	-/- 2,423
Cash flow from financing activities	+ -/- 16,463	+ -/- 16,819
Net cash flow	-/- 5,137	-/- 219

(amounts in thousands of euros)

+ Independent auditors report

Value for society

Sustainable business operations

Our professionals

Economic value

Colophon

Editorial board
Witteveen+Bos

Concept and design
Bloos Concept & Creation

Photography and images
Evert van der Worp
Fonger de Vlas
Isabelle Renate la Poutré
Shutterstock.com
Viorica Cernica
Witteveen+Bos

Witteveen+Bos N.V.
Leeuwenbrug 8
Postbus 233
7400 AE Deventer

☎ +31 570 69 79 11
✉ info@witteveenbos.com
✉ www.witteveenbos.com

Trade register number
55094503

Value
for society

Sustainable
business operations

Our
professionals

Economic
value

Improving Koehool–Lauwersmeer dyke

The project to improve the Wadden Sea Dyke between Koehool and Lauwersmeer is remarkable for its unprecedented scope, involving almost 50 km of dyke. Large sections of the dyke were negatively assessed in 2018 for no longer meeting safety standards. Wetterskip Fryslân is tasked with strengthening the dyke as part of the HWBP ('high water protection programme').

Witteveen+Bos is currently advising Wetterskip in the project's plan development phase, just as we did during the exploratory stage. The project takes place in an area where various interests are at stake, including the Wadden Sea – a World Heritage site and Natura 2000 area – and agricultural lands that are of major significance for food production.

These characteristics make improving the dyke complex and dynamic, placing high demands on the collaboration between the client and Witteveen+Bos. Besides creating a future-proof dyke that protects local residents from flooding for a long time to come, the project also looks to use recycled and waste materials, improve the natural environment, and share and disseminate the knowledge and expertise demanded by this project.

The Ocean Cleanup

The Ocean Cleanup, a non-profit organisation founded by Boyan Slat, is committed to cleaning up the huge amount of plastic found in the world's oceans. They do this in two ways: by removing plastic from oceans and by preventing it from getting there via rivers.

In connection with this second method, The Ocean Cleanup wants to employ a plastic collection system (a vessel known as an 'Interceptor') in the Cisadane River in Jakarta. The Ocean Cleanup asked Witteveen+Bos to determine the potential impact of an Interceptor. In spring 2022, therefore, we carried out model calculations and determined the extent to which the flood risk due to the interceptor would be increased. In addition, the model showed that the flow velocities and thus the load on the interceptor would not become too high, causing the vessel to come loose from its supports.

The Interceptor has improved water and environmental quality by capturing around 50 to 100 tonnes of waste per day.

Climate-robust Beira

Beira is a coastal city in Mozambique. Located on the Indian Ocean, it is vulnerable to natural disasters. Constant coastal erosion, coupled with storms and extreme rainfall, means the city regularly faces flooding and its many consequences. To improve Beira's climate resilience, the Netherlands Enterprise Agency assigned a consortium including Witteveen+Bos to explore possible measures to restore and strengthen the city's coastal protection infrastructure.

A soft-solution approach is new for Beira, but soft solutions often present a greater number of opportunities to combine measures than hard solutions do. Such socio-economic, ecological and urban synergies were sought in this project with a view to increasing the overall effectiveness of the implemented measures. The coastal zone was seen as a whole, with potential infrastructure solutions being comprehensively assessed in terms of technical, ecological, socio-economic, financial, institutional and sustainable aspects.

More than half of Beira's coastline is sandy and muddy. This makes it possible to provide reinforcement using nature-based solutions, such as dunes covered with vegetation or the planting and restoration of mangroves – instead of, for example, a stone dyke. It was ultimately decided that the existing mangrove forest on the western side of Praia Nova would be maintained and improved. This is affordable, low-maintenance and beneficial for the safety and resilience of the coastal communities. A preparatory study for this was completed in 2022.

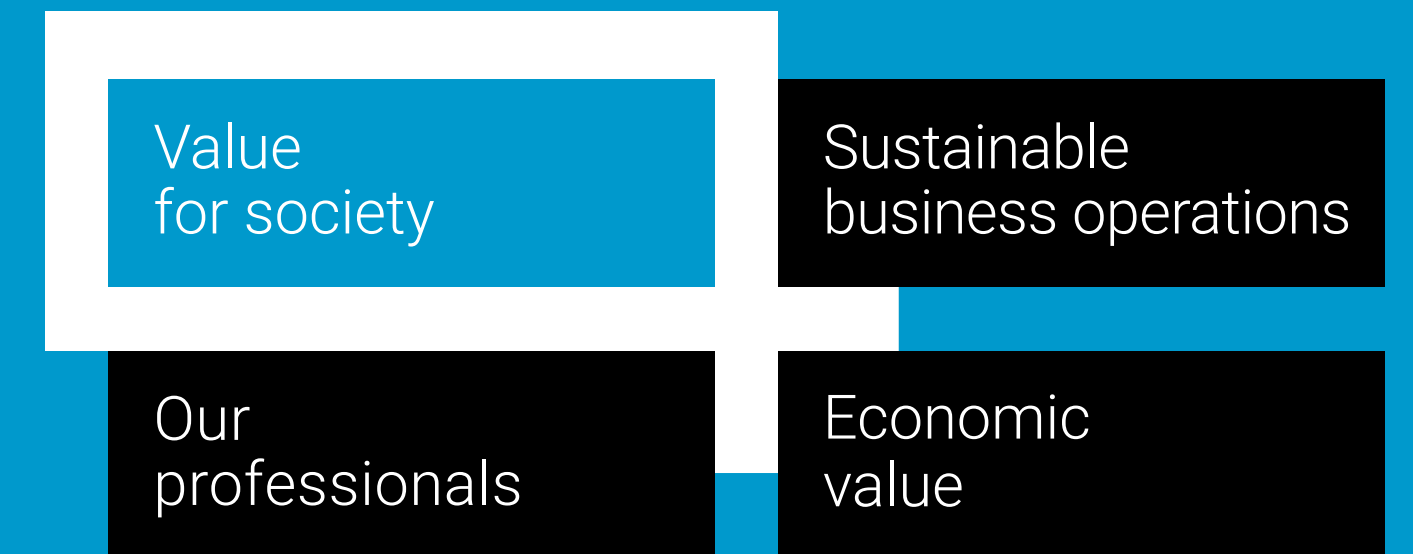
Added value of VenR planning stage

The Netherlands is faced with the enormous task of renovating its infrastructural assets built from the 1950s onwards and making them more sustainable. This challenge, part of the national replacement and renovation programme (VenR), requires a clever approach and effective decision making. As part of VenR's planning stage, Witteveen+Bos is developing an integrated approach and applying it to the Dordrecht traffic bridge.

The planning stage of VenR is intended to provide Rijkswaterstaat with insight into what is needed to keep its infrastructural assets functional for at least another 30 years. By transparently comparing various possible scenarios, the optimisation of sustainability, costs, the local environment and quality in VenR projects is also ensured.

For the Dordrecht traffic bridge, Witteveen+Bos is represented by a broad team of specialists capable of looking beyond the boundaries of their own expertise. This team examined the bridge (inspection, computational structural safety assessment), determined its remaining lifespan and investigated any available opportunities for sustainability, nature and biodiversity. Linking the project with the ongoing area development in Dordrecht was also looked into, as were other combination opportunities.

The VenR planning stage will ultimately contribute to a renovation project that makes the Dordrecht bridge ready for the next 30 years. In developing its approach, Witteveen+Bos drew on experience from previous VenR projects including the Haringvliet Bridge and Algera Bridge.

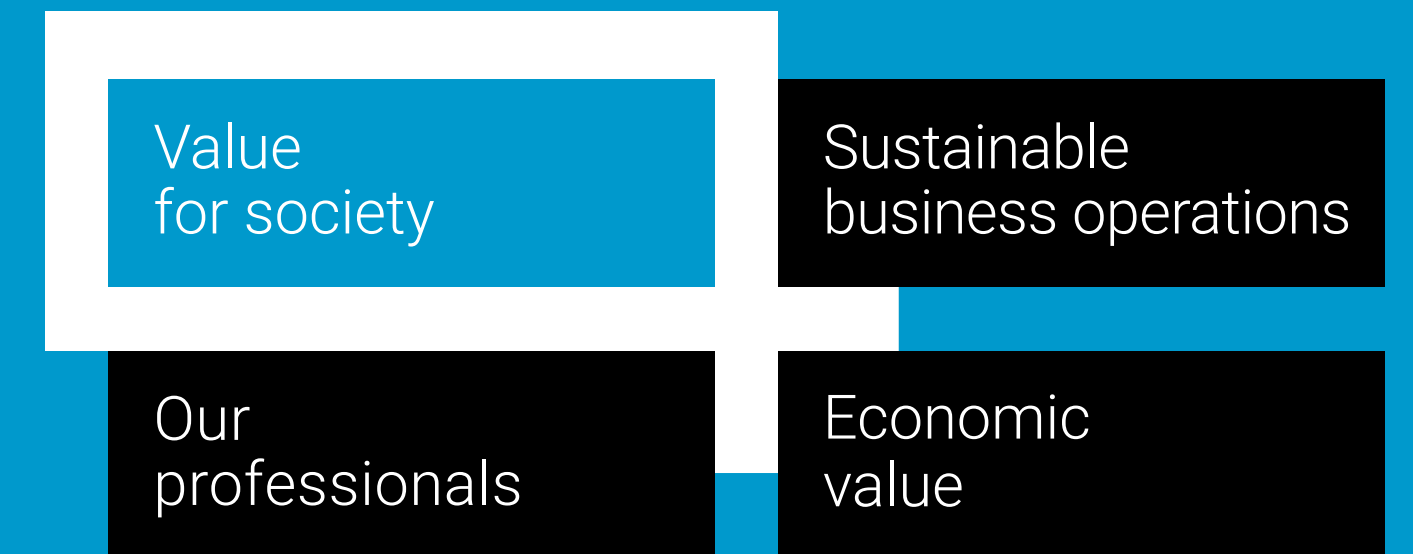
Dynamic cost prognosis gives Waternet financial control on VenR assignment

The Waternet water authority is working on a plan in which the management and maintenance of around 6,000 technical assets will be laid out for several years. This includes (polder) pumping stations, pound locks, bridges and weirs. Witteveen+Bos is providing assistance in obtaining an overview of maintenance, adjustment and replacement costs. We are doing this by using GIS and developing a dynamic cost prognosis dashboard.

The asset management plan describes the (technical) condition of all assets using a condition score. It also seeks a balance between an asset's performance and the associated risks and costs.

While inventorying the assets, further specification proved desirable, so satellite photos were made via GIS to enable further classification. For each category, estimates were made of the cost of complete replacement and of bringing the asset to the desired condition, incorporating all relevant conditions – for example, that not all renovations would occur simultaneously.

These core variables have been made visible in a 'dynamic cost prognosis dashboard' in which it is possible to literally turn the knobs on the variables. This allows Waternet to immediately see the short- and medium-term financial impact of its decisions.

Seagrass in the Wadden Sea

In recent years much work has been done to restore seagrass meadows in the Wadden Sea. The results thus far have been remarkable, with plant numbers near the small island of Griend increasing to more than a million. Witteveen+Bos will now join the University of Groningen, the Fieldwork Company and Altenburg & Wymenga in helping to further seagrass restoration.

Following the successes already achieved, Rijkswaterstaat have now initiated a new five-year seagrass restoration programme. The aim is to create self-sustaining seagrass meadows in the Wadden Sea and the Grevelingenmeer and Veerse Meer lakes. Witteveen+Bos is leading the programme and also wants to contribute with systems analysis and the application of computational models for challenges related to water quality and (restoring) biodiversity.

Seagrass meadows are the foundation of a healthy ecosystem. This aquatic plant ensures clear water and acts as a nursery, foraging area and shelter for many animal species. Seagrass meadows also capture CO2 up to 30 times more efficiently than rainforests.

World Smart City Expo Award

In 2022 Witteveen+Bos was awarded the 2021 World Smart City Expo Award. We received the prize for our contribution to the development and revitalisation of the Smart City industry in South Korea, in particular energy transition measures in the form of aquifer thermal energy systems (ATESs) and zero-energy buildings (ZEBs).

In collaboration with Korean District Heating Engineering Co. Ltd., Witteveen+Bos conducted a feasibility study into the application of an ATES in the Busan Eco-Delta City region of South Korea. This project demonstrated that ATES-ZEB solutions can significantly decarbonise heating and cooling in the built environment.

ATES – the storage and recovery of thermal energy in underground aquifers (water-bearing layers) – makes it possible to exploit variable heat sources with low temperatures. Because energy is stored using a thermal balancing system, which also requires the storage of cold, ATES can be used for cooling too.

Value
for society

Sustainable
business operations

Our
professionals

Economic
value

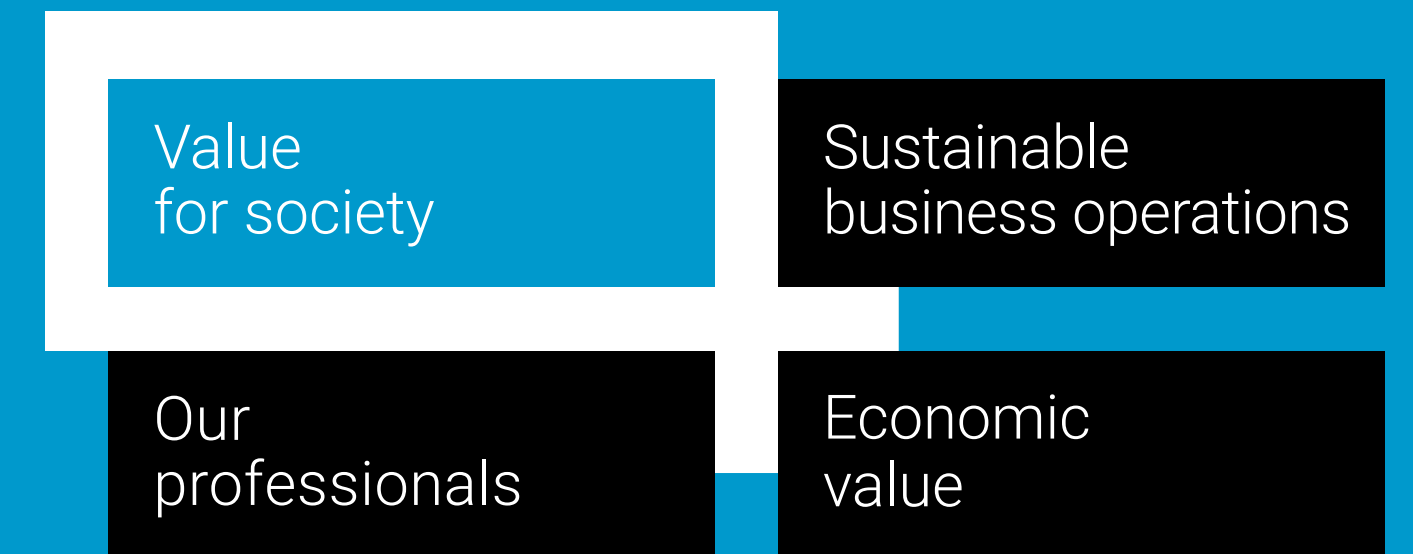
Space for urban history and greenery

Haarlemmerhout is the Netherlands' oldest national heritage site. A vision on the site's management drawn up in 2009 outlines objectives aimed at strengthening the position of the historic wooded park and its surroundings. Under assignment to the Municipality of Haarlem, Witteveen+Bos was responsible for the design and works supervision around the former dramatic society clubhouse Dreefzicht.d.

The rich history of Dreefzicht and Haarlemmerhout formed a major source of inspiration for the redevelopment design. Two sustainable design principles (SDPs) were also applied: participatory and nature-based design.

The Municipality wanted to transform the area at the end of the Dreef road into a reduced-traffic meeting place. Space was therefore made available for cycling and walking at the expense of cars.

The area's rich history was accentuated by focusing on historical sightlines and entrances, a natural route being created between Houtplein in the city and the entrance to Haarlemmerhout. At the other historical 'axis' - the access road to the clubhouse since 1840 - the roadway was narrowed.

Wave-buffering extension makes award-winning events centre superstorm-proof

The events centre on the North Sea coast in Middelkerke, Belgium has been awarded the prestigious International Architecture Award for 2022. Witteveen+Bos was involved from the start of the project as an adviser on flood defence.

To ensure water safety, the coast's sea wall was fitted with a wave-buffering extension (GDU). A GDU guides crashing waves by means of a construction featuring a ramp, an upright profile that acts as a breakwater, and a horizontal overflow area at the rear.

The dimensions and construction of the GDU were optimised to withstand a superstorm, with the benchmark being formed by the most devastating kind of storm capable of striking this part of the Belgian coast (around once every 1,000 years).

A strip of greenery alongside the building was considered essential by the architect, so the GDU simulations were conducted using a model that included the strip. These simulations featured two variants, one with a stable strip and one with an eroded strip. In both scenarios, the award-winning events centre was able to withstand a superstorm.

Value for society

Sustainable business operations

Our professionals

Economic value

Zeebrugge medium-voltage substation: multidisciplinary collaboration with Elia

Elia has entered into a multiyear collaboration with Witteveen+Bos for civil works and the design of high voltage substations. The strength of this long-term collaboration is that it allows us to become completely familiar with the client's design philosophy, supplementing it with our own expertise and quality system. A perfect example of this is the design of a new medium-voltage substation in Zeebrugge..

Since summer 2021 we have been working in a team of civil and high-voltage engineers together with the Belgian energy operator on this project. We are responsible for the implementation plan and also took care of the permit application.

Witteveen+Bos has its own permit experts, who have been involved in the project from the start. No external input was required, therefore, in the permit processes for the civil and high-voltage designs.

This method of working significantly reduced the lead time of the implementation plan. We were also able to save time by specifying the client's requirements as clearly as possible, which resulted in savings on costs related to studies too.

PreZero collaboration - WUR

Companies, governments and institutions face a significant challenge. From 2030, in line with the Raw Materials Agreement, they will be required to use 50 % fewer primary raw materials. Fortunately, they are not alone.

Approaching a challenge like this is best done in collaboration, so one year ago Wageningen University & Research (WUR), PreZero Nederland and Witteveen+Bos joined forces in a programme that will run until 2030. Together they are tackling incoming (abiotic) raw materials and WUR's waste flows.

For the programme, Witteveen+Bos developed a unique digital Material Flow Management (MFM) model which allows all incoming raw materials flows to be mapped out. This provides the partners with insight they can use to take action to reduce waste flows.

A good example is paper towels. These account for about 10 % of WUR's total waste mass. Using existing literature which compared paper towels with electric hand dryers and textiles, dryers were determined to score best on the LCA test.

+ More information

Creating resistance to water shortages

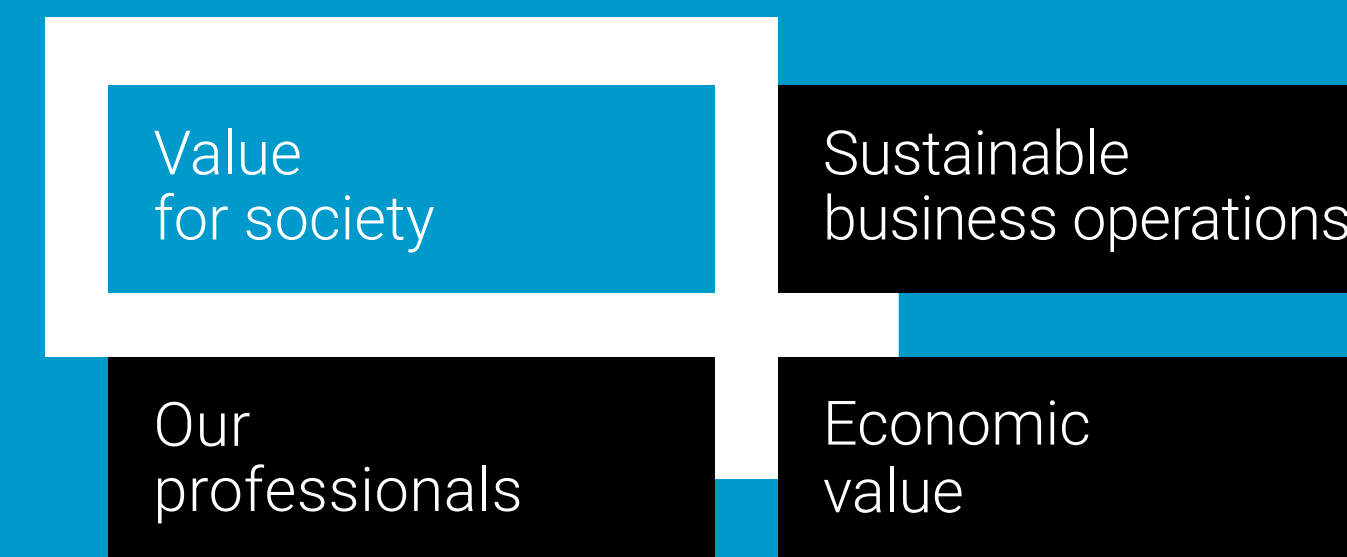
Sufficient fresh water is crucial for the Netherlands. To help in drawing up measures which contribute to making the Netherlands resistant to possible water shortages, Witteveen+Bos provided analysis and process supervision for three freshwater regions.

The measures form part of the national Delta Programme. For the Eastern Netherlands Freshwater Region, High-lying Areas with Sandy Soils and IJsselmeer Area Delta Plan, Witteveen+Bos:

- drew up freshwater measures and assessed them in terms of effectiveness, costs and other criteria;
- supported follow-up processes with systems knowledge, reports, GIS viewers and presentations;
- supervised regional processes for the programme of measures and subsidy applications.

By applying a systems approach to the problem and involving all parties in a transparent manner from the outset, Witteveen+Bos succeeded in drawing up an integrated and supported programme of measures for the period 2022-2027.

The six-year freshwater programme is now supported by the relevant provinces, water authorities, municipalities, drinking water companies and nature and land management organisations, as well as the LTO. The programme's measures have been prioritised to take advantage of available subsidies.

Drinking water for Garowe

Garowe is one of the larger cities in Puntland, Somalia. As no surface water is present in the area and the available groundwater is of limited quantity and quality (generally brackish), supplying the city with water is a major challenge. Under assignment to Invest International, Witteveen+Bos is working together with NIRAS and Terre Solidali to improve the drinking water supply to this rapidly growing city.

Geohydrological studies are being used to determine which groundwater sources are the best and most sustainable, followed by exploratory groundwater drilling. The next step involves conducting a feasibility study into and drawing up a plan for extracting the water, transporting it to Garowe and distributing it in the city. The plan's proposed measures are also assessed for social and environmental impact.

This drinking water project fits in well with our CSR objectives but also faces us with challenges resulting from security concerns in Somalia. In Terre Solidali we have a partner who has been 'hands on' active in Somalia for more than 15 years. Together with them and the local authorities, we aim to make this project a success.

+ More information

Technical feasibility study for new port in Magdalena River

Witteveen+Bos conducted a feasibility study for a new port at the mouth of the Magdalena River, near the Colombian city of Barranquilla. This was done in collaboration with subcontractors MARIN and Antea Group Colombia. The client, Royal Port, wants to use the study to obtain a port concession.

Barranquilla, which lies on the Caribbean Sea, is one of the largest cities in Colombia. A port at the mouth of the Magdalena River does not yet exist, which is at odds with the need for additional capacity both for maritime and river-based transloading of wet and dry bulk goods and containers. The new port, therefore, needs to be suitable for both seagoing and inland vessels.

In the project's first stage, our experts in master planning, hydraulic modelling and port structures investigated its technical feasibility. This was done using procedures including layout optimisation, hydrodynamic modelling and a simulation which tested nautical safety.

+ More information

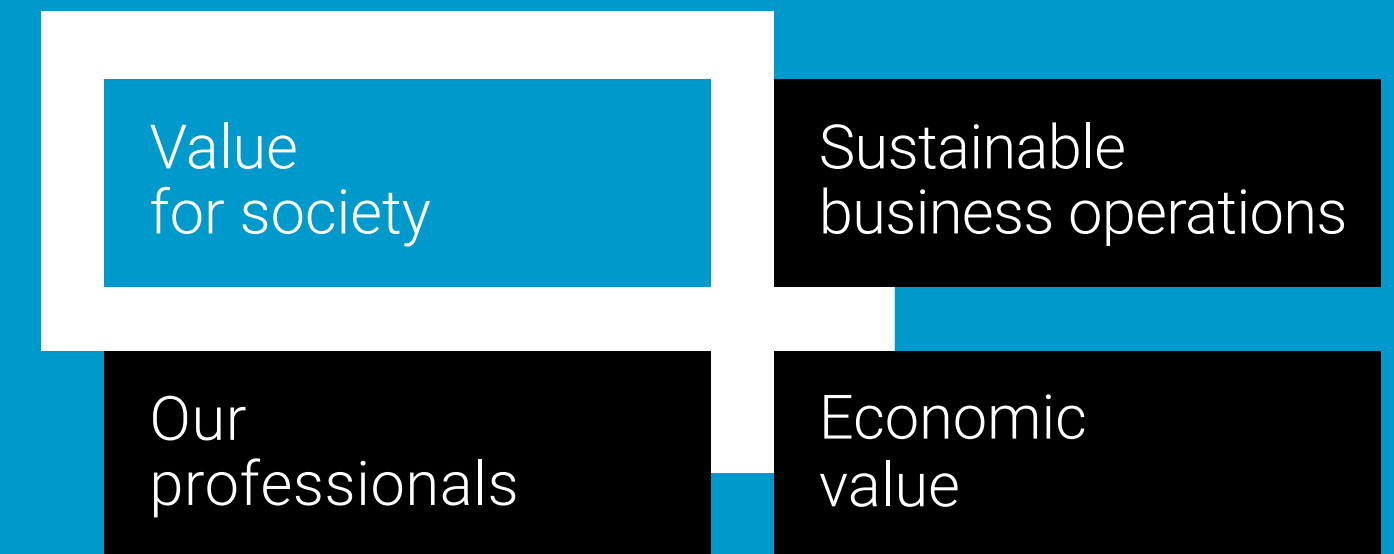
Floriade Expo 2022

The 2022 Floriade Expo provided the foundation for the green city district Hortus. Witteveen+Bos was responsible for the design and engineering on this unique dual-purpose area development project.

On this project, the traditional order of first building and then integrating greenery was abandoned. The arboretum (the trees and plants) was, after all, a high priority for the world horticultural exhibition. At the same time, the future needs of the planned 660-home city district could not be ignored.

'I suppose you could say we employed back-to-front urban design on the Floriade site,' explains project manager Niels Monster. 'To achieve the transition from event site to city district, we united multifunctional design with innovative, circular construction.'

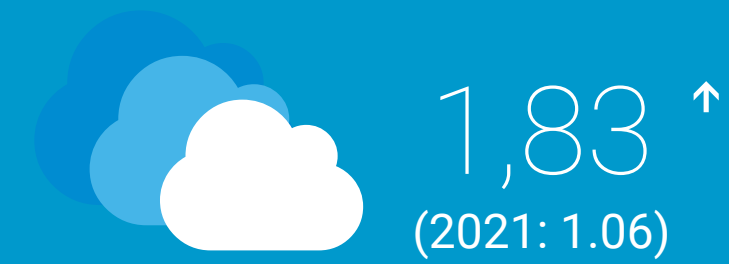
Illustrative examples of this approach include an innovative collective energy grid, a direct-current network, heat extraction from surface water, tactile paving (warning and directional blocks) for blind and visually impaired people, circular water management, and bridges made from reused materials (including soft drink bottles and other packaging materials).

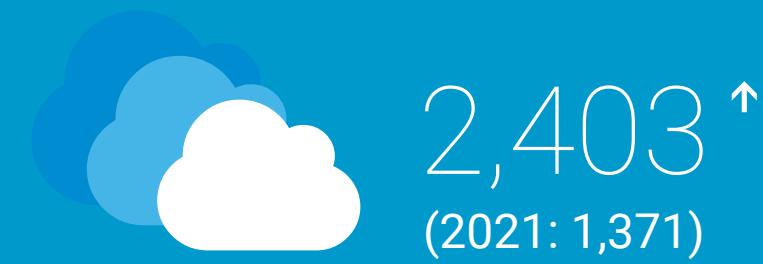
CO₂ reduction and our footprint

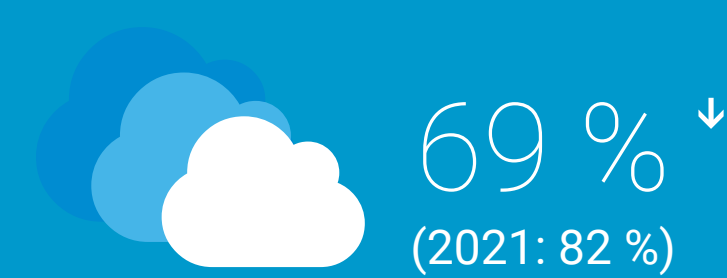
CO₂ emissions per fte
in ton CO₂

CO₂ emissions totaal
in ton CO₂

CO₂ reduction compared to 2007
in ton CO₂

+ Read more about our footprint

SROI

Having a positive impact on society is our first corporate objective. For this reason, we are increasingly integrating the principle of Social Return on Investment (SROI) into the execution of our assignments and into our business operations. We do this in four ways:

- Work: contributing to employment opportunities for people distanced from the labour market
- Education: improving the position of these people and increasing their opportunities by giving attention to education
- Social and community-based activities
- Purchasing

Last year we fleshed out our vision on this topic, with the aim of achieving greater impact. After all, our clients are increasingly asking for this in their projects. This base is supplemented by SROI activities organised within projects, through which we can satisfy the wishes of clients.

+ View here an example of an SROI contribution for the bridges and canal walls programme in Amsterdam

Value for society

Sustainable business operations

Our professionals

Economic value

SROI in practice

A good example of SROI is the contribution organised for the bridges and canal walls programme (PB&K). Our client for PB&K, the City of Amsterdam, included an SROI component in their tender, which we were allowed to give form to structurally over the long lead time of ten years. In our approach to this, we combined the pillars of work, education and purchasing. Three people who were distanced from the labour market have been hired, and a group of colleagues provided tutoring and homework assistance at a primary school, a secondary school and a community centre in Amsterdam-Zuidoost.

Value for society

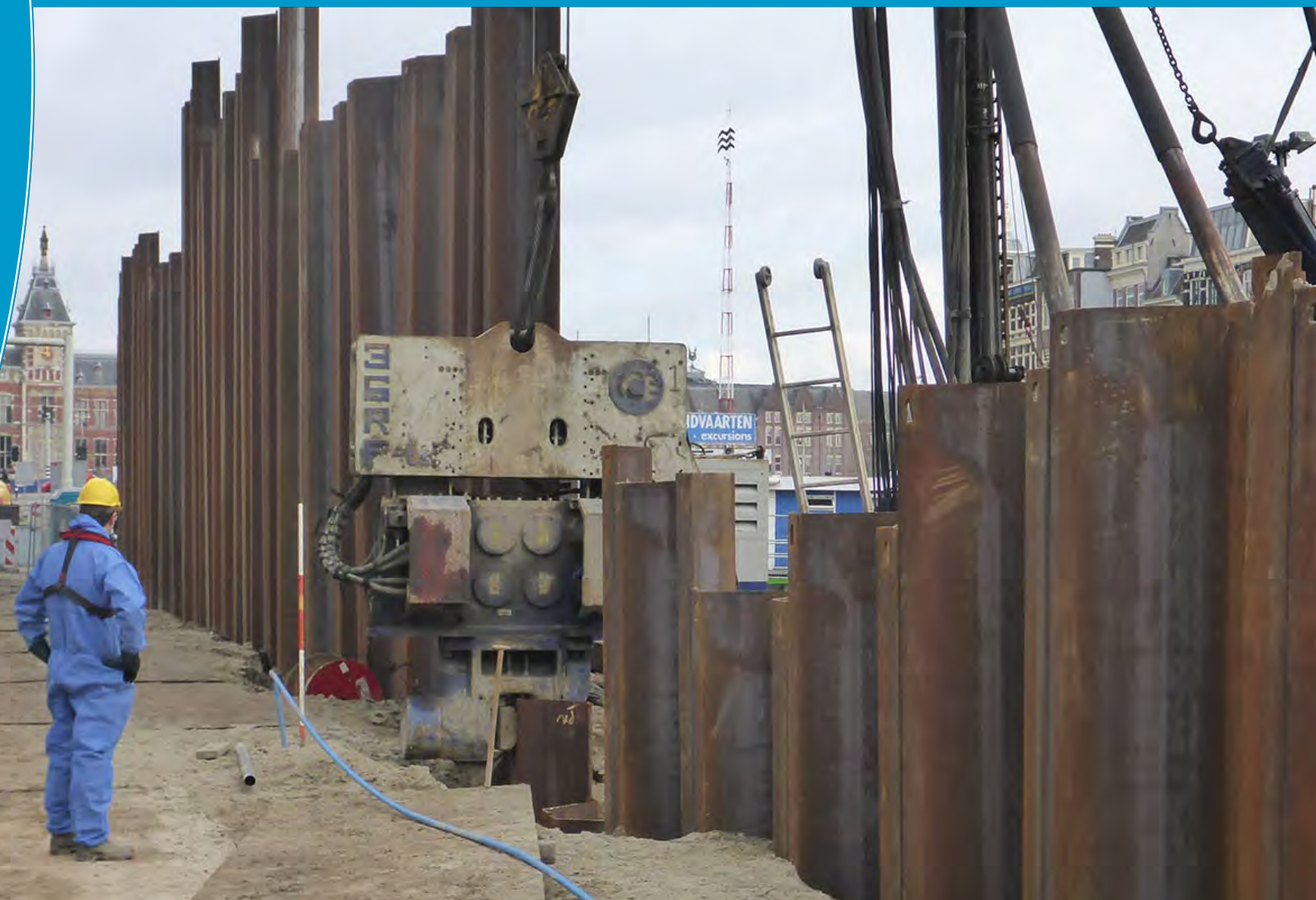
Sustainable business operations

Our professionals

Economic value

Experiences with SROI activities

Safety

An important prerequisite for all the work we perform is safety. As an employer, client and collaboration partner, we want to provide a healthy and safe (working) environment. We do this in our work for clients by, for example, integrating safety into designs and our advice on locations and structures. We are also an active member of the core group of the GCVB ('governance code for safety in construction'), which has the aim of improving safety throughout the chain.

In 2022 we began applying ViA ('safety in tenders') in our tenders and contracts above a certain scope and risk profile. ViA requires that safety awareness forms a part of tenders and contracts. Specifically, this means that we employ the Safety Culture Ladder in our work and require the same of construction-related subcontractors. Our goal is to certify Witteveen+Bos in the Netherlands for the proactive level (step 4) in 2023.

+ Read more

Safety

Accident and incident reports

180 reports were made in 2022 on (near) accidents, unsafe situations and opportunities for improvement. Around 45 % of the time these concerned insufficient awareness or application of safety and environmental advice. In 2023 we will be putting extra effort into raising awareness around this.

Safety awareness initiatives

Every year we use internal audits to review what is going well and what could be improved. These take place at offices, on project sites and at clients' premises. We continue to learn from these audits. This year's results showed that we need to invest more time into in-depth risk analyses for specific work activities.

We also regularly communicate internally to raise safety awareness. We report, for example, on the main outcomes of quarterly analyses of HSE reports and pulse checks (short employee surveys on well-being and talent development). This is done via our intranet and during meetings. In 2022 workshops were also given on social safety and on the results of our culture study.

Value for society

Sustainable business operations

Our professionals

Economic value

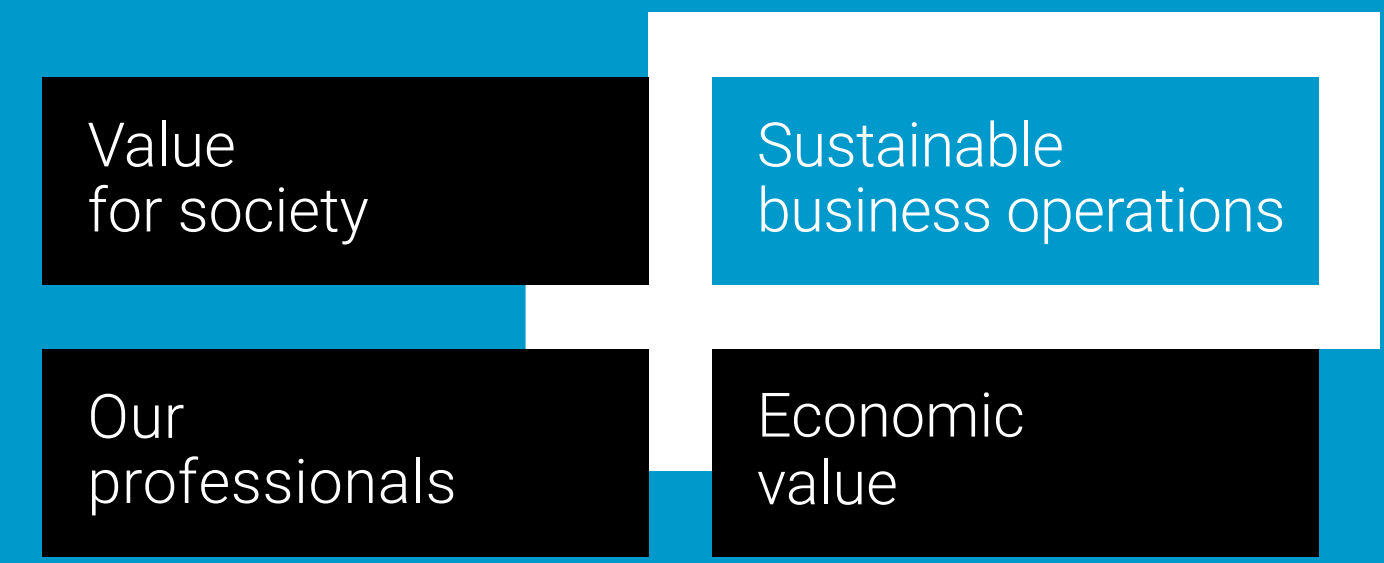
Working with integrity and commitment

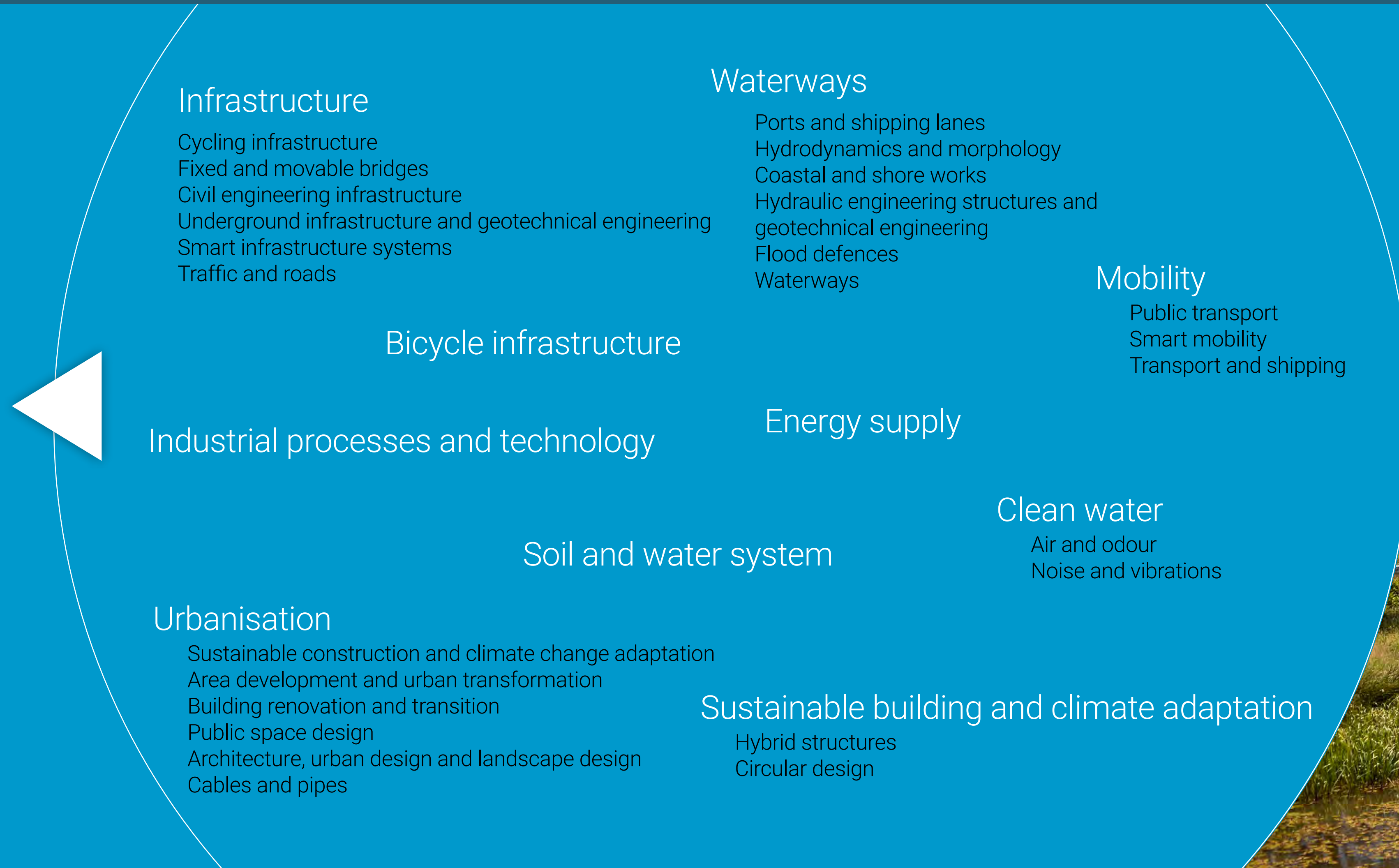
We aim to be a reliable and engaged partner for all our stakeholders. Our responsibilities and the way we do business are outlined in our company code. All Witteveen+Bos employees worldwide must act in accordance with this code and the agreements arising from it. To assist in and monitor this we facilitate, among other things, training, dilemma sessions and assessments.

Our company code combines our values and beliefs with the OECD Guidelines for Multinational Enterprises. Witteveen+Bos is also a member of the United Nations Global Compact (UNGC). We endorse the UNGC's ten principles on human rights, labour rights, the environment and anti-corruption.

We are committed to ensuring that human rights are upheld throughout our chain and that individuals experience a safe and fair working environment which has no place for discrimination. Witteveen+Bos only works with suppliers who share our conviction that fair work practices and a safe working environment are an inherent part of human rights.

+ See also our Modern Slavery Act Statement

Ries de Jonge (28) is group leader Design Advice at Witteveen+Bos. In 2022 he worked, among other things, on the design for Groenplaats in Antwerp.

From intern to group leader

'In 2014 I completed an internship at Witteveen+Bos, at that time with the Urban Civil Engineering Structures PMC. It was so much fun that I wanted to do my graduation project here too. During that project, my supervisor said: 'Ries, prepare yourself, because you know you're going to come and work with us after you graduate.' It was his way of saying there was a place for me after my studies. My graduation project was on a traffic bridge over the Roode Vaart canal in Zevenbergen. Following that I started working as a designer and 'werkvoorbereider' in urban infrastructure. Following a period in Curaçao on secondment to Civil Engineering Caribbean, I returned in 2019. Shortly after that I became group leader Design Advice in Breda at Witteveen+Bos.'

3D pipe design

'Since I joined in 2015 we've become increasingly digital. How can it be done faster, better and more efficiently? That's often the central question. During a TKB I saw Elmo Slump give a presentation on parametric quay wall design and wondered whether I could apply it to urban infrastructure.'

'While designing several sewerage projects in Belgium, I gained experience with 3D pipe design. We were faced with lots of height differences – more than is usual in the Netherlands. I realised that the jumble of cables and pipes underground is sometimes too complex to represent in 2D without compromising on detail. This led to the idea for parametric 3D sewer design, which has since been extended to a 3D environment (GIS viewer) in which all cables and pipes are displayed.'

Work, study and private life

'What my goals are for the coming years? I recently started a master's in strategic management. It's a part-time degree with a study load of around 16 hours a week. I started working one day fewer, having first made a good arrangement with Witteveen+Bos. It's quite tough at first: the course requires a different way of thinking. As an engineer, I'm used to doing everything precisely. This requires something different: it's more about substantiating and reasoning. I want to use the knowledge I gain to create better quotations and better substantiate the choices I make. It's going to be a challenge and I'll have to find a new balance between work, study and private life, but I'm looking forward to it.'

Linda Cornelissen (39) is Witteveen+Bos's HR adviser for the Infrastructure and Mobility sector. She is also group leader for Labour Market Communications and 'SROI chief'. What it all comes down to: engaging people.

Entrepreneurship

'For as long as I've been working here, Witteveen+Bos has been faced with labour market shortages. That's why we pull out all the stops to attract and retain technically gifted people. My job largely consists of asking questions and digging deeper: Where do your interests lie? What would you like to do? What did you enjoy during your studies and what didn't you enjoy? I then ask myself: Can we offer that? We believe it's important that there's an entrepreneur inside every employee, because not everything's fixed, not everything's mapped out. We look for engaged people who are keen to look for chances and possibilities – who want to innovate, improve and add value.'

Internal vacancy portal

'I was given that freedom myself and I made good use of it. In 2007 I began as a junior adviser. I then built up experience, switched sectors and was eventually given my own group: Labour Market Communications. This group brings our vacancies to the attention of the right target groups, not just externally but internally too. In 2022, for example, we launched an internal vacancy portal – a means for making development opportunities within Witteveen+Bos more visible. Initial reactions from colleagues have been very positive.'

SROI

'Government clients want us to invest part of contract sums in SROI: social return on investment. Among other things, this means that we offer work to people distanced from the labour market, such as new arrivals to the country or former benefit recipients. It fits in with our core value of providing value for society. You can do that by designing sustainable buildings but equally by being good to people. We also benefit from it. Witteveen+Bos serves the whole of society, so it helps to have different voices and backgrounds in house. Why, then, do we still need government clients that require SROI? I believe it's extra motivation. Because we want to but also have to, the number of nationalities represented at Witteveen+Bos has increased in recent years.'

As a structural engineer for the built environment, Maartje Dijk (37) asks herself: How can we build as sustainably as possible? For a new Rijkswaterstaat road management location, the answer is a building that can be expanded and reused.

Technology and creativity

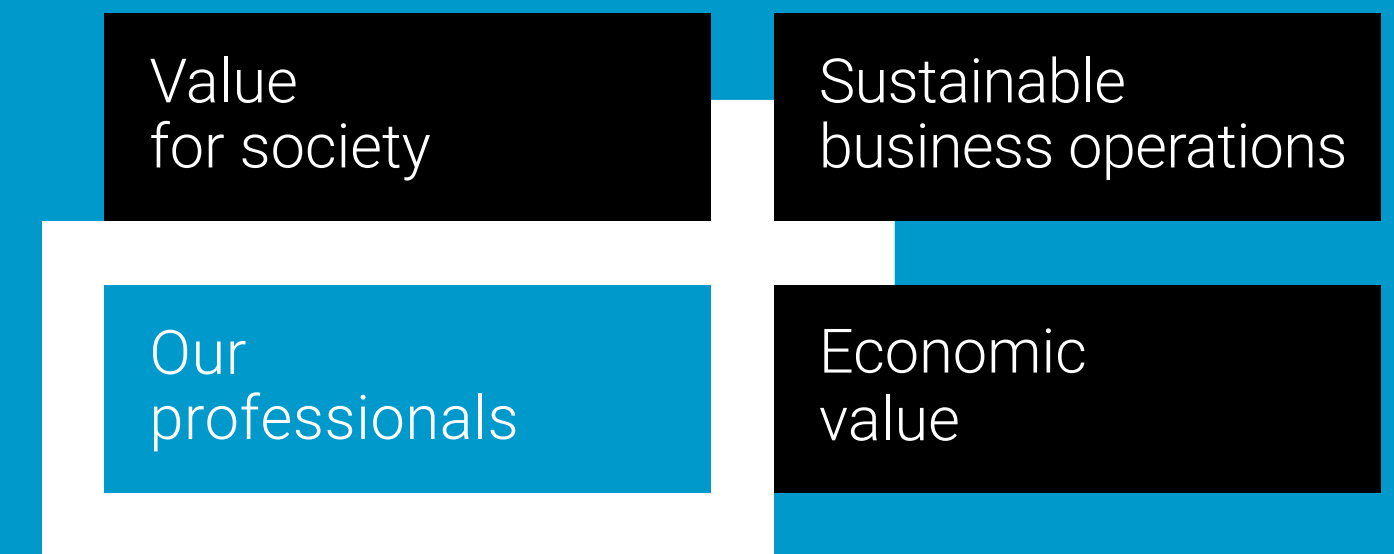
'I loved hard science subjects and was good at them too, and I've always enjoyed creating. As a child I used to make little villages for gnomes; as a structural engineer for the built environment, I get to combine my interests of technology and creativity. I also like the fact that lots of different disciplines come together in my profession: engineering, installations, architecture, building physics, workplace design, ecology and so on. After more than 12 years at Witteveen+Bos, I'm now a group leader but I also still work as a designer and structural engineer.'

Interchangeable, expandable, reusable

'Basically, we work every day on finding solutions to whichever problems arise. In doing so, we rely on our creativity. Take the new road management location at Zuidbroek, an assignment for Rijkswaterstaat. The routing on site was important – the connections to approach roads. There was also a sustainability ambition and we were faced with standards and the fact that the design had to match up with earlier projects. In short, it was quite a puzzle. Via design sessions with the client and architect, we ultimately arrived at a modular concept that is suitable both as a salt storage location and depot. The timber construction we opted for is interchangeable, expandable and renewable. I'm totally in my element in a project like this.'

Three good solutions

'As structural engineers, we can't afford to not think about sustainability. Construction costs are rising, there's a scarcity of materials and personnel and, above all, we have a huge climate problem to solve. In essence, there are three good solutions: designing buildings that last a very long time, designing buildings that can be used flexibly, or designing buildings that largely consist of reusable parts. What the best solution will be depends on the situation. In our profession, there's no single answer. We always do what's best based on what we currently know and can anticipate.'

Menno Buckers (29) is an adviser on flood defences at Witteveen+Bos. In 2022 he was involved in a project for reinforcing the IJssel dykes in Krimpenerwaard, for which he developed tailored solutions as a result of engaging with local residents.

Resident participation

'Many people live on or near the dykes that protect Krimpenerwaard from flooding. Together with the project team, I spoke with those people. Because of the limited space available, it's a real challenge applying the measures needed to reinforce the dykes. Some people have lived by a dyke for 50 years; they've seen them change and know exactly which cables and structures lie in the ground. We don't just explain, therefore, but also obtain valuable information. Some people share a lot, but their story need not be more valuable than the resident who listens quietly and just asks a few critical questions. The art lies in correctly judging the value of input.'

Diverse teams

'The dykes need to be in order by 2026, and by 2028 everything's got to be spick and span. The multifaceted nature of a project like this really appeals to me. We work with landscape architects, engagement and stakeholder managers, technical designers and so on. Many of these areas of expertise are represented at Witteveen+Bos, meaning we can assemble a suitable team for all types of projects. When different specialists come together, effective collaboration is crucial.'

Group leader, Flood Defences

'For six months now I've been leader of the Flood Defences group at our Rotterdam office. Looking back, I can see I've grown significantly since graduating in 2017. To begin with, for example, I found talking to local residents nerve-racking; but by doing it a lot and also working on a wide range of projects, I learned quickly. Exchanging ideas with colleagues was an important element too. Now that I'm a group leader, I want to take advantage of the opportunity to help other people develop their abilities.'

As a coastal and hydraulic engineering specialist, Coen Kuiper (47) is involved in projects where water and land come together. In recent years he has been heavily involved in reinforcing the Afsluitdijk.

From beginning to end

'I always say hydraulic engineering is my hobby and I've made it my profession. One of the most important projects I've worked on in recent years is the reinforcement of the Afsluitdijk. What's special is that I've been involved in each phase: the planning preparations, the tender process, the design and also the works execution, which is now approaching completion. You don't often experience that as a designer. On this project, my job is to ensure that we work uniformly, with everyone adopting the same approach and using the same principles and design methods. In hydraulic engineering, there's no single right answer; it's a combination of factors. It's important that everyone's moving in the same direction.'

More attention for achievements

'For the reinforcement of the Afsluitdijk, we designed a special concrete block that can withstand waves created during a superstorm. The best day was when a scale model of that block passed all the tests in the lab in Delft. I also remember when the first block was placed by crane on the dyke – that was a milestone. The Afsluitdijk has been in the news a lot lately. The tendency in the media is to focus on things that aren't going so well. Sometimes too little attention is paid to the fantastic achievements, if you ask me. That's why I often tell people I guide around the site: 'Take a look around and judge for yourself'. We can be proud of the innovations that have been applied; the Netherlands is now a lot safer.'

Theory and practice

'I worked at Deltares for seven years but missed the practical element and switched to Witteveen+Bos in 2007. Once you get out into the field, though, you're frequently faced with the fact that so many things are still unknown. So when TU asked if I'd be interested in supervising students and conducting research with them one day a week, I said yes. The two worlds reinforce each other: I share any knowledge gaps identified in practice with TU but also put the knowledge uncovered by the university into practice. As you gain more experience at Witteveen+Bos, you're offered the chance to follow various career pathways, but I've chosen to remain a specialist. For me, this is the perfect balance.'

In 2018, after much bad luck and many relocations, Mohammed Alsaleh (36, from Iraq) arrived in the Netherlands. For eight years he had done nothing with his bachelor's degree, but then a work-study programme took him to Witteveen+Bos.

Solving puzzles

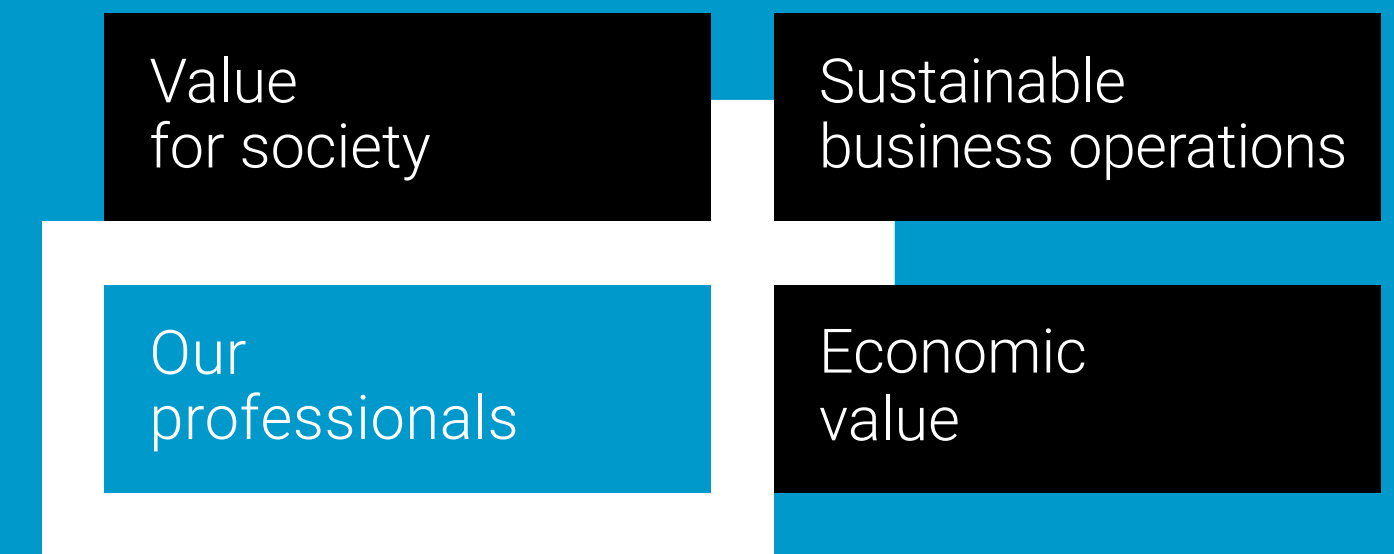
'As a child I had a passion for electricity. In my home country, Iraq, energy demand was high in the 1990s. It regularly had to be rationed in the summer. I wondered: Why? The scarcity piqued my curiosity. Physics and maths were my favourite subjects at school, and before long I realised: I'm going to study electrical engineering. I see my profession as a process of solving puzzles. When war broke out in Iraq, we fled with our family to Yemen, where I studied electrical power at Sana'a University. In 2010 I received my degree, but there was unrest in Yemen. We fled to Syria but that didn't work out either. We had lots of bad luck. In 2018 we came to the Netherlands.'

Knowledge refresher

'For eight years I did nothing with my degree because of the wars in the countries where we were staying. Working wasn't an option; I was dependent on my parents. Before I came to the Netherlands, I was convinced that my study had been for nothing. Once I was here I thought: It might be late, but not too late to do something with my degree. I saw possibilities. I immediately started learning Dutch and went looking for a course where I could refresh my knowledge. At HAN University of Applied Sciences I followed a work-study programme for former refugees with an electrical engineering background. There I developed all the necessary skills to enter the business community.'

Energy transition

'The work-study programme was followed by a part-time course in electrical engineering. In connection with that I went looking for a work placement. That's how I ended up at Witteveen+Bos. I looked at the website and knew right away: This is where I want to work. I was impressed by all the projects that are contributing to our future society. The Netherlands is working hard on the energy transition and I want to be part of that. Together with my colleagues, I translate the requirements and challenges of our clients – such as grid operators and water authorities – into functional technical designs for existing or new installations. My colleagues tell me I speak good Dutch but I want to improve it further. Nevertheless, I'm satisfied with where I am. I'm safe, I can put my knowledge to good use, and I do what I always dreamed of doing as a little boy.'

Most of Jappie Visser's (37) time is spent on his tasks as group leader of the Analysis and Reporting group at Witteveen+Bos. He is also a financial adviser to the Infrastructure and Mobility sector.

Information needs

'Since April 2022 I've been group leader Analysis and Reporting. Every week, nine of us produce financial reports for managers in the business lines. We prepare those reports based on information needs but also offer unsolicited advice. In each case, the goal is to provide insight. If a team's chargeable score drops or expenditures exceed budget, managers want to know about it as soon as possible. The world Witteveen+Bos operates in involves a lot of money and the risk of exceeding budgets is always present, so it's important to keep a finger on the pulse.'

Robby the Robot

'In obtaining and processing data, we make use of robotic process automation. Our robot, named Robby, processes 25 large exports every week in addition to its other tasks. In the past, that took one or two employees all Tuesday afternoon. Robby does it flawlessly and is never sick. This leaves more time for analysis – the important work. The next step will involve predicting more. So, instead of noting that a chargeable score has dropped, we'll be able to see from trends that it's about to drop. This will allow managers to make adjustments before something has even happened.'

Change of scene

'After working as a chartered accountant at EY for ten years, I made the switch to Witteveen+Bos in 2019. I noticed right away that the corporate culture is accessible – people are very approachable. This creates opportunities. Witteveen+Bos always has 3,000-4,000 external projects and each one has a financial component. Many internal projects at the company do too. I enjoy being involved in both types of project and supporting colleagues from a financial perspective. As well as a group leader, I'm a financial adviser for the Infrastructure and Mobility sector. I answer financial questions from PMC leaders and others and help set up complex projects. It keeps me connected to Witteveen+Bos's work. Also, setting up a project properly at the start saves time later.'

Born in Portugal, she studied in Lisbon and Barcelona and worked in London for more than three years before coming to the Netherlands. Joana Vlaanderen (33) has been working at Witteveen+Bos as a geotechnical adviser since 2016.

Infectious passion

'I studied civil engineering in Lisbon, just as my father had years earlier. He was always proud of what he did and would say things like: 'Civil engineers have the best job in the world.' His passion was infectious. While completing my master's I went looking for a specialisation that I'd still enjoy after 20 years. I didn't have to look long: geotechnical engineering. I now work on projects where land, water and built structures come together. The complexity of geotechnical issues continues to fascinate me.'

Safe tailings dams

'I'm married to a Dutch man. The decision to live in the Netherlands was a fairly easy one to make. Because of the country's location below sea level and its soft ground, there's lots of work here for geotechnical engineers. But I also do a lot of projects for Witteveen+Bos overseas, primarily in Latin America. In 2019 there was a disaster at a mine in Brazil. A tailings dam failed and 270 people were killed. It was an eye-opener for the mining industry. Since then we've used our dyke expertise to make tailings dams safer. After all, a dyke's failure mechanisms also apply to these dams.'

Personal development

'I've been given a lot of opportunities at Witteveen+Bos – a whole lot. Managers and colleagues have always encouraged me to grow and do what I'm interested in. My involvement in making tailings dams safer is a case in point. I saw an opportunity and was given the freedom to seek and work on projects I believed in. Since 2021 I've been a group leader. In this role, I try to help others in their personal development by coaching and creating the right conditions for them to grow. Meanwhile, my own development continues too. If I have a structural engineering-related question I still occasionally call my father, but he can't teach me anything about geotechnical engineering anymore.'

Value for society

Sustainable business operations

Our professionals

Economic value

Remco Egelman (36) conducts odour research at Witteveen+Bos. Half the time he is outside taking measurements; the rest of the time he is analysing samples and working on automation. He is also head of Materials and Equipment Management.

Odour panel

'During my environmental science degree, we were presented with a case study involving Farmer Bert. An adviser from Witteveen+Bos visited and talked to us about odour, odour standards, permits and measurements. It was all new to me; at first, I couldn't imagine what it was like. Did you know, for example, that smell can't be measured with equipment? In the three odour labs in the Netherlands – including Witteveen+Bos's – odour panels are used. I wanted to work in one of those panels. It seemed like a pretty relaxed job, and I was curious to know how it all worked. But first my nose had to be tested, because only an average nose will qualify you for the panel. Strong noses disadvantage companies; weak noses disadvantage society. Luckily, I had an average nose.'

Relocations

'What it involved? Smelling! Specifically, smelling air samples stored by Witteveen+Bos in special bags. There are three buttons: 'Certain', 'Suspect' and 'Guess'. In between smelling, I did my homework or played a game. After a while, I was also asked to do other jobs – for example, for the acoustics department. Following various relocations within Witteveen+Bos, I ultimately ended up back at the odour lab after graduating. I'm now one of the more experienced advisers. I take on-site measurements of odours and emissions that are subsequently analysed by our panel at the lab. Besides that, I work on automating processes and together with a colleague I'm responsible for our equipment. Our instruments are audited every year – everything has to be in perfect condition.'

Sensitive nose

'One of the things I'm interested in is big data – still relatively new in our profession. Individual measurements can answer whether our clients are currently meeting odour standards, but we've been visiting some places for more than a decade: if we can combine data, we can discover trends, correlations and connections, or make predictions. This can be very valuable both for the client and for us. I like the two sides to our profession: on the one hand, we're trying to work smarter and more efficiently, but on the other we still have to get up on the roof and fill a bag with air for a panel to judge. Did you know that humans can detect the substance that gives a rose its characteristic scent at a concentration of only 5 parts per billion? A human's nose is very sensitive; you can't easily replace it with technology.'

As an adviser on existing structures, Shima Reyhani Sanavi (38) investigates the possibilities for extending the lifespans of civil engineering structures. She sees her job as working on puzzles.

From studying to working in the Netherlands

'As a child I wanted to be an ophthalmologist, but ultimately I chose engineering. Why? Finding the answer to a maths problem made me happy. I came to the Netherlands to study civil engineering. During my graduation project, my supervisor asked me: 'What are your plans?' I'd been busy working on my project and hadn't given much thought to what would come next, but I'd enjoyed the internship: I learned a lot, had nice colleagues and was given good guidance. So I said: 'I'd love to stay on here.' The HR department then arranged for me to work in the Netherlands as a highly skilled migrant. I adjusted to my new life without too much trouble. Of course, Iran and the Netherlands are different countries, but at the end of the day we're all human beings with many thoughts and emotions in common.'

Maximum return

'For the first ten years of my career at Witteveen+Bos, I primarily worked as a structural engineer on new-build construction projects. It was an instructive period. But then, four years ago, I felt the need to broaden my knowledge and range of tasks. That was spurred by a project on existing infrastructure. What I particularly found interesting at that time was analysing damage – for example, to a bridge or tunnel. It's like pieces to a puzzle: you dive into old drawings and documents, observe, do research, and look for a structure's weak points. What's their origin and, most importantly, can they be fixed? A structure usually lasts longer than its theoretical lifespan. In these times when we want to use raw materials responsibly and not waste money or energy, I see squeezing everything possible out of a structure as the ultimate challenge.'

Mezquita

'We're finding increasingly smarter ways to extend the lifespan of structures. We have techniques for slowing down material degradation, strengthening structures, and monitoring their behaviour so that we can intervene in time. A few years ago I visited the Mezquita in Córdoba, a mosque which was built on the site of a former church, on the foundations of a Roman temple. It's now a multi-religious building. Structurally, it's very interesting. The Moors reused old marble columns from the Roman buildings, raising them to achieve the desired height. Back then, it was probably resource scarcity that drove people to reuse materials. Terms like sustainability and circularity wouldn't have existed back then, but people were actually employing the practices. Nowadays we want to protect and restore the environment, and we're forced to be frugal with everything we have available to us. So you see that every era has its reasons for being creative with existing resources.'

With this report, the Supervisory Board of Witteveen+Bos N.V. (hereafter 'RvC') provides Witteveen+Bos's stakeholders with an insight into how we performed our advisory and supervisory role in 2022 and offers a brief look towards the future.

2022 was an intense year for the whole company, including the RvC. The notion of an easy return to once-familiar patterns following corona quickly proved to be an illusion. Russia invaded Ukraine, which had major consequences. Energy prices shot up, initiating a new wage-price spiral. The West's sanctions against Russia and China's increasing influence on geopolitics resulted in high macroeconomic uncertainty. On top of these global developments, personal and organisational issues arose in the wake of corona: Where am I going to work, from home or at the office? How can I ensure I have enough contact, planned and unplanned, with my colleagues? How can we ensure that new employees are quickly able to acclimatise to our cherished Witteveen+Bos culture? And: Does our culture still fit in with the new situation? The fact that we – and, indeed, all of society – are still struggling with these and similar questions is evident in the increasing amount of sick leave at our company and elsewhere.

We are grateful that we were able to do our work again last year while physically looking each other and the board of directors in the eye, instead of having to meet digitally. The topics under consideration demanded it. Developments in the company's financial results were given particular attention during each of our meetings. Witteveen+Bos started the year poorly, with further declining productivity and CH scores, a rising amount of work in progress and decreasing liquidity. The measures required to address this, together with the need for critical analyses of them and the level of resilience necessary to apply them, were discussed at length in meetings with the board of directors. Firm action was taken, leading to a recovery in the second half of the year and an increase in Rabobank's credit facility. Ultimately, the annual result was disappointing, not so much when considered against the backdrop of the difficult circumstances described, but certainly when compared to the high profit levels we are used to at Witteveen+Bos.

+ Read more

In meetings with the board of directors we discussed Witteveen+Bos's international activities, with the strategy for doing business in Belgium receiving particular attention. Another topic we focused on heavily was HR policy, given the growth of the organisation and the fact that well-functioning, hard-working and happy people are at the heart of our success. The results of the HR benchmark study that was carried out were the subject of a fascinating discussion. Last year the RvC again exchanged views with the Works Council, including on its role within the company. Integrity – specifically the company's policy on transgressive behaviour – also received special attention. The importance of digitalisation and the need to give it even more attention across the organisation was discussed at length. We were happy to give our support to the acquisition of GriDD Consultancy B.V., certain the move can help us more quickly develop our position in the digital products market.

The further development of the employee participation system was a recurring agenda item. An adjustment to this system's financing and a new structure, which will be beneficial for the system's continued existence, was finalised in mid-2022.

Given the special position of premium and senior partners in the governance of Witteveen+Bos – both as shareholders and as managers at the top of the organisation – we appreciated being able to attend some of these partners' policy days. The same applies to the fascinating, company-wide TKBs. The insights we gained there help us better perform our role as the RvC, for which we are grateful.

The 2022 annual financial statement was drafted by the board of directors. External auditor Deloitte then reviewed it, also discussing it in detail with us in the presence of our accountant. The issue of compliance and the long-term developments of the company's results were discussed too.

Witteveen+Bos's reporting obligations will be subject to new sustainability regulations from 2025, specifically regarding how we address environmental issues and other challenges facing society. Although we do not support an unbridled increase in regulations, this new reporting obligation offers hope – not only because it aligns with our DNA, but also because we are well placed to benefit from it.

[+ Read more](#)

Based on the assessment carried out, we endorse the board of directors' profit appropriation proposal. We recommend that the Annual General Meeting adopt the annual financial statement and board of directors' report, and that it discharge the board of directors from liability for its management and policies and the RvC for its supervisory duties.

During the 2022 Annual General Meeting, Peter Reinders was appointed to succeed Gerard van de Aast. In line with the organisation's growth and the nature of the issues currently under consideration, the recruitment of a fourth RvC member has begun. The RvC intends to recommend a new candidate to the Annual General Meeting in April. In this new composition, we look forward to continuing the effective collaboration within the RvC and together with the board of directors in 2023.

In the coming year, just as in 2022, we anticipate focusing on measures to increase productivity, CH scores and liquidity and reduce work in progress and sick leave. The wage-price spiral and global unrest have not yet gone away. Witteveen+Bos is proud of its history and corporate structure, and with good reason: our uniqueness, reputation and the professionalism of our employees are great assets. In light of the persistent questions outlined above, the RvC is looking forward to discussing with the board of directors the further professionalisation of governance mechanisms at the company in order to face the challenges of this new world and the growth of our organisation adequately and enthusiastically. Increasing and deepening the engagement, knowledge and commitment of our employees should be the overriding goal.

Our thanks go first to all employees, whose abilities and efforts – often in difficult circumstances – contributed to Witteveen+Bos's result in 2022. Our special thanks go to the board of directors and the rest of the management team for the measures undertaken to quickly turn around the poor start to the year.

We look forward to a fascinating 2023 for Witteveen+Bos and its employees and go into the year full of confidence.

Deventer, 24 March 2023

Supervisory Board
Hans van der Ven (chairperson)
Angelique Heckman
Peter Reinders

Value
for society

Sustainable
business operations

Our
professionals

Economic
value

To: The Supervisory Board and Board of Directors of Witteveen+Bos N.V.

Our opinion

The summary financial statements 2022 (hereafter: 'the summary financial statements') of Witteveen+Bos N.V. based in Deventer is derived from the audited financial statements 2022 of Witteveen+Bos N.V.

In our opinion the enclosed summary financial statements are consistent, in all material respects, with the audited financial statements 2022 of Witteveen+Bos N.V. on the basis described in the disclosures.

The summary financial statements consist of:

1. The consolidated balance sheet as per 31 December 2022.
2. Consolidated profit and loss over 2022.
3. Consolidated cash flow statement for the year 2022.

Summary financial statements

The summary financial statements do not contain all the disclosures required by Dutch law, title 9 book 2. Reading the summarized annual results and our report thereon, therefore, is not a substitute for reading the audited financial statements of Witteveen+Bos N.V. over 2022 and our auditor's report dated March 24, 2023.

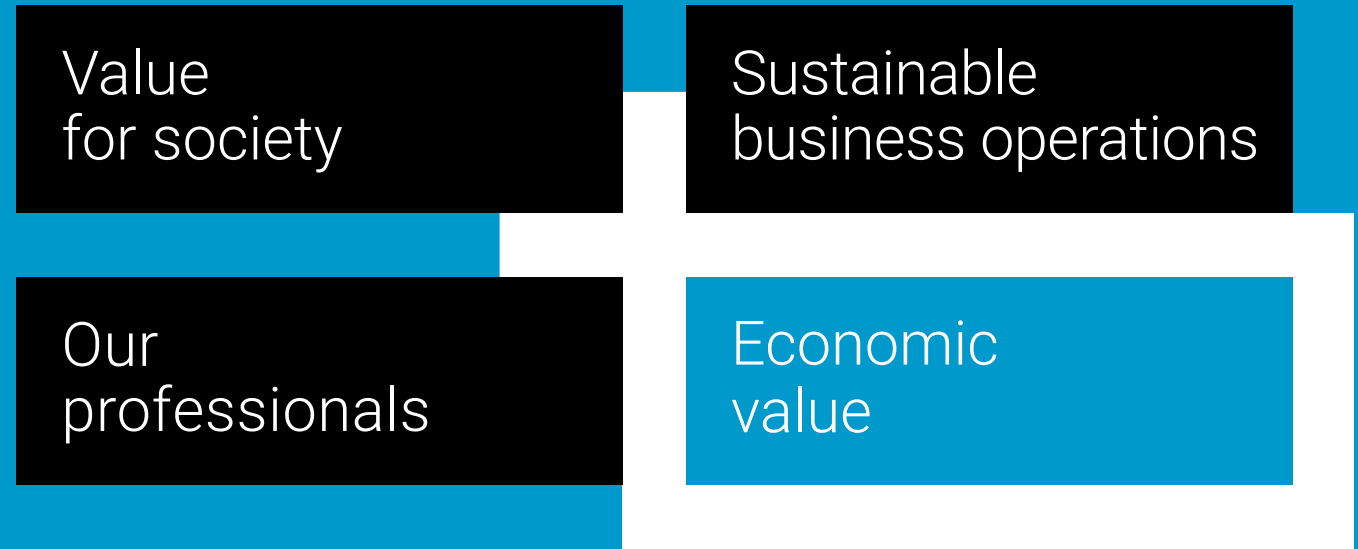
The audited annual accounts and our corresponding audit opinion

We expressed an unmodified audit opinion on the audited financial statements 2022 of Witteveen+Bos N.V. in our auditor's report of March 24, 2023.

The Board of Directors' and supervisory boards' responsibilities for the summary financial statements

The Board of Directors is responsible for the preparation of the summarized annual results on the basis as described in the disclosures.

[+ Read more](#)

The supervisory board is responsible for overseeing the company's financial reporting process.

Our responsibilities

Our responsibility is to express an opinion on whether summarized annual results are consistent, in all material respects, with the audited financial statements based on our procedures, which we conducted in accordance with Dutch law, including the Dutch Standard 810 'Assignments to Report on Summary Annual Accounts'.

Amsterdam, April 14, 2023

Deloitte Accountants B.V.

Signed on the original: drs. A.J. Heitink RA

